

Utvärdering av
stadsdelen

Aranäs

i Kungsbacka

Anna Braide Eriksson
Ola Nylander

Utvärdering av stadsdelen Aranäs i Kungsbacka

Anna Braide Eriksson
Ola Nylander

© 2012 Kungsbacka kommun

Grafisk form och layout: Cederblad Design

Fotografi: Ola Nylander, Anna Braide Eriksson, Eva Örneblad

Förlag och distribution:

Tryck: Sandstens Tryckeri AB, www.sandstens.se

ISBN:

Innehåll

Förord	s5	Störningar	s69
Utvärdering av Aranäs stadsdel	s6	Kommunikationer	s75
Bakgrund och syfte	s6	Enkätmodell	s83
Metod	s6	Enkätstruktur	s84
Avgränsningar	s7	Följebrev	s84
Intervjuer	s8	Frågorna	s85
Aranäs stadsdel idag	s10	Diskussion	s91
Kungsbacka och Aranäs stadsdel	s10	Stadsutveckling och den hållbara staden	s91
Stadsdelen	s10	Ett planeringsverktyg	s92
Vilka bor i Aranäs stadsdel?	s12	Appendix	
Varför flyttar man till Aranäs stadsdel?	s13	Utvärdering Aranäs stadsdel	
Varifrån flyttar man?	s14		
Enkätundersökningen	s18		
Gårdar	s19		
Kvarter	s35		
Stadsdelen och staden	s55		

Förord

Hur bygger vi en fungerande attraktiv stad och hur bygger vi miljöer för alla och miljöer där människor vill vistas?

Rapporten i din hand är den första i en serie planerade rapporter med utvärderingar av bostadsområden i Kungsbacka stad. Den innehåller också beskrivning av utvärderingsmetoden som arbetades fram under projektets gång.

Kungsbacka kommun och i synnerhet Kungsbacka stad växer mycket fort. Då är det viktigt att utvärdera genomförda bostadsbyggnadsprojekt så att erfarenheterna kan tas tillvara i kommande projekt. Utvecklingsgruppen för samhällsplanering, en grupp med representanter från olika förvaltningar i Kungsbacka kommun, tog därför initiativ till utvecklingen av en metod för återkommande erfarenhetsåterföring och kvalitetssäkring av genomförda bostadsbyggnadsprojekt i Kungsbacka.

Utvärderingen av de första fyra stads kvarteren i Aranäs stadsdel är en pilotstudie. Den ger svar på om uppställda mål i kommunens olika styrdokument uppfylls i de uppförda stads kvarteren. Det handlar framförallt om fysiska och sociala kvaliteter i form av en god stadsmiljö och ett gott stadsliv.

Arbetets resultat vänder sig till politiker och tjänstemän som jobbar med samhällsplanering, men också till fastighetsägare, byggare och boende i kommunen.

Projektet har utvecklats och genomförts under 2011-2012 i en arbetsgrupp bestående av representanter från olika förvaltningar och en upphandlad konsult.

Eva Örneblad
Plan & Bygg
Kungsbacka 2012-03-01

Konsult:

Institutionen för Arkitektur, Chalmers tekniska högskola genom
Anna Braide Eriksson, konstnärlig lektor vid Chalmers och
Ola Nylander, professor i arkitektur vid Chalmers

Arbetsgrupp:

Bodil Aronsson Forsberg, Miljö & Hälsoskydd
Camilla Graad, Teknik
Wivi-ann Reit, Kultur & Turism
Abdalla Said, Individ & Familjeomsorg
Eva Örneblad, Plan & Bygg

Utvärdering av Aranäs stadsdel

Bakgrund och syfte

Kungsbacka kommun önskar utveckla ett utvärderingsverktyg som ger kunskap om fysiska, sociala och ekologiska aspekter på en god stadsmiljö. Denna utvärdering av Aranäs stadsdel är ett första led i arbetet med ett sådant verktyg. Avsikten är att metodverktyget ska ge en arbetsmetod och samtidigt kunna vara en kunskapsbank som representerar de boendes/brukarnas upplevelser av den byggda miljön. En del av verktyget ska utgöras av en enkät. Denna ska ha en grundstruktur med mer generella frågor om den byggda miljön och även kunna anpassas, med mer specifika frågor, för respektive projekt. Intervjuer och startmöten med de som bor i stadsdelen har även diskuterats som möjliga moment i metodverktyget. Utvärderingen av Aranäs stadsdel görs i detta sammanhang som en del av arbetet med att utforma enkätfrågor och samtidigt undersöka hur väl de mål som kommunen formulerat för projektet uppfylls i den byggda stadsmiljön. I planeringsprocessen har detaljplanen, gestaltungsprogrammet och den fördjupade översiktsplanen för Kungsbacka stad utgjort de verktyg som kommunen använt för att styra kvaliteten på stadsmiljöerna. I arbetet har frågorna om de fysiska, sociala och ekologiska aspekterna på en god stadsmiljö och ett gott stadsliv varit centrala. En fråga som lyfts fram är om de nybyggda stadsmiljöerna utgör en attraktiv stad, som fungerar ur olika aspekter, där olika människor gärna vistas.

Metod

I arbetet med utvärderingen av Aranäs stadsdel har faktainsamling, intervjuer och enkätfrågor varit grundmoment i arbetet. Detta tillvägagångssätt formulerades av Kungsbacka kommun i förfrågningsunderlaget för projektet. Vi har inte sett någon anledning att ifrågasätta arbetsmetoden, vi har däremot sett att det haft stor betydelse hur man formulerar frågorna i relation till vad man söker svar på. Det är av vikt att den som ställer frågan vet varför man ställer den och vad den ska ge kunskap om. Vi ser därför frågans relevans som en viktig del av den metod, det arbetsverktyg, som vi redovisar som en del av denna rapport (se sid 80).

Inför enkätens utformning gjordes ett antal intervjuer med boende och andra som hade anknytning till Aranäs stadsdel. Intervjuerna skulle ge ett underlag för vilka frågor som var viktiga att ha med i enkäten. Enkäten utformades och skickades sedan ut till samtliga hushåll i stadsdelen. Svaren sammanställdes¹, och utgör nu underlag för denna rapport. Mer om intervjuer och enkätunderökning hittar ni under respektive rubrik.

De fyra kvarteren i Aranäs stadsdel med närområde är geografisk avgränsning i undersökningen.

1 Utvärdering Aranäs stadsdel söderstaden, Kungsbacka kommun 2012

Lindens torg kopplar samman den gamla stadskärnan och Aranäs stadsdel.

Avgränsningar

Vi har undersökt fysiska och sociala kvaliteter i stadslivet och stadsmiljöerna i Aranäs stadsdel i Kungsbacka.

Geografiska avgränsningar för undersökningen är de fyra kvarteren i Aranäs stadsdel med omgivande delar såsom Lindens torg och Söderåparken, se planfigur. Här undersöks de offentliga och halloffentliga rummen, såsom gator och gårdar. Undersökningen relaterar även i sin text till andra delar av Kungsbacka och Kungsbacka som helhet.

Intervjuer

Intervjuerna skulle ge ett underlag för att ställa de rätta frågorna i enkäten. Inför intervjuerna skickades en förfrågan ut till samtliga boende. Bland de som var positiva till att medverka valdes 17 hushåll ut. Urvalet gjordes med inriktning på att få en spridning av åldrar och familjetyper, att ha med både hyresrätter och bostadsrätter samt på att få en spridning av lägen i stadsdelen. Vi intervjuade även några verksamheter i kvarteren, personal på Aranäsgymnasiet samt några av de som varit med och planerat och byggt stadsdelen. Totalt gjordes 25 intervjuer.

Teatergatan mot Kungsbackaån.

Intervjufrågor

Inledning

- Vad jobbar du med, hur gammal är du, hur länge har du bott här, varifrån har du flyttat?
- Antal pers i familjen, hushållstyp?
- Varför hyresrätt/bostadsrätt? (skillnaden)
- Varför flyttade du hit?
- Allmänna kvaliteter?
- Första intrycket?
- Vad är det bästa med Aranäs?
- Umgås du med dina grannar?
- Har du sociala nätverk i de här kvarteren?
- Finns det mångfald (De som rör sig, de som bor)?
- Finns det brukarinflytande?

Gårdar

- Hur används gårdarna?
- Finns det sociala kontakter?
- Hur fungerar funktioner som, sop-, cykel- och barnvagnsrum?
- Är gården tillgänglig?
- Lekytor, hur fungerar de? / Störningar.
- Finns det platser att sitta på?
- Är gränser mellan privat och offentligt tydliga tycker du?
- Är gårdarna tillräckligt privata?
- Finns här konstnärlig utsmyckning?
- Skillnad mellan gårdsgestaltning och gata.
- Är gårdarna gröna?
- Samband mellan gårdar och park.
- Finns det mer trygga eller otrygga platser i kvarteren?
- Integritet?

Kvarter

- Hur används balkongerna? Insyn, storlek.
- Parkeringar: vad är bra vad, vad är dåligt?
- Hur upplever du fasaderna i kvarteren? /Enhetliga fasader/Material/Stil.
- Tycker du att fasaderna tillför något till miljön?
- Är entréerna inbjudande? Tydliga.
- Upplever du entréerna som trygga?
- Hur är tillgången på affärsutbud och kaféer?

Fasaderna har en stadsmässig karaktär med inbyggda balkonger i hörnlägen.

- Upplever du att här finns ett liv dygnet runt?
- Finns här konstnärlig utsmyckning?
- Är detta det sätt Kungsbacka stad ska byggas på?
- Kan du beskriva bostadsområdet med några ord?

Gator

- Hur uppfattar du gaturummet? / Alléer.
- Hur används gatorna? / Säkerhet
- Hur uppfattar du belysningen? / Väl upplyst / Vacker
- Är gatumiljön tillgänglig?
- Gatumiljön med bilar, hur fungerar den?
- Hur är kontakten mellan bostad-gård-gata?
- Finns det platser att sitta på?
- Finns förträdgårdar, hur används dom?
- Finns här konstnärlig utsmyckning?

Staden

- Är detta tät stad? / Husens höjder.
- Hur vill du beskriva dina kvarter? / Utformning / Stadsmässighet.
- Hur vill du beskriva parken?
- Är detta en del av Kungsbacka centrum?
- Uppfattar du Kungsbacka stad som en sammanhållen stad?
- Hur fungerar mötet med den gamla stadskärnan?
- Är detta en trygg stadsdel?
- Vilka kopplingar finns här till övriga delar av Kungsbacka?
- Känner du till planerad utveckling för stadsdelen? / Visionen.
- Barnvänlig stadsdel?

Störningar

- Störningar allmänt? / Trafikljud / Skolan/Järnvägen

Kommunikation

- Har ditt bilanvändande förändrats sedan du flyttat hit? / Bilanvändning då-nu.
- Attityd till att betala för p-plats?
- Pendlar du?
- Reser du kollektivt?
- Finns här närhet till kommunikation och service?

Aranäs stadsdel idag

Kungsbacka och Aranäs stadsdel

Kungsbacka kommun och särskilt Kungsbacka stad växer just nu mycket snabbt. Det bor drygt 70 000 personer i Kungsbacka kommun. Bebyggelsen är utspridd över hela kommunen och många bor i villor i Onsala, Kullavik och Särö. I relation till boendet i hela kommunen bor bara 25 procent i Kungsbacka stad. Den gamla stadskärnan i centrala Kungsbacka är från 1800-talet och staden har utvecklats med tillkommande stadsdelar som representerar olika tidsepoker fram till idag. Kungsbacka står inför uppgiften att med varsam hand utveckla de befintliga stadsmiljöerna på deras villkor och knyta dessa till ny bebyggelse. För närvarande byggs det cirka 400 bostäder per år i Kungsbacka varav 80 procent i de centrala delarna. Det tillkommer också cirka 150 bostäder per år genom att fritidshus permanentas. Befolkningen ökar med 800-1 000 personer per år. Idag finns det 28 000 bostäder i Kungsbacka och av dem är 8 000 hyresrätter och 2 000 bostadsrätter. Dessa båda boendeformer kan ses som en bristvara i kommunen. Två tredjedelar av bostäderna, 18 000, är ägda småhus. De bostäder som nu planeras att byggas är till 50 procent lägenheter.

Stadsdelen

Aranäs stadsdel ligger söder om den gamla stadskärnan och möter denna via Lindens torg. Stadsdelen avslutas i väster med ett parkområde som gränsar till Kungsbackaån. Öster om stadsdelen går järnvägen och i söder ligger Aranäsgymnasiet. Området som Aranäs stadsdel ligger på var fram till 1960-talet jordbruksmark i Hanhals socken. På 1960-talet byggdes här en yrkesskola och år 2000 har jordbruksmarken ersatts av Aranässkolan, ishallen och ett idrottsområde söder om skolan. 2006 stod det nya Aranäsgymnasiet färdigt och då påbörjades arbetet med kvartersstaden. Denna etapp av stadsdelen, fyra kvarter, stod klar 2010 och omfattar 340 lägenheter, 30 verksamhetslokaler i gatuplan samt garage i gatuplan med bostadsgårdar ovanpå. Nu, 2011, har planeringen av en fortsatt utbyggnad av stadsdelen påbörjats. Denna innebär ytterligare cirka 300 bostäder samt ett parkeringshus längs järnvägen. I en sammanställning av Kungsbackas bebyggelsekaraktärer beskrivs stadsdelen tillhöra den yngre kvartersstaden. Den beskrivs till sin karaktär likna en sten-

stad från 1800-talet men med modern gestaltning, ett nytt inslag i Kungsbackas stadsbygd. På detta sätt utgör den nya stadsdelen en egen karaktär i förhållande till den gamla stadskärnan, som ligger alldeles norr om de nya kvarteren och har en låg trähusbebyggelse (se kartillustration).

Gatorna kantas av träd och parkeringsplatser och gaturummets gestaltning bidrar till att hålla hastigheterna nere. I gatuplan finns service och handel. Huvudgatorna har förträdgårdar på kvartersmark med plats för uteserveringar. Gaturummen öppnar sig mot Lindens torg och Kungsbackaån eller avslutas med fondbyggnader som Aranäsgymnasiet.¹

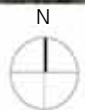
2010 vann Wingårdhs och Liljewalls Arkitekter (de två arkitektkontor som arbetat med planen respektive byggnader och detaljplan) Kungsbackas Arkitekturpris för arbetet med Aranäs stadsdel, en del av motiveringen lyder:

Genom en konsekvent genomförd plan som bygger vidare på den gamla rutnätsstaden har ett helt nytt stadsbyggnadsgrepp påbörjats.

Gata i Kungsbackas gamla stadskärna.

1 Karaktär Kungsbacka, Kungsbacka kommun, 2011.

E6

Kungälv

Aranäs stadsdel

Södra infarten

Järnvägen

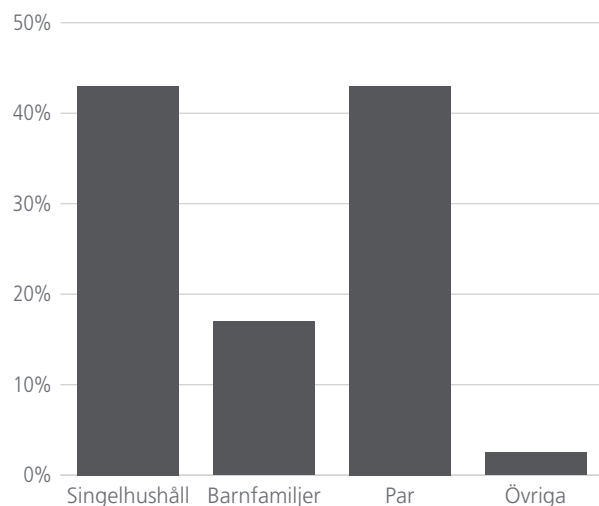
Kungälv stadskärna

Centrala Kungälv med den gamla stadskärnan och Aranäs stadsdel.

Vilka bor i Aranäs stadsdel?

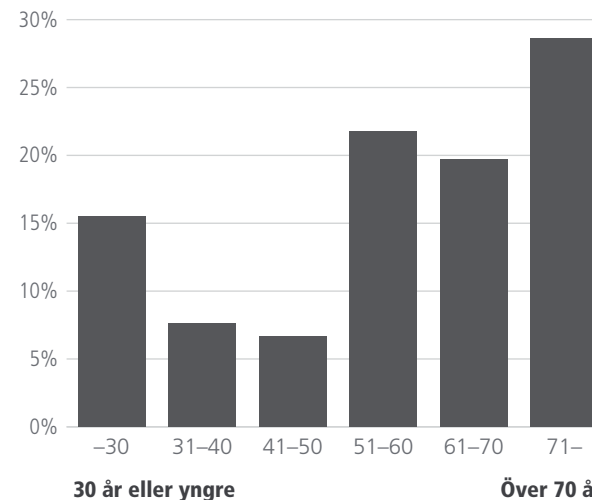
Åldersmässigt är det en medelålder på omkring 50 år på de som bor i Aranäs stadsdel. De dominerande åldrarna är 51-60-åringar och 61-70-åringar samt personer över 71 år. Men även åldersspannet 20-35 är en stor grupp. Den stora andelen äldre stämmer väl in på Kungsbackas befolkning som helhet. I åldersspannet 20-35 år finns det en intressant avvikelse då den gruppen är proportionerligt mycket liten i Kungsbacka kommun. Många i åldersspannet 20-30 år väljer att flytta från Kungsbacka för att exempelvis studera.

Bland de 159 hushåll som svarade på enkäten var de stora grupperna singelhushåll och par, två vuxna, med 43 procent vardera. 17 procent av de som svarade var barnfamiljer.

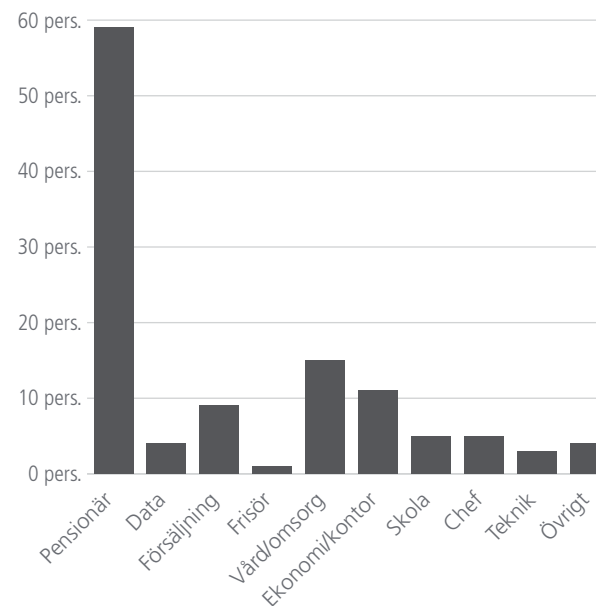

Från enkäten: Hushållsammansättning, singelhushåll 43%, barnfamiljer 17%, par 43%, övriga 2,5%. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

Det är relativt få barn som bor i Aranäs stadsdel. Det bor 31 personer under 20 år i stadsdelen. Det stämmer väl med den bild vi fick av stadsdelen under intervjuerna. Vi träffade en familj med små barn, några familjer med tonårsbarn men mest medelålders och äldre par som flyttat till Aranäs från en villa i Onsala eller liknande plats utanför Kungsbacka stad.

Ålder på de som bor i Aranäs. Enligt svar i enkäten. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

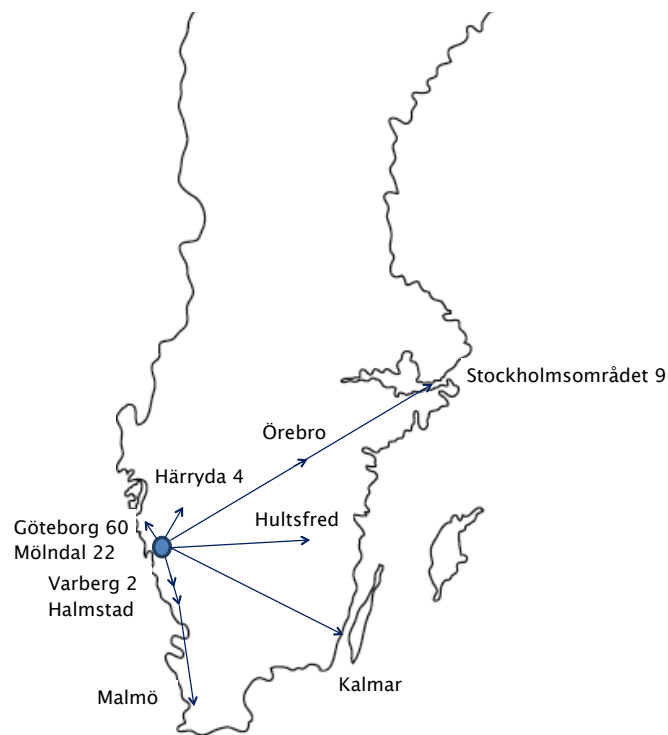

Yrken på boende i Aranäs. Enligt svar i enkäten. Många är pensionärer. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

Av de som arbetar, jobbar drygt hälften i Kungsbacka kommun, enligt statistik från 2009. Många pendlar till jobb utanför kommungränsen och då framför allt till Göteborg. Relativt få åker söderut till jobb i andra städer i Halland. De flesta är anställda. Endast 9 procent är egna företagare. De dominerande sysslorna är utbildning, vård och omsorg samt handel.

Resultatet från enkäten visar att det är många pensionärer som bor i Aranäs stadsdel. Det är den största gruppen när vi i enkäten frågat efter sysselsättning. Över hälften som svarat är pensionärer. Vanliga yrken för de boende i Aranäs är inom vård och omsorg, försäljning och administrativt arbete på kontor.

Det är ett mönster som är lika kommunen som helhet. Över hälften av Kungsbackas invånare, 18 700, pendlar till arbeten utanför kommungränsen, och då främst till Göteborg och Mölndal. Men det finns även en ökande inpendling till kommunen. 2011 uppgick den till 5 500 personer.

Arbetsresor, utpendling till jobb utanför Kungsbacka kommun. Bland inflyttande till Aranäs 2010-2011. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

Varför flyttar man till Aranäs stadsdel?

De skäl som ligger bakom besluten att flytta till Kungsbacka är många. Bland kommentarerna i enkäten är det många som anger att de sökt efter ett mer centralt och bekvämt boende och minskade resor med bil. Att slippa arbetet med att sköta en stor villa och trädgård är också en ofta återkommande förklaring.

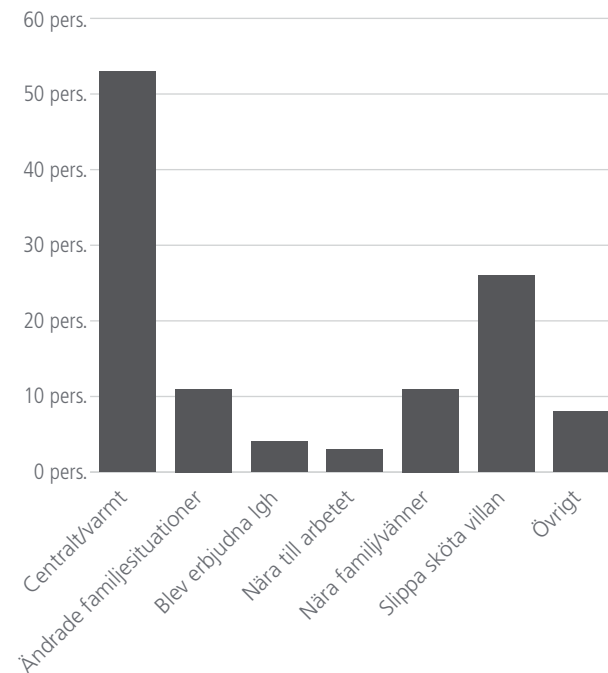
Bekvämt, inga villa-bekymmer. Mindre boyta behövdes då barnen flyttat ut. Närmare stadens centrum. Mindre bilanvändning möjlig. Ingen veckohandling behövlig. Trevligt område nära ån med vackra hus.

- Ett bekvämare liv utan ansvar för gräsklippning, snöskottning och underhåll av fastigheten.

- För att bo centralt och i lägenhet.

- För att bo centralt, lugnt och trivsamt.

- För att få ett "lättare" boende. Och så blev det!

Från enkäten, svar på frågan om varför man flyttat till Aranäs. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

Gruppen 20-30 år är mycket rörlig och har ett stort resbehov. Vi har inte haft tillfälle att undersöka hur det specifikt påverkar kollektivresandet, men sannolikt påverkar det kollektivresandet positivt.

Att minska resandet till och från arbetet, eller till affärer och annan service, framkom också under intervjuerna som en viktig anledning när man bestämt sig för att flytta till stadsdelen. I undersökningen är det många som i större utsträckning åker kollektivt efter flytten till Aranäs stadsdel. Det är positivt då Kungsbacka är en kommun där bilresorna till arbetet dominerar. Dock utnyttjar de som bor i Kungsbacka centrum med närhet till kollektivtrafiken detta i mycket högre grad. Exempelvis är andelen kollektivtrafikresor till arbetet bara 4 procent i Onsala, medan den i Kungsbacka stad uppgår till 25 procent

-Jo det var centralt och bra och jag har bott tidigare i hus ute på Onsala och det var två mil in till stan. /.../ Här kan man ju lätt gå på bio och man kan gå och sätta sig och ta en öl på krogen eller puben och så där. Man ser lite mer folk när man går ut och handlar.

Intervju med man 79 år.

Under ett par av intervjuerna med boende framkom att man valt Kungsbacka istället för Göteborg av ekonomiska skäl. Man fick mer för pengarna och kunde bo bekvämt och centralt, plus uppskattningen av Kungsbackas karaktär som trevlig småstad. Citatet nedan fångar situationen väl. En ung kvinna som tillsammans med sin sambo valt att flytta till Aranäs stadsdel.

-Vi sökte ett väldigt modernt stadsmässigt boende och de var de enda kvarteren som kunde erbjuda detta i Kungsbacka. I Göteborg hittade vi det också men till ett annat pris /.../ och eftersom jag ändå hade blivit erbjuden ett jobb i Kungsbacka så tyckte vi att det passade bra att bosätta oss här. Vi trodde att vi skulle trivas just i dom kvarteren.

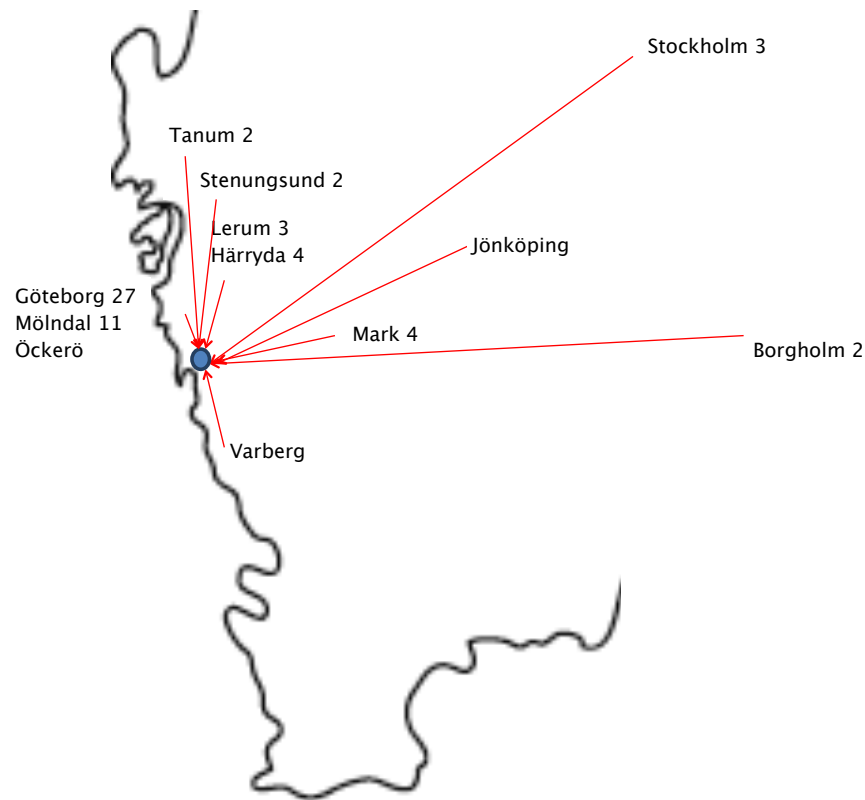
Intervju med kvinna 34 år.

I enkäten är den dominerande anledningen att flytta till stadsdelen att man vill ha ett bekvämt och centralt boende. I en särskild grupp placerade vi de som svarat att de inte längre ville eller orkade sköta en stor villa och trädgård.

Ändrade familjeförhållanden, att man blivit ensamstående eller att barnen flyttat hemifrån är också en vanlig anledning att flytta till Aranäs. Men också att man vill komma nära arbete och vänner.

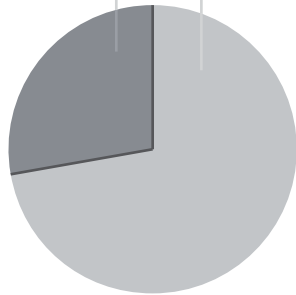
Varifrån flyttar man?

Det bor idag 551 personer i Aranäs. Av dem är det 70 procent (382 personer) Kungsbackabor som flyttat till den nya stadsdelen. Resterande 146 personer har flyttat till Aranäs från andra delar av Sverige. Av kartan som visar flyttmönstret framgår att det främst är från närområdet som man valt att flytta till stadsdelen. En stor del kommer från Göteborg med omnejd.

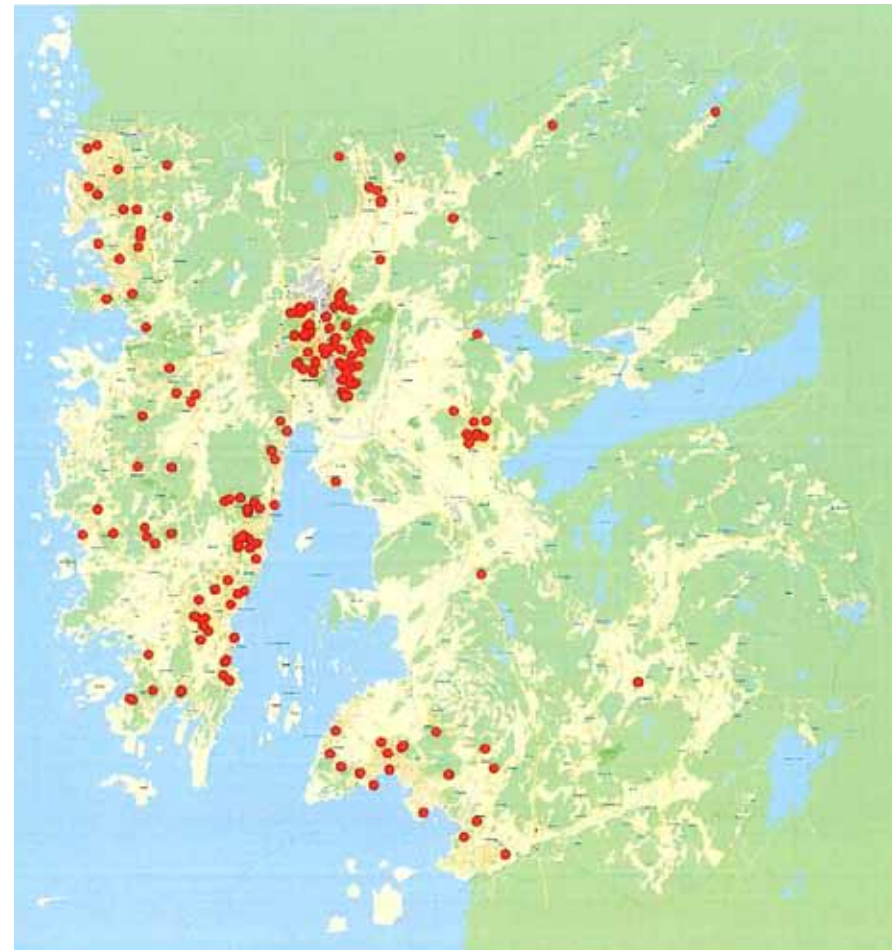
Antal personer som flyttar till Aranäs under 2010-2011 och var de bott tidigare. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

Personer som flyttat till Aranäs från platser utanför Kungsbacka **(146 pers.)**

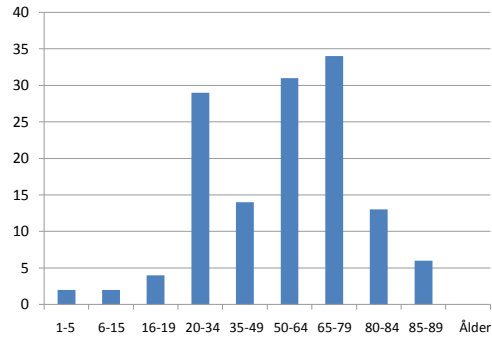
Personer som flyttat till Aranäs inom Kungsbacka kommun **(382 pers.)**

Diagram som visar tidigare inflyttning för de 528 boende i Aranäs 2011. 146 av de boende har flyttat in till kommunen, medan 382 har flyttat till Aranäs från andra adresser inom Kungsbacka kommun. Enligt statistik från Kungsbacka kommun. Enligt statistik från Kungsbacka kommun.

På kartan är tidigare boenden markerade för de 382 personer som flyttat till Aranäs från andra platser inom Kungsbacka kommun. Det är många som kommer från villor i Onsala och Särö.

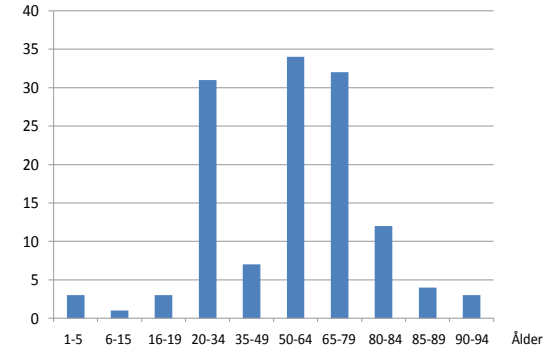
Ålder och antal för boende i Södercentrum 6

136 personer

Medelålder 54

Män 66 (49%)

Kvinnor 70 (51%)

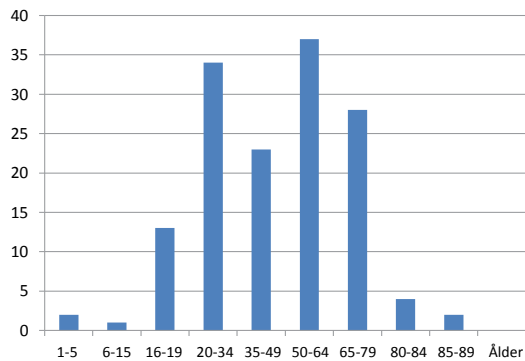
Ålder och antal för boende i Södercentrum 7

133 personer

Medelålder 53

Män 64 (48%)

Kvinnor 69 (52%)

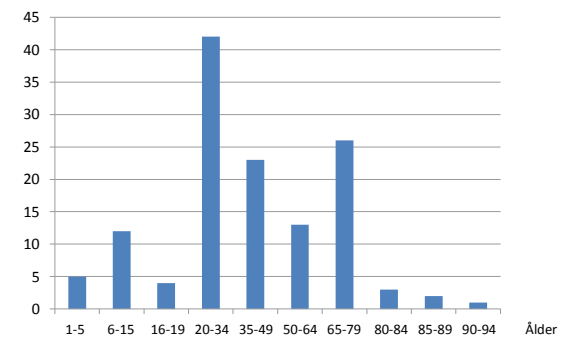
Ålder och antal för boende i Södercentrum 4

149 personer

Medelålder 45

Män 72 (48%)

Kvinnor 77 (52%)

Ålder och antal för boende i Södercentrum 5

133 personer

Medelålder 40

Män 56 (42%)

Kvinnor 77 (58%)

Enligt statistik från Kungsbäcka kommun.

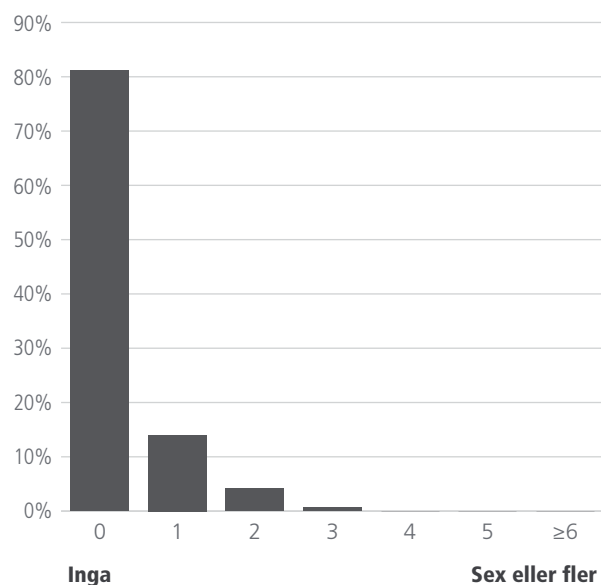
Situationsplan över de fyra kvarteren i Aranäs stadsdel. Antal och storlek på lägenheter i de olika kvarteren. Södercentrum 5 är det kvarter som har hyresrätter.

Enkätundersökningen

Utvärderingen av Aranäs stadsdel har gjorts med en enkät till hushållen i stadsdelen, där ett urval av frågor om stadsmiljöerna presenterats. Frågorna tar upp hur den byggda miljön upplevs fysiskt och socialt. Dessa frågor har tagits fram med hjälp av kvalitativa intervjuer med boende och verksamheter i området, och med material från kommunens planeringsprocess (gestaltningssprogram för Aranäs stadsdel, detaljplan, ritningsmaterial och illustrationer och statistiskt material från SCB: ålder på de boende, arbetsplatser m.m). Frågorna utgår även från den befintliga miljön på platsen (vad planerades / vad blev byggt). Enkätfrågornas inriktning har också styrts av kommunens behov av att följa upp frågor om fysiska och sociala

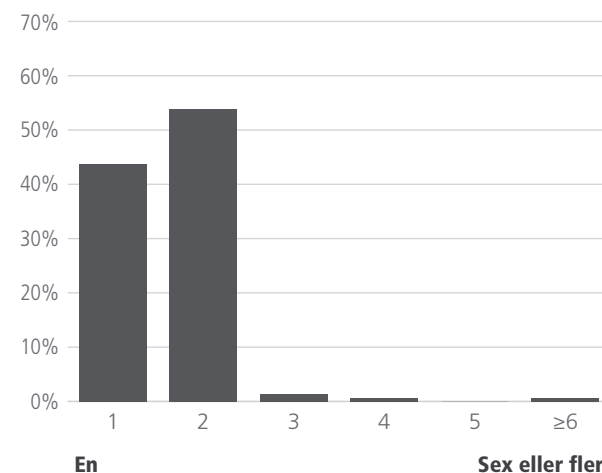
aspekter på en god stadsmiljö och ett gott stadsliv som en följd av utförd planering. Ovan nämnda förutsättningar har sammantaget utgjort grunden för enkätfrågorna.

Frågorna i enkäten har grupperats under mer övergripande rubriker som Kvarter, Gårdar etc. Hushållen har besvarat frågorna utifrån en tiogradig skala och de har också haft möjlighet att lämna en kommentar till varje fråga. Det har varit möjligt att lämna sitt svar på pappersenkät eller via en webenkät. Enkäten har riktats till varje hushåll (en enkät per hushåll). Enkäten redovisas under appendix.

Alder barn (år)	Antal barn (st)	Andel (%)
- 5	6	17,6
6 - 10	3	8,8
11 - 15	7	20,6
16 - 20	17	50,0
21 -	1	2,9
Totalt	34	100,0

Från enkäten: Antal barn per hushåll och vilken ålder de har.

Alder vuxna (år)	Antal vuxna (st)	Andel (%)
- 30	37	15,5
31 - 40	18	7,6
41 - 50	16	6,7
51 - 60	52	21,8
61 - 70	47	19,7
71 -	68	28,6
Totalt	238	100,0

Från enkäten: Antal vuxna per hushåll och vilken ålder de har.

Gårdar

– Gården

– Enkät svar gårdar

– Sammanfattning gårdar

Gården

Kvartersbebyggelse med gård kan ses så långt tillbaka i tiden som antiken. Längre fram, under medeltiden, var det typiska stadskvarteret sammansatt av tomter, där varje tomt disponerades av ett hushåll med en kringbyggd gård som ett centralt rum. Då var gårdsrummet ett rum som användes för hushållets verksamheter och vardagsbestyr och bostaden byggdes kring detta gårdsrum. I ett senare skede, under industrialismen, separerades lokaler för verksamheter och boende och det byggdes stadskvarter med många enskilda bostäder i, som inte hade någon anknytning till verksamheterna i husens gatuplan. Vid denna tid användes gårdarna för en del mindre och enklare byggnader, så kallade komplementhus. Gårdarna var även en förutsättning för att släppa in ljus till bostäderna. Kvarteren var som regel uppdelade i smågårdar. I ett senare skede togs de plank och uthus som utgjorde smågårdarna bort och större gårdsrum bildades, så kallade kvartersgårdar eller storgårdar. Idag utgör kvartersgårdarna många gånger ett halvprivat utomhusrum för de som bor i huset. Det kan användas för avkoppling och umgänge med andra boende och gäster. Gårdsrummet kan på så sätt utgöra en mötesplats för de boende och stärka det sociala livet i boendemiljön. I en stadsmiljö kan gården även vara den gröna, stillsamma och fredade oas som vi har behov av som människor. Här kan finnas möjlighet att odla och förvalta det gröna.

Gårdsmiljöerna i Aranäs stadsdel

Gårdarna är upphöjda en våning från gatan och nås via en trappa eller alternativt med hiss. Ifrån gatan kan man skymta delar av gårdsrummen, på så sätt väcks en nyfikenhet och känslan av viss kontakt mellan gård och gata. Gårdsrummen är nära kvadratiska i sin form med ett mått på cirka 28 meter. Trapphusen i kvarteret är kopplade till gården som nås en trappa upp. De flesta lägenheter har balkonger in mot gården. Från intervjun med kommunens projektledare kommenteras detta:

- De flesta balkongerna hamnade ju in mot gården på det här sättet och kom väldigt nära varandra i gårdsrummet.

(Intervjuare)

- Hade ni uppe en sådan diskussion någon gång, att man sitter väldigt nära varandra när man sitter ute i det här rummet på sin balkong?

Port in till gård i den gamla stadskärnan i Kungsbacka.

- Nej, för vi konstaterade nog bara att det blev så. Det gick ju av flera skäl inte att ha balkongerna mot gatan heller, det sa jag inte förut men det hade ju med bullret att göra. Vi var tvungna att jobba med tysta gårdar. Vi pratade mycket om att det skulle kännas varmt på balkongerna i materialval så det var en helt annan färgsättning på gårdarna och om jag minns rätt trä på fasaderna just vid balkongerna men, ja dom är nära varandra även tvärs över gården. Det är nog inte säkert att man sitter där i morgonrock skulle jag gissa.

Fasadmaterial mot gården är trä och puts, balkongfronter är av glas. Gårdarnas väggar är 4-6 våningar höga i de fyra kvarteren. Bostäderna som ligger på samma våningsplan som gården har egen uteplats. Dessa uteplatser avgränsas mot det övriga gårdsrummet med räcken och plank i trä. Gårdsrummet erbjuder en visuell kontakt med alla aktörer på gården, men de privata uteplatsernas gränser skapar ett eget revir, de är mer privata. Markplaneringen på gården består av planteringsytor med låg till halvhög grönnska, gräsytor och betongsten. En pergola utgör ett rum i rummet. Här finns sittplatser i form av bänkar och bord i trä och en grillplats. Några träd har också planterats och är ännu inte stora nog att skapa rum, men framöver kan de ge gårdarna ett grönare uttryck. Här finns också en mindre lektyta, till exempel en sandlåda för barnen.

(Om gården)

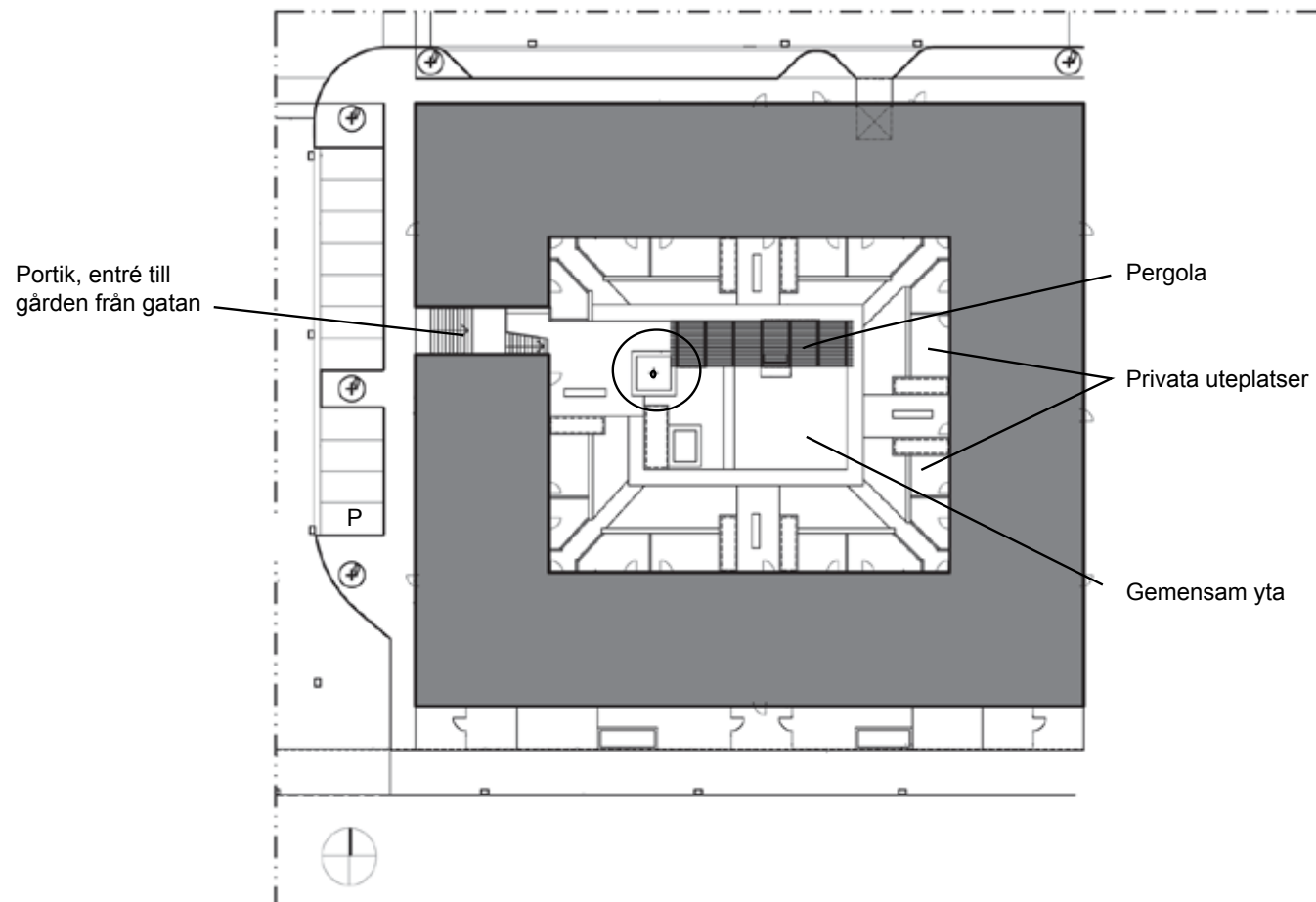
-Jag använder den över huvud taget inte, jag har bara varit inne och kikat på den. Det sitter, jag har sett någon eller några gånger att någon, jag tror att det är någon form av grill, man kan grilla där, där har jag sett några sitta men de flesta har grillar på balkongen.

Intervju med kvinna 60 år

Gårdsrummen är delar av boendemiljön, de är halvprivata rum som gränsar till gaturummet. De utgör blickfång då du rör dig på gatan och har på så sätt en betydelse för upplevelsen av gaturummet. I gestaltningsprogrammet har kommunen även beskrivit förutsättningar för gårdsmiljöerna. Dessa har framarbetats tillsammans med byggherre och arkitekt.

Gård i den gamla stadskärnan i Kungälv.

Plan över ett bostadskvarter i stadsdelen. Gården är uppdelad i privata och gemensamma delar.

Enkät svar gårdar

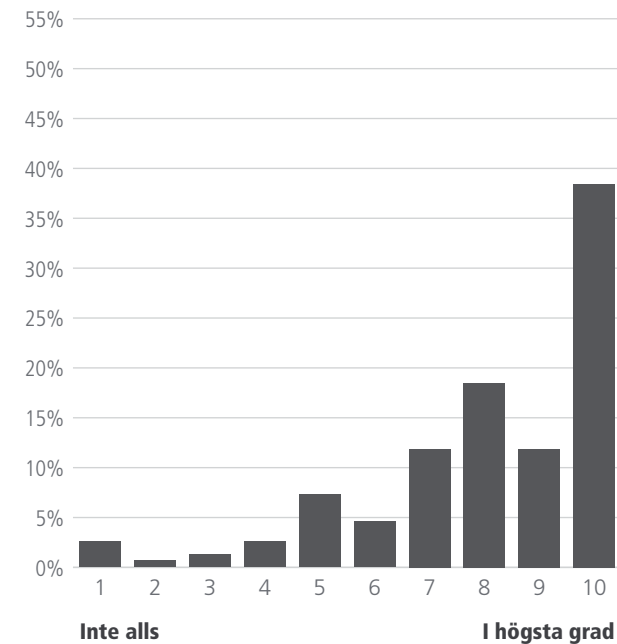
1

På gårdarna finns privata uteplatser och gemensamma ytor. Gårdarna är utformade för att ge möjligheter för sociala kontakter, småbarnslek och avkoppling. Finns det möjlighet att utnyttja gårdarna för dessa aktiviteter?

- Har själv inte testat ännu men möjligheterna finns där.
- Men vi utnyttjar inte, är oftast borta helger då man är ledig.
- Ja, men på de två år vi bott här, syns endast ett fåtal aktiviteter.
- Vi är 60-plus, men förstår att det är bra för ungdomar som vill träffas för "lite grill".
- Vet ej, då vi har en hörnlägenhet med fönster mot gatan. Har aldrig varit på gårdarna.
- Lek med boll, otänkbart. Sociala kontakter, ja. Avkoppling typ: att sola, känsla av att befinna sig på ett torg. Bättre i avskildhet nere på de stora gräsytorerna vid ån

Kommentar enkät svar

En stor del av de svarande tycker att det skulle gå att använda gårdarna för dessa aktiviteter. Under kommentarer tillägger man dock att man inte själv har använt gården.

Gården med de gemensamma delarna centralt och de privata uteplatserna utmed fasaderna.

2

Umgås ni med grannar eller andra som bor i kvarteren?

- *Har vänner på annat håll.*

- *Nyinflyttade, men som vi ser det är grannarna mycket sociala.*

(Intervjuare) - *Umgås ni med era grannar?*

- *Nej det gör vi inte.*

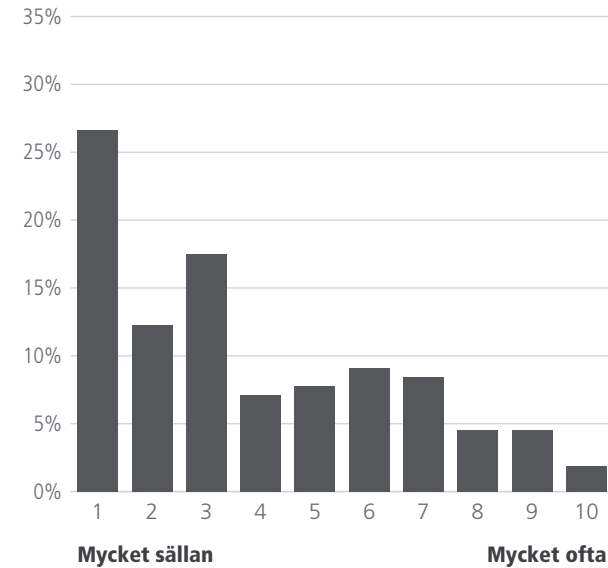
(Intervjuare) - *Har du sociala nätverk i de här kvarteren, umgås du med andra här?*

- *Nej inte i dessa kvarteren och känner inga sen tidigare och vi har bara bott här i ett år. Vi pratar med grannar men vi umgås inte.*

Intervju med kvinna 33 år

Kommentar enkätsvar

Det är inte många som umgås med grannar eller andra som bor i kvarteren. Alla har inte behov av att ha ett socialt umgänge med grannar och närboende i sitt bostads-kvarter. Här spelar ålder, läggning och situation i livet en roll för vilka preferenser man har för att knyta kontakter. Kvarteren är relativt nybyggda och enligt de kommentarer som ges anser många att man inte bott här tillräckligt länge för att börja umgås med grannar eller andra i stadsdelen.

Gården med gemensam pergola och sittplatser.

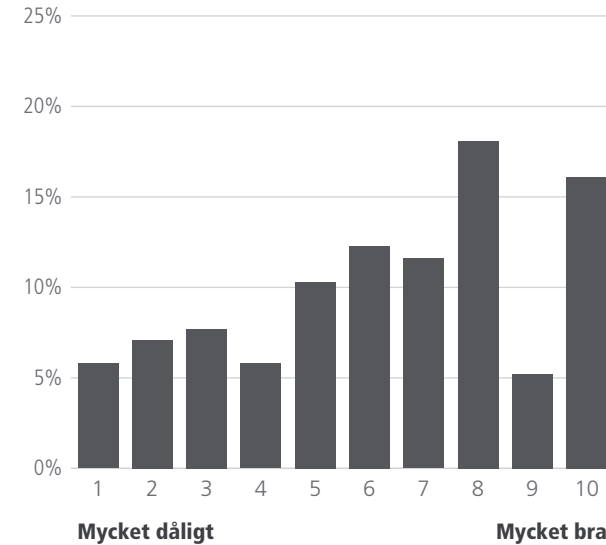
3

I källare och vid entréerna finns komplement till bostaden såsom sop-, cykel- och barnvagnsrum, och förråd. Hur fungerar dessa rum?

- *Får ej plats med våra cyklar då cykelrummen är proppfulla. Hade varit bra med automatisk dörröppnare till dessa utrymmen.*
- *Cykelrummet överfullt. Inga förråd för övrigt.*
- *Vi har väl inga förråd. Cykelrummet fungerar uselt.*
- *Det nya sopsystemet fungerar inte. Det luktar sopor både i trappuppgången och utanför huset.*

Kommentar enkätsvar

Enkätsvaren är övervägande positiva men det är cirka 25 procent som är missnöjda med sina komplementutrymmen. Enligt kommentarerna är det många som tycker att cykelrummen är för små. Här nämns också att det sorteras dåligt i soprommen och att det även luktar illa från dem. Dörrar till komplementutrymmen anses vara för tunga. Förrådsytor anses vara för små.

Soprum nås från gatan och inifrån trapphus.

4

Gården har utformats med gemensamma sittplatser, lekytor, markbeläggning av sten och betong, samt en hel del grönska. Hur uppfattar ni gårdsmiljön?

- *Grönskan är väldigt liten. Få buskar, känns som man snålat. Missat en gräsmatta vid sandlådan??*
- *Lite väl sterilt. Blir kanske bättre när växterna vuxit till sig. Har grusyta som ska användas till vad? Kunde varit mer gräsyta.*
- *Ser väldigt trevligt ut fastän vi inte nyttjar det.*
- *Mycket trevligt med en innergård.*

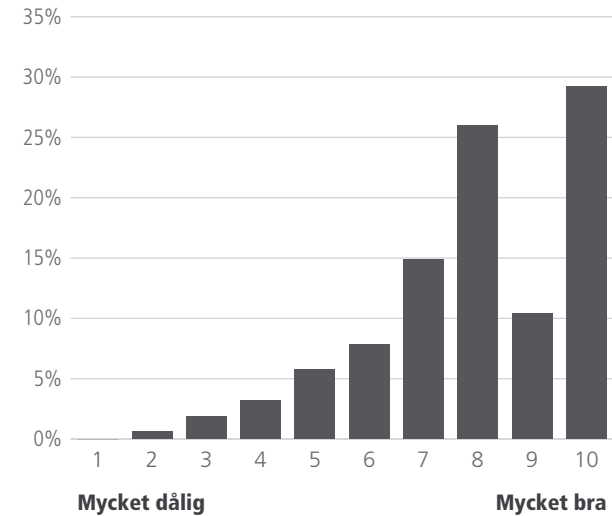
(Om gården)

- *Jag tycker den är jättetrevlig, den är ju jättesnygg och väldigt fin och när jag har gäster här, står dom på balkongen och tittar och tycker det ser väldigt, väldigt trevligt ut och det tycker jag också.*

Intervju med kvinna 60 år

Kommentar enkätsvar

Många uppskattar gårdsmiljön och uppfattar gården som en positiv och bra miljö där man gärna vistas. Några kommenterar att de tycker att miljön är steril och några att det kunde varit mer grönt på gården.

Gården har grönska som med tiden kommer att växa till sig och göra gården grönare och ge den mer avgränsade rum.

5

Gården ligger inte i samma plan som gatan, vad tycker ni om det?

- Det är inget man tänker på. Positivt att gården ligger högre upp så att det tycks vara "privat område".
- Tur att garaget ligger i markplanet och ej under!
- Synvilla, jag upplever att det ligger på samma nivå.
- Fick därmed utrymme för garageplatser. Det högre läget mot Kungsbackaan är positivt.

(Om trygghet och parkeringsgarage i marknivå)

- Ja, vi pratade om det väldigt mycket när det gällde P-huset, ett parkeringsdäck och BRÅ, Brottsförebyggande rådet, var väldigt aktivt i Kungsbacka, då i alla fall/.../Det var ju väldigt bra att det inte blev någon nedfart till P-huset för den låg ju i marknivå och det var nära mellan gatan och parkeringarna. Vi pratade mycket om det var tvunget att vara en ogenomskinlig port eller om man kunde ha en grind så att det verkligen gick att se in och ut och det vet jag, att vi skrev någonting om i gestaltungsprogrammet också. Jag kommer inte ihåg hur det slutade men jag vet att vi pratade väldigt mycket om det, hur dom portarna skulle se ut. Kanske att vi inte lyckades där, tänker jag nu, att dom ändå fick lov att vara stängda för att man tänkte på bilarnas säkerhet.

Intervju med kommunens projektledare

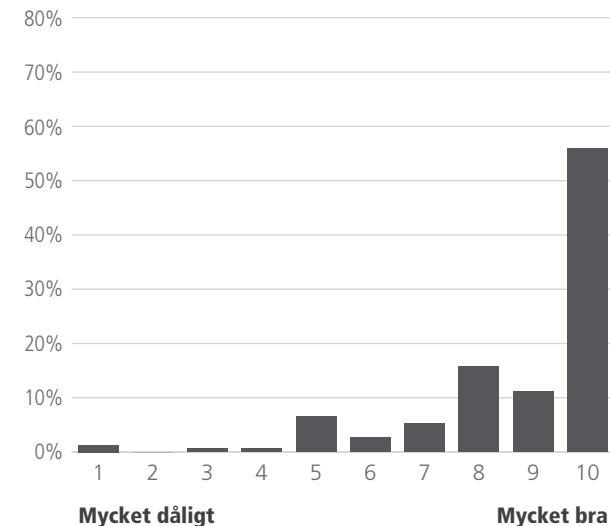
- Vi tyckte det skulle tillföra innerstaden mycket mer om vi höjde upp husen och gjorde lokaler i botten istället och så däckade in gårdarna istället så slapp man köra ner och parkera bilen med översvämningrisk och allting sånt som finns när vatt-

net kan stiga, i och med att vi har ju ändå en å som rinner in här. Då fick vi också en mer privat gård när vi höjde upp husen.

Intervju med fastighetsägare och byggherre

Kommentar enkätsvar

Gårdsrummet ligger avskilt från gatunivån med en våningshöjd men är ändå synligt från gatan. Då gården höjs upp får den mer ljus och kan också upplevas som mer privat. Bostäderna i första våningsplanet höjs upp från gatunivån och det blir inte lika mycket insyn. Gårdarnas nivåskillnad från gatan är en följd av att man lagt parkeringsgarage i marknivå. Detta såg man som en trygghetsfråga i planerings-skedet. Nivåskillnaden sågs också som en bra lösning med avseende på vattennivåer och översvämningrisk.

Gården ligger en våning upp från gatan och nås via en trappa. Man kan också komma ut på gården via trapphusen.

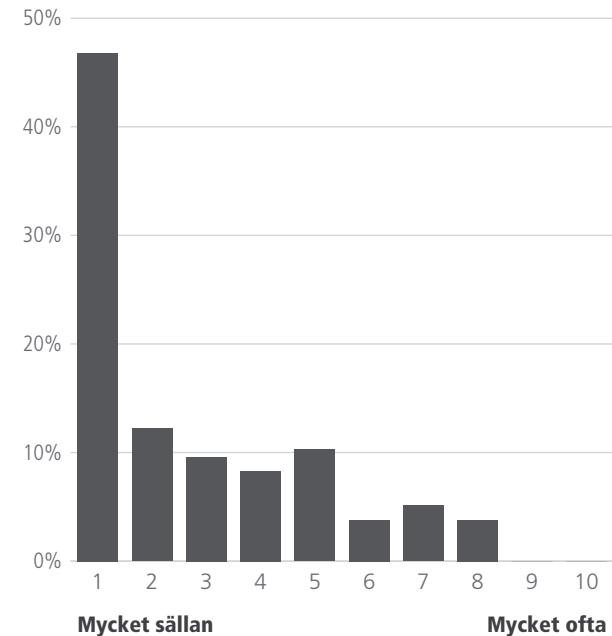
6

Använder ni gården?

- *Har inte blivit så. Vi har en stor balkong som vi trivs med.*
- *Bor på gatuplan mot ån och har uteplats där*
- *Efter två års boende har jag inte haft behov av att använda gården*
- *Känns för instängt och frihets känslan saknas.*
- *I takt med att man lär känna grannar tror jag att mina besök på gården blir mer frekventa.*
- *Är pensionär men tycker det är trevligt att se folk.*
- *Gården är inte utformad så att den inbjuder till att användas. Man känner sig iakttagen och avlyssnad. Uteplatsen är väldigt litet använd och grillplatsen är inte ändamålsenlig. Bättre med en öppnare lösning med sittbänkar.*

Kommentar enkätsvar

Gården används mycket sällan enligt enkätsvaren. Många av kommentarerna beskriver att man ej bott så länge i sin bostad och att den egna balkongen är det utomhusrum man använder. Någon nämner också att man känner sig uttittad.

Sammanfattning gårdar

Målsättningen för gårdarnas utformning är att de ska ge möjlighet till sociala kontakter och avkoppling. I Vision för Kungsbacka kommun 2008 är en av punkterna:

Valfrihet i bostadsutbud med fler mindre lägenheter /.../ Utvecklingen ska präglas av variation, valfrihet och verksamhet.

Detta ger uttryck för en önskad mångfald och variation och kan gälla både familjestrukturer och en blandning av sociala grupper samt bostädernas storlek och utförande. Detta omfattar i sin tur en planering som ska fungera för många olika människor. I intervjun med kommunens projektledare beskriver hon tankarna om mångfald:

-Ja, jag tror att vi pratade om att det förmodligen blir barnfamiljer också och att vi tyckte det var roligt /.../ vi på kommunen trodde nog att det skulle kunna bli yngre familjer som i alla fall bodde kvar så länge dom hade ett barn.

På frågan om det fanns en idé om mångfald svarar hon:

-Ja, det ingick väl på något vis i våra planerarhjärnor i alla fall men hur mycket som var nedtecknat av det vet jag inte men blandade upplåtelseformer var ju en av grundidéerna, blandade lägenhetsstorlekar likaså.

Mångfald och sociala funktioner

Gårdarna fungerar idag dåligt som de mötesplatser de var planerade som. Få av de boende använder gårdarna. Citatet från den intervjuade småbarnsmamman sammanfattar situationen bra:

-Ja, genom att jag går hemma ser jag att det är tomt för det mesta. Och sen är det ju dom som bor i bottenplan som kanske är ute på gården. /.../Nja man träffar ju folk på gården ute men samtidigt är det inte så många som är ute på gården.

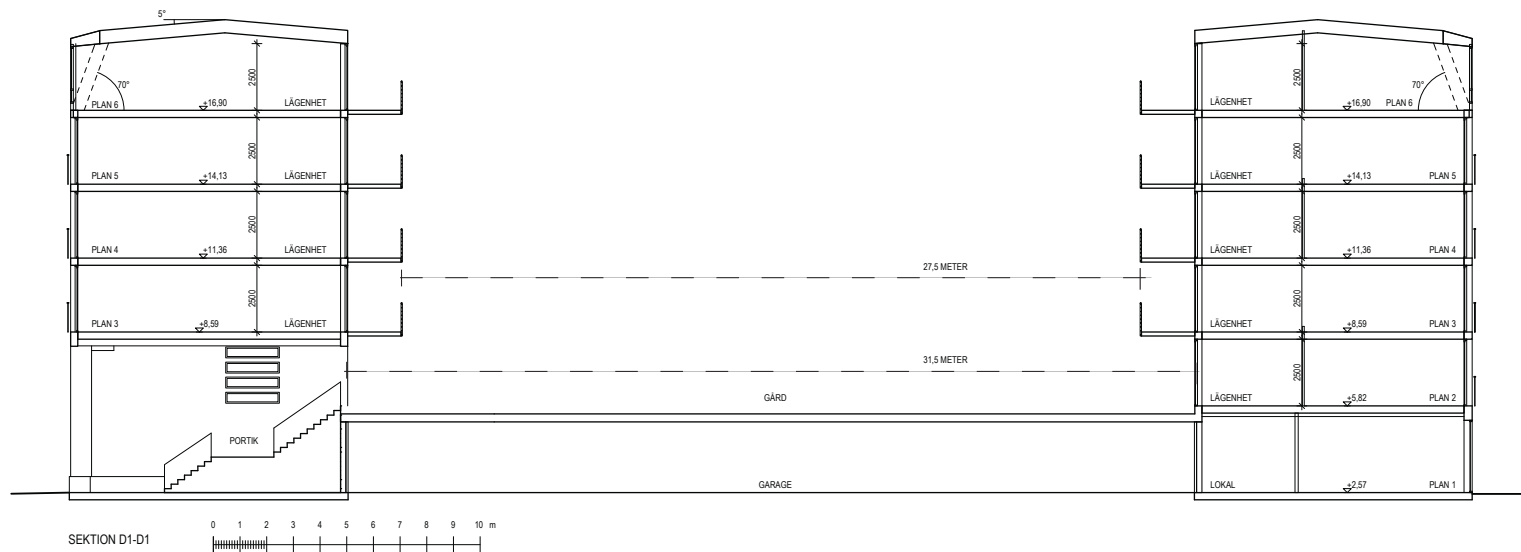
Intervju med kvinna 33 år

För att bostadsgårdarna ska kunna verka för en mångfald ska de vara en miljö som kan vara en bra mötesplats för olika människor. På frågan om man tycker att gårdarna kan användas för avkoppling, sociala kontakter och småbarnslek svarar de flesta att man kan det och på frågan om man använder gårdarna svarar de allra flesta att de inte gör det. Slutsatsen av detta blir att de flesta tror att gårdarna kan tillgodose dessa funktioner, men man vet egentligen inte eftersom man inte använder dem. Det är heller inte många som ofta umgås med grannar eller andra som bor i kvarteren. Alla har inte behov av att ha ett socialt umgänge med grannar och närboende i sitt bostadskvarter. Här spelar ålder, läggning och situation i livet en roll för vilka preferenser man har för att knyta kontakter. Det tar tid att bygga upp sociala nätverk och stadsdelen är relativt ny, ännu är det svårt att få ett rättvisande svar på frågan.

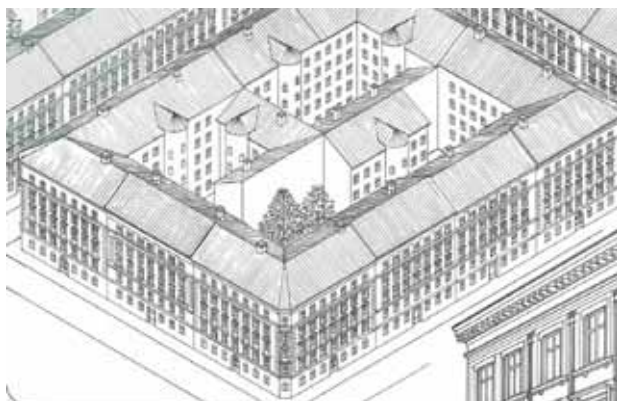

Utsikt över Söderåparken.

Gårdens storlek inverkar på hur den kan användas. En sektion genom gårdsrummet visar att gården är 31 meter. Räknar man från balkongfronter, som utgör en klar gräns mot gårdsrummet, är storleken cirka 28 meter. Illustration ur Björk, Kallstenius, Reppen *Så Byggs husen 1880–1980*.

Gårdsrum från 1910. Kvarteren innehåller många små gårdar. Gårdarna används för en del mindre och enklare byggnader, kompletmenthus. Gårdarna är även en förutsättning för att släppa in ljus till bostäderna. Exempel på gårdsmått är 12 x 24 meter. Illustration ur Björk, Kallstenius, Reppen *Så Byggs husen 1880–1980*.

Gårdsrum från 1930. I ett senare skede togs de plank och uthus som utgjorde smågårdarna bort och större gårdsrum bildades, så kallade kvartersgårdar eller storgårdar. En sådan här storgård kan vara cirka 23 x 78 meter. Här finns plats för grönska, lek och avkoppling. Illustration ur Björk, Kallstenius, Reppen *Så Byggs husen 1880–1980*.

Gårdarnas utformning

Gårdarna anses ha en bra fysisk utformning för att bilda en trevlig miljö att betrakta. Men de syns ha svårt att leva upp till sina olika uppgifter. Gården ska ge balkongerna bra, kvalitativa uterum och gården ska ge möjlighet för sociala kontakter, lek och avkoppling. För att detta ska fungera krävs också att de olika vistelsezonerna för privata och halvoffentliga rum uppfattas som väl avgränsade med de avstånd som krävs. Ljus och ljud ska ge förutsättningar för en bra miljö att vistas i. Mot denna bakgrund får gårdarna betraktas som små i förhållande till de olika uppgifter de ska uppfylla. I enkätsvaret om gårdsrummet nämner också många att de föredrar en u-formad gård för att det ger bättre utsikt, ljus och ljudförhållanden. Också detta antyder att storleken på gårdsrummet är liten. Många av de boende hade tillgång till sommarhus och lämnade Kungsbacka när det blev fint väder på västkusten. Den tid då gårdarna skulle passa bra för grannumgänge, grillkvällar och liknande.

Jag har barn som har hus nere i Bua i Värö så jag åker väl dit på somrarna.

Intervju med kvinna 73 år.

En studie av gårdsrummet under planeringsskedet, med avseende på privata/halv-offentliga rum, ljud, ljus och siktlinjer hade varit ett sätt att komma längre i denna fråga.

I övrigt nämns i kommentarerna att gårdarna behöver mer grönska och att de är sterila, detta kan bero på att de är relativt nyanlagda. Grönska, patina från användning och också en anpassning för de aktiviteter som efterfrågas kommer att kunna utvecklas på sikt. Idag är gården indelad i privat präglade uterum framför respektive lägenhet medan resten av ytan är av samma halvt offentliga karaktär. En ytterligare indelning i mindre gårdsrum i den stora gården av den typ som finns i traditionella storgårdar i exempelvis Majorna i Göteborg saknas i Aranäs stadsdel. Det är rum som skapas genom lummiga häckar, höga bersåer, under större träd och liknande.

Gårdarna idag är statiskt utformade. De rymmer i princip en användning åt gången. Är det möjligt att ett sällskap grillar samtidigt som några spelar boll?

Intervju med pensionärspar.

Den nivåskillnad som är mellan gata och gård uppfattas till stor del som positiv, men kan samtidigt vara en viktig del av gårdarnas problem. De används inte vardagligen av de boende. Entré sker från gatan eller parkeringsgaraget och sedan upp till lägenheten via hissen. Ingen av de vi intervjuade gjorde entré över gården. Citatet från intervjun med det äldre pensionärsparet belyser gårdens problematik:

Den (gården) är ju fin att titta på men den ligger ju en våning upp så att säga, när man åker hissen ner måste man stanna på första och dit går man aldrig, åt det hållet, för man går ut genom dörren. En del går väl tvärs över men det är ju ingen som sitter där./.../den är ju tillgänglig men den ligger lite fel i förhållande till huset. Den borde legat längst ner i så fall så man hade det som ett naturligt stråk att gå på. Det är det inte. Inte för oss som bor på denna sidan. Men den är ganska tjustig, grön och fin.

De privata uterummen, balkongerna, uppfattas som bra. Många kommenterar dock frågan. Insyn, vind och ljud som stör är några av de negativa synpunkterna på balkongerna. Många av de boende påtalar i både intervjuer och enkät svar gårdarnas akustiska problem. Ljud förstärks och det ekar mellan husen. Det är svårt med integritet när man vet att grannarna kan höra vad man samtalar om på balkongen. Samtidigt är det jobbigt att behöva höra grannarnas samtal.

- Ljudet studsar på något sätt här tycker jag. Det jag inte gillar här och det beror på att jag bott som jag har bott tidigare, alldeles själv i skogen, man ser grannarna, men det är ju så var man än bor, sitter jag på balkongen hör jag ju vart enda ord grannen säger, bredvid och under och så vidare, det tycker jag är lite svårt att vänja sig vid.

Intervju med kvinna 60 år.

Balkongfronter i glas mot gården och andra hårda material bidrar till de akustiska problemen. Förhoppningsvis skapar gårdens grönska om ett par år ett bättre ljudklimat. Balkongernas storlek uppskattas dock mycket.

I frågan om bostädernas förvaringsutrymmen anser ganska många att de är för små. Detta är en ofta förekommande synpunkt på bostaden. Stadsdelen är centralt belägen och en avsikt med det centrumnära boendet har varit att det ska verka för mindre bilåkande och mer kollektiva resor eller gång och cykelalternativ. Det faktum att cykelförråden är för små står i detta fall i kontrast till målet med en mer hållbar livsstil.

Sammanfattande punkter om gårdar

De bostäder som byggts i Aranäs stadsdel ska kunna förse stadsdelen med ett bra boende för olika familjestrukturer och olika sociala grupper. Bostadsutbudet ska verka för en mångfald. Målsättningen för gårdarna är att de ska kunna användas av de som bor här. Gårdarnas miljöer och utformning ska därmed kunna vara en fungerande miljö för många olika människor. Gårdarna ska ge möjlighet till sociala kontakter och avkoppling.

- **Gårdarna anses ha en bra fysisk utformning och utgör en trevlig miljö att betrakta.**
- **Gårdarna används idag inte som de mötesplatser de var planerade som.**

Det tar tid att bygga upp sociala nätverk och stadsdelen är relativt ny, ännu är det svårt att få ett rättvisande svar på frågan.

Alla har inte behov av att ha ett socialt umgänge med grannar och närboende i sitt bostadskvarter. Här spelar ålder, läggning och situation i livet en roll för vilka preferenser man har för att knyta kontakter.

Gården har svårt att leva upp till alla sina olika uppgifter. Storleken är liten i förhållande till antalet uteplatser och balkonger. Den halvoffentliga delen av gården är liten i förhållande till de olika aktiviteter den ska rymma. Ljud från samtal och lek förstärks och blir i vissa sammanhang störande. Störande ljud kan påverkas av fasadmaterial och gårdens storlek och form.

- **Balkongerna är uppskattade. Insyn, ljud och vind är några av de negativa synpunkterna om balkongmiljön.**
- **Förrådsutrymmen uppfattas som små. Det centrumnära boendet ska verka för mindre bilåkande och mer kollektiva resor eller gång och cykelalternativ. Det faktum att cykelförråden är för små står i detta fall i kontrast till målet med en mer hållbar livsstil.**

Kvarter

- Kvarter och stadsrum
- Enkät svar kvarter
- Sammanfattning kvarter

Kvarter och stadsrum

Kvarterstaden är en byggd struktur som markerar tydliga gränser mellan det offentliga och det privata rummet. På så sätt blir rummen mer användbara. Kvarterets storlek och stråkens kopplingar har betydelse för hur stadsdelen upplevs och fungerar med avseende på verksamheter och livfullhet.

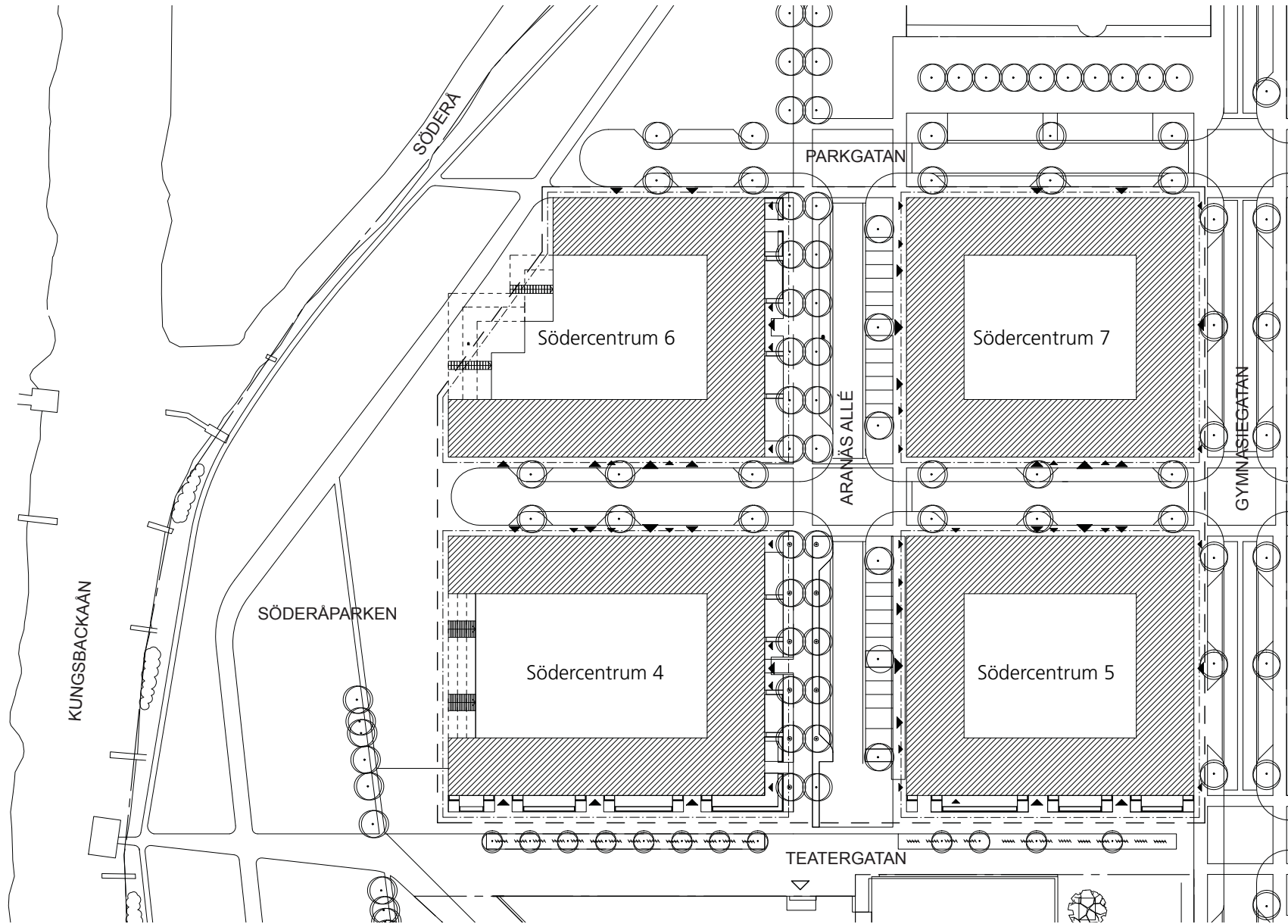
Fördelarna med korta kvarter är enkla /.../ Människorna på en gata och människorna på parallellgatorna kan bilda en ekonomisk användargemenskap /.../ när kvarteren blir för långa kommer till och med de människor som uppehåller sig i området av samma primära skäl att vara för åtskilda för att de ska kunna bilda några tillräckligt sammansatta användargemenskaper. Överallt där det finns olika primära funktioner hindrar alltför långa kvarter på samma sätt att det uppstår någon effektiv blandning. De leder automatiskt in människorna på vägar som korsas alltför sällan, så att de olika funktionerna som egentligen är geografiskt mycket nära varandra i praktiken är avstängda från varandra.¹

Gaturummets storlek, hushöjder och gatans bredd, har betydelse för rummets karaktär och funktion. Fasaderna som kringgärdar stadsrummet påverkar rummets karaktär och skala beroende på utformning, material och höjd. Balkonger ut mot gatan kan ge fler som deltar i stadslivet och ge ytterligare liv till gaturummet. Markmaterialen kan, beroende på utförande, upplevas som en kvalitet i stadsrummet. Grönnska i stadsrummet kan ge det en mjukare framtoning där träd kan utgöra rumsgräns mellan gående och fordon och ge skugga soliga dagar. En gata med verksamheter i gatuplan kan generera fler besökare på gatan. Sittplatser på trottoaren och kaféer eller restauranger som har uteservering kan verka för ett rikare folkliv i det offentliga rummet. För att folklivet ska finnas behöver också rummets fysiska utformning ge ett stöd för detta. Trottoarer ska ge utrymme för bra entréer och flanörer. Det ska finnas möjlighet att mötas på trottoaren, prata en stund eller sätta sig ned. Gaturummet måste upplevas som tryggt för att fungera bra som ett rum för promenader och möten.

Gaturum i den gamla stadskärnan.

1 Den amerikanska storstadens liv och förfall, Jane Jacobs

Kvarteren i Aranäs stadsdel

Fasaderna är putsade med puts i ljus kulör och har strama, regelbundna fönsterrader och franska balkonger. Översta våningen är byggd som tak (vindsvåning) för att minska intrycket av höjden. Hörnen av kvarteren bryts upp av inbyggda balkonger. Bottenvåningarna har verksamheter och entréer till bostäder ut mot gatorna. Bostadsgårdarna skymtas från gatan, de ligger en våning upp från gatan och nås via en trappa, vilket gör att gårdarna uppfattas som mer privata. Men samtidigt är de inte lika tillgängliga.

Den är ju lite otillgänglig, man måste ju gå upp en trappa har jag för mig. Vi bor ju på det planet där man bara genom en dörr kommer ut på innergården på baksidan så det är väldigt lätt för oss att ta oss ut på innergården. Från gatan måste man gå upp en trappa tror jag, nej, det känns inte riktigt bra.

Intervju med kvinna 34 år.

Gatorna har en bearbetad markbeläggning med olika material, markerade gångbanor och farthinder i körbanan för att minska hastigheten. Längs gatorna finns trädrader som definierar rummen för fotgängare och fordon. Träden är ännu så länge små, men kommer att bli en tydlig rumsdelare med tiden. De kommer också att ge skugga och gatan ett grönare uttryck. Vid några fasadavsnitt finns små förträdgårdar. De är avgränsade med smidesräcken och har enkla buskplanteringar. Gaturummet har inga offentliga sittplatser, däremot finns det ett kafé och en restaurang som använder trottoarerna som uteservering sommartid.

Vi har haft en liten, smal uteservering för det är där man vill sitta. Man vill sitta i solen och är det jättesoligt kan man gömma sig bakom det lilla trädet och dom kommer ju att bli större. Men denna sidan är inte mysig att sitta på, den är ju redan lite ärgig och grön. Egentligen, lite bredare trottoarer hade inte skadat för om man vill ha den här typen av verksamhet i en bottenvåning.

Intervju med kaféägare.

Enkät svar kvarter

7

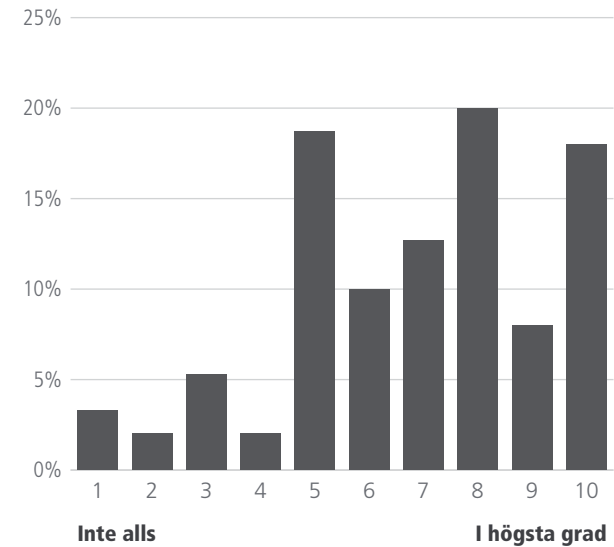
Två av kvarteren i Aranäs stadsdel (Söderstaden) är helt kringbyggda och två har en u-form med öppning mot ån och parken. Det är ett traditionellt sätt att bygga stad på med mer eller mindre slutna kvarter. Tycker ni att det ger bra boendekvaliteter att bygga kvarter med kringbyggda gårdar, i jämförelse med fritt placerade byggnader utan kringbyggd gård?

- *Bäst med U-form*
- *Den U-formade gården med utsikt mot ån är bra*
- *U-formen trevligare och friare, annars mer gemenskap med kringbyggd gård än med fri placering. Vår gård för liten.*
- *Vi bor i ett u, men det blir ändå ett eko på gården. Det är väldigt lyhört.*

Kommentar enkät svar

Kvarterstruktur med kringbyggd gård uppfattas som en relativt bra lösning i enkät svaren. I frågan ställs kvarterstrukturen mot lamellhusbebyggelse och mer fristående bostadsstrukturer som inte har en kringbyggd gård. Det framkommer i kommentarerna att utsikt, storlek på gårdsrum och ljud är några frågor som det finns synpunkter på vad gäller den kringbyggda gården.

Det finns också kommentarer som beskriver att de som bor i en helt kringbyggd gård hellre skulle bo i en u-formad gård.

Kvarteren avslutas som öppna u-former ut mot Söderåparken.

8

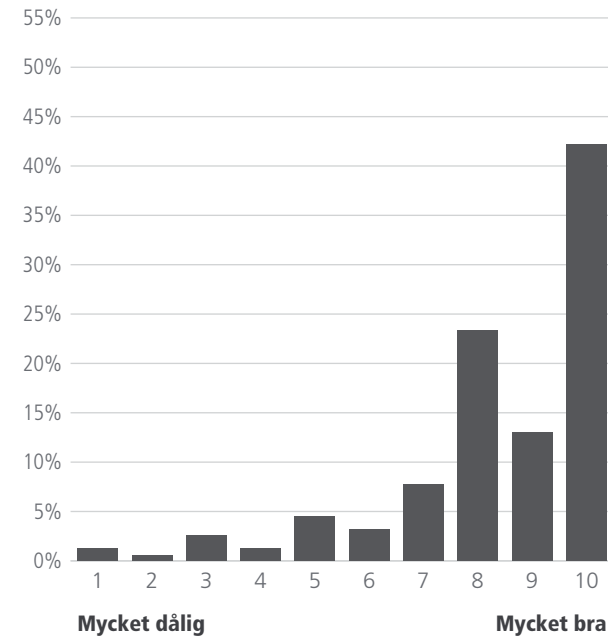
Till varje lägenhet finns en stor balkong. Att ha en egen uteplats är en viktig kvalitet i stadsboendet. Det är också av stor betydelse att balkongen är tillräckligt stor och inte har alltför mycket insyn. Vad tycker ni om er balkong?

- Blåser mycket, har inget vindskydd därmed svårt att utnyttja uteplatsen till fullo
- Får jag den bara inglasad (mycket blåsigt) så blir det en tia.
- Mycket insyn, ingen sol och mycket vind
- Storleken är bra. Nackdelen är insyn
- Fin utsikt till Kungsbackaan och början av Lillån
- Balkongen ligger i hörnet mot norr. Aldrig någon sol
- Mycket insyn, ljudnivåer höga på grund av eoeffekter.
- Jag är ingen balkongmänniska utan jag har inga problem med det men jag skulle inte kunna tänka mig att bjuda hit en dam och sitta på balkongen och dricka vin. Alla hör ju vad man säger.

Intervju med man 70 år

Kommentar enkätsvar

I stadsbostaden utgör balkongen ett viktigt rum för att kunna vistas utomhus i en egen, privat zon. Den ska ge möjlighet till rekreation, att kunna sitta ner och koppla av. I detta sammanhang är balkongens storlek, läge och utsikt avgörande faktorer som bidrar till en bra eller dålig balkong.

(Om balkongens/uteplatsens storlek)

- Då får man ha bra argument för det också. Det har vi ju märkt, jag som har hjälpt till med tillvalen för de tre husen som är bostadsrätter, nästa varenda en har sagt, - ja, jag skulle aldrig ha köpt en lägenhet om det inte hade varit för att uteplatserna varit så stora och breda, så det var ett väldigt, väldigt viktigt argument.

Intervju med byggherre och fastighetsägare

Även ljudmiljön spelar roll. Balkongerna är till största delen lokaliserade in mot gårdsrummen. Detta är en följd av gestaltningen av fasaderna mot gatan, med strama, stadsmässiga, gaturum. Att låta balkongerna finnas ut mot gaturummet sågs som mindre bra i detta sammanhang då man tyckte att detta skulle betona kvarteren som bostadsområde och inte stadskvarter. Balkongerna uppfattas som väl fungerande. På denna fråga finns dock en hel del kommentarer och frågan engagerar.

Frågor som kommer upp i kommentarerna handlar bland annat om insyn, ljud, utsikt och läge. Dessa faktorer påverkas av lokaliseringen in mot gårdsrummet. I arbetet med balkongernas läge och storlek kan därför en utredning av gårdsrummet med avseende på privata/halvoffentliga rum, ljud, ljus och siktlinjer behövas så som nämnts under sammanfattning gårdarna. En av kommentarerna nämner också att det inte går att sätta upp markis som kan ge solskydd och att solparasoll blåser bort. Det är en stor kvalitet att kunna påverka sitt boende och få en väl fungerande boendemiljö, på detta sätt bör de material som väljs i fasad kunna möjliggöra komplettering av solskydd. En av de boende kommenterar detta i enkätsvaret:

- Bra, men saknar möjlighet att kunna sätt upp en markis när solen ligger på sommartid. Solparasoll är inget bra alternativ eftersom det är ett stort vindfång och lätt blåser omkull. Vill också kunna sätta upp något insynskydd mot grannbalkongen.

Uteplats på gården.

Inglasade balkonger mot söderåparken.

9

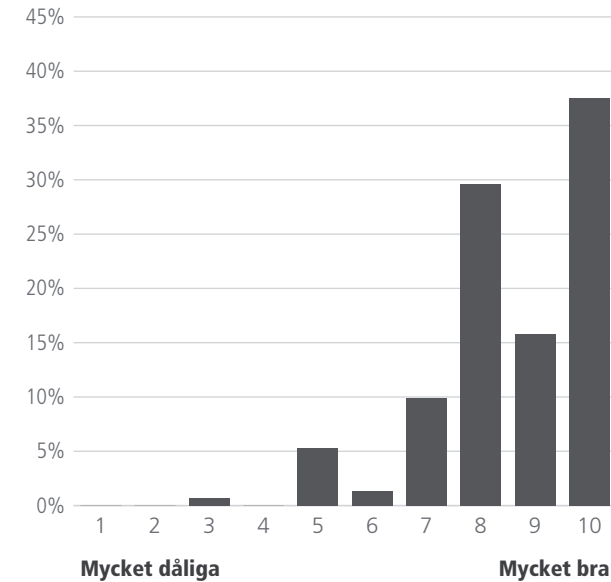
Fasaderna är putsade med puts i ljus kulör och har strama, regelbundna fönsterrader och franska balkonger. Översta våningen är byggd som tak/vindsvåning för att minska intrycket av höjden. Hörnen i kvarteren bryts upp av inbyggda balkonger. Bottenvåningarna har verksamheter och entréer till bostäder ut mot gatorna. Vad tycker ni om fasaderna?

- I Söderstaden passar det, men ej i centrum
- Saknar regnskydd över porten, till exempel ett litet tak
- Estetiskt fina
- Ja vad ska jag säga då, jag tycker det är fint, det är fint inuti också, på båda sidor, jag tycker det är väldigt intressant att Kungsbacka, så som det sett ut tidigare, bygger denna typen av hus, och gör ett kvarter högre. Jag tycker det är jättekul.

Intervju med kvinna 60 år

Kommentar enkätsvar

Fasaderna uppfattas som mycket bra. Några få kommentarer finns på denna fråga bland annat om entréerna och önskemål om ett entrétak.

Ett kafé i hörnläge mot gatan.

10a

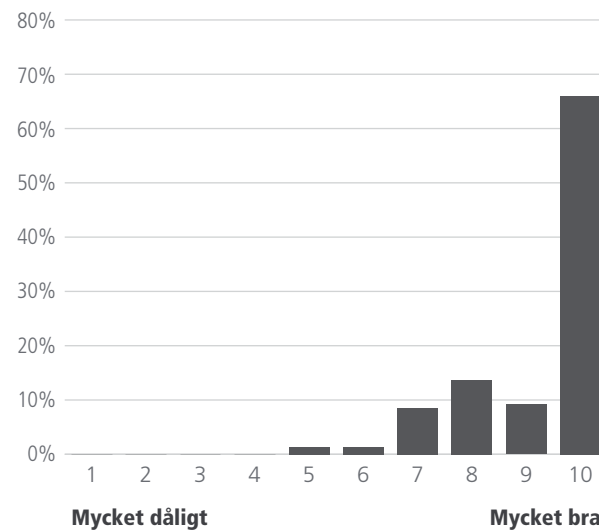
I Aranäs stadsdel (Söderstaden) finns butiker av olika slag och verksamheter i bottenvåningarna. De ska generera liv på gatorna och ge service till boende och förbipasserande. Tycker ni att det är bra att det finns verksamheter/affärer i området?

- Inte så ofta, många av dem är inte speciellt "nyttoinriktade" utan inriktade på sådant man köper sällan, så som presentprodukter och liknande. Önskemål finns om en mer nyttoinriktad verksamhet,

- Ett fåtal, inte riktigt "rätt" butiker som ligger här. En närservicebutik hade varit bra, till exempel Willys Hemma.

Kommentar enkätsvar

Verksamheterna som finns i kvarteren används relativt mycket av de som bor i stadsdelen. Några kommentarer ifrågasätter dock utbudet.

Bra lägen på verksamheten kan ge möjlighet att utnyttja trottoaren sommartid. Här ett kafé.

10b

Nyttjar ni själva verksamheter/affärer i området?

- Det är mysigt och roligt,
- Nära till många affärer,
- Bra med lite liv på gatorna, känns okej,
- Ger en levande stadsmiljö!

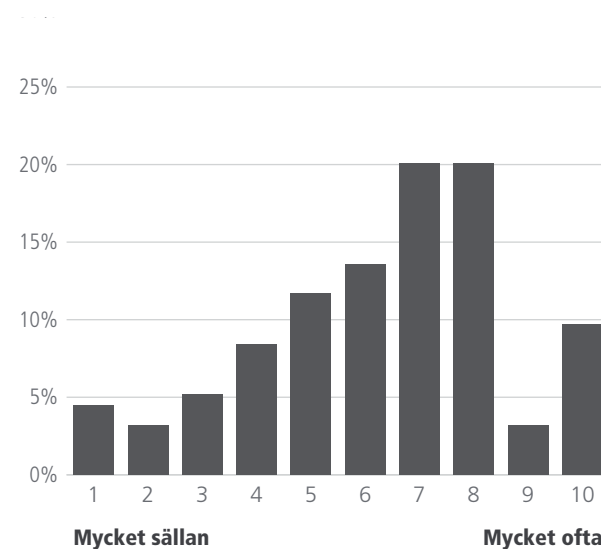
Kommentar enkätsvar

Verksamheterna i kvarterens gatuplan är uppskattade, många är positiva till dem.

Vad som följer med verksamheter i lägen som dessa är också praktiska, tillhörande funktioner såsom inlastning till butikerna, ett liv utanför restaurangentréerna och även lukt och ljud, såsom os från kök eller cigarettök och trafikljud. Även verksamheterna i skolan och förskolan ger upphov till ljud. Detta omnämns i några av kommentarerna:

- Vill ej bo intill ett uterökande kafé
- Det är bra med genomströmning av folk, men det kan bli väl högljutt ibland, speciellt vid dagiset.

En tät stadsmiljö med alla de olika människor och verksamheter som vistas här ger upphov till liv, rörelse, ljud och lukt. Dessa får ses som den levande kvarterstadens villkor. Så länge detta försigår inom rimliga ramar är det villkoren för de som bor och verkar i stadsdelen.

Kantstensparkering i kvarteren ger möjlighet att stanna till och handla.

11

Längs gatorna finns alléer, trottoarer, förträdgårdar, stenläggningar och belysning m.m. Vackra gaturum är en del i ambitionen att skapa stadsmässighet. Vad tycker ni om gatumiljön?

- Dåligt utfasade kanter. Måste lyfta rullatorn.

- Bra men alldeles för många gupp, vilket är dåligt för bilen, miljön och farligt på vintern när gående halkar på dem och ramlar.

- Fint med kullersten och träd.

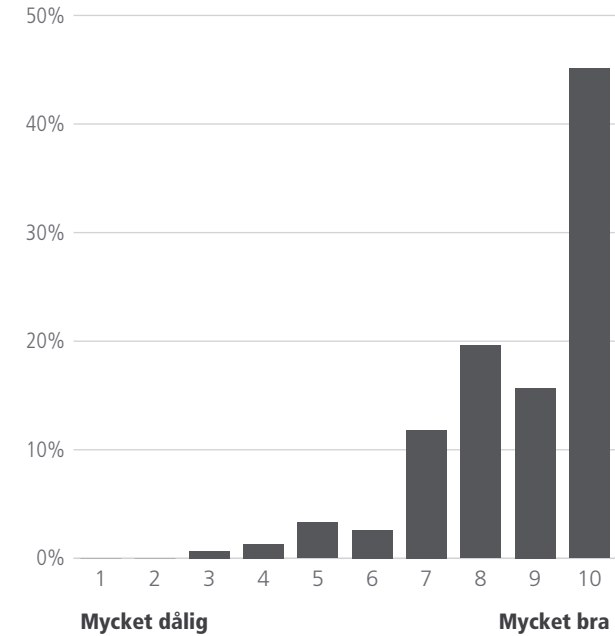
- Jag har ju funderat på det för det finns här utanför en mittsträng utav gatstenar och av vad jag förstår så är det för att separera körfälten här. Men jag undrar om det är det som är orsaken till varför cyklisterna går på trottoarerna istället, därför att om man cyklar på gatan som man ska göra tror jag det är väldigt svårt för en bilist att köra om en cyklist utan att man behöver passera de här jädrans gatstenarna i mitten. Det är på gott och ont, dom bitarna här.

-Men annars är ju trottoarerna väldigt bra /... / just för att de är så breda, lite mer levande utanför affärer och så men nu vet jag inte om de låter bli för att cyklarna blåser där eller, man skulle kunna använda trottoarerna lite mer.

Intervju med man 74 och kvinna 64 år.

Kommentar enkätsvar

Verksamheterna i bottenvåningen på kvarteren utgör tillsammans med ett väl utformat gaturum förutsättningen för en levande stadsmiljö. Det krävs också att det finns stor tillgänglighet till verksamheter och boende för fotgängare, cyklister och bilister. Gaturummets utformning ska ge möjlighet för att uppehålla sig där, platser att mötas på. Trafikmiljön ska också kännas säker och stadsrummet ska vara tillgängligt för olika trafikantgrupper. Enligt enkätsvaren uppfattas gaturummet som vackert med bra markmaterial. Negativa synpunkter finns på de trafikbulor som finns i gatan och att kantstenar ej anpassats för rullatorer.

Aranäs allé. Träden kommer med tiden att ge mer grönska till stadsrummet.

12

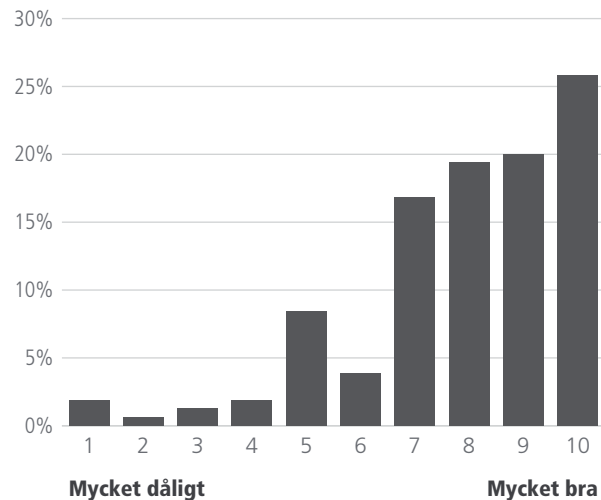
Trafikmiljön ska vara säker för såväl fotgängare och cyklister som för bilförare. Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på trafiksäkerhet?

- När dörrararna öppnas rakt ut på trottoaren med risk för att cyklister kör rakt in i dem samt att man kan bli påkörd.

- Inga övergångsställen. Inte bra med upphöjda mittpartier på gatorna. Ojämn trafik.

Kommentar enkätsvar

På frågan om trafikmiljön och hur säker den är svarar många positivt. Flera av de svarande kommenterar dock att cyklister använder gångbanorna och skapar på så sätt en trafikfarlig miljö.

Entrédörrar som öppnas mot trottoaren ger en osäker trafikmiljö. Många klagar på att cyklister gör trottoaren osäker.

13

Möjligheten att ta sig fram på gatan ska fungera bra för alla trafikanter. Trottoarerna ska ge plats för möten. Markplaneringen ska vara anpassad för rörelsehindrade, barnvagnar, cyklister och bilister. Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på tillgänglighet?

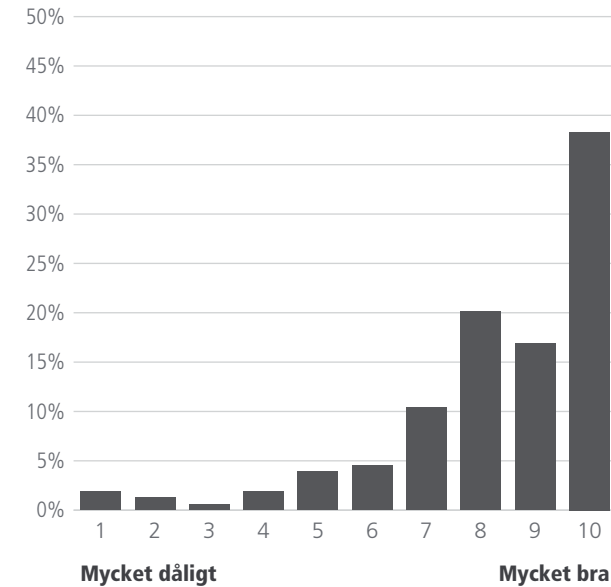
- Det är för höga kanter mellan cykelbana/trottoar och bilväg. Varför är det inte en jämn övergång?

- Ska finnas möjlighet att ha rullstol, så man slipper lyfta över trottoarkanten. Exempelvis en asfalteringskant.

Kommentar enkätsvar

På frågan om tillgänglighet omnämns höga trottoarkanter som en återkommande svårighet.

I andra kommentarer uppskattas de breda trottoarerna och i svaret på enkätfrågan framkommer att tillgängligheten fungerar bra.

Gatumiljön i stadsdelen. Breda trottoarer och fartgupp ska ge en säkrare trafikmiljö.

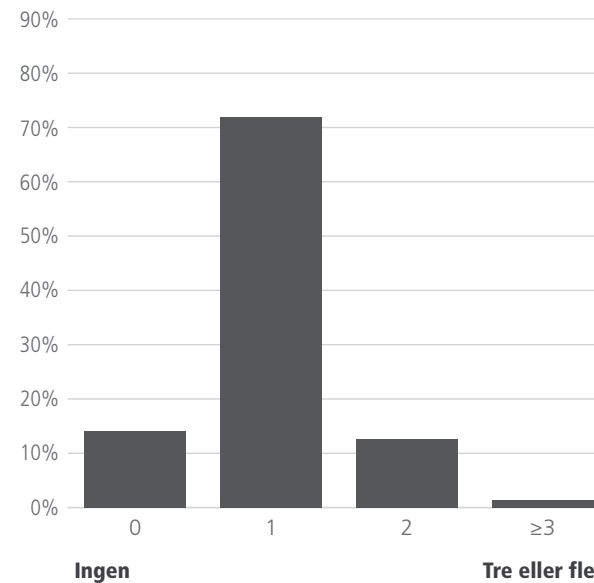

14a

Hur många bilar har ni i hushållet?

Kommentar enkätsvar

Kungsbacka är en kommun som är biltät, här finns många markbostäder i form av villor och radhus där de boende har en eller två bilar per hushåll. När de centrala delarna av Kungsbacka förtätas är det en fördel att kunna dra nytta av befintlig infrastruktur och att kunna erbjuda service och verksamheter på gång- eller cykelavstånd för att erbjuda ett alternativ till bilanvändandet och verka för en mer hållbar livsstil. Frågan om antalet bilar per hushåll kan ge kunskap om hur närheten till service och kollektivtrafik påverkar bilägandet.

Gymnasiegatan och parkeringarna mot järnvägen.

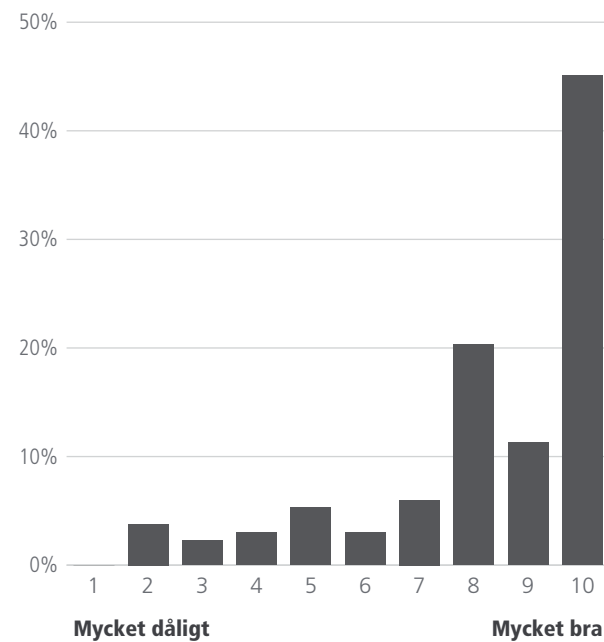
Gatumiljön är gjord för både bilar, cyklar och fotgängare.

14b

Hur fungerar parkeringen i kvarteret?

Kommentar enkätsvar

I kvarteren finns boendeparkering under respektive bostadsgård. Utmed gatorna finns kantstensparkerings och öster om kvarteren finns några större parkeringsytor. Dessa parkeringar är för dem som är tillfälliga besökare i stadsdelen och för boendeparkeringar. Parkeringar nära verksamheterna ger större tillgänglighet till dessa och ökar därmed möjligheterna för att verksamheterna ska fungera bra. De som bor i stadsdelen behöver ha tillfälliga parkeringar och gästparkeringar relativt nära entréer. Sammantaget utgör de olika parkeringsmöjligheterna i kvarteren en kvalitet för verksamheter och boende och enligt enkätsvaren är de flesta nöjda med parkeringslösningarna.

Sammanfattning kvarter

Målsättning

Målet är en livfull och trygg stadsdel som med sin blandning av boende och verksamheter kan leva över dygnet.²

Målsättningen med kvarter och gator i Aranäs stadsdel har varit att skapa stadsrum där de fysiska och sociala aspekterna på en god stadsmiljö och ett gott stadsliv finns representerade. Gaturummet ska ge plats för folkliv och möten. Många trafikslag och olika besökare ska kunna samsas och gaturummet ska vara tillgängligt och tryggt för alla användare.

Kvarteren

En av förutsättningarna för ett livfullt stadsrum är att stadsdelen måste vara lokaliserad så att människor har anledning att röra sig här, stadsdelen måste utgöra en del av ett viktigt stråk i staden. Kvarterens lokalisering mellan den gamla centrumkärnan och Aranäs gymnasiet är på så sätt en av förutsättningarna för en livfull stadsmiljö. Kvarterens storlek ger de fördelar Jane Jacobs beskriver, se kvarter och stadsrum sidan 36. Här kan finnas anledning att se sambandet mellan kvartersstorlekarna och behovet att skapa sammansatta användargemenskaper å ena sidan och gårdarnas storlek och möjliga användning å andra sidan (se sammanfattning gårdarna sidan 31). Kvarterens skala och storlek uppfattas av de boende som väl utformade avseende funktion och karaktär. U-formade gårdar uppfattas som mer positivt enligt en del av kommentarerna till frågan om kvarterens utformning.

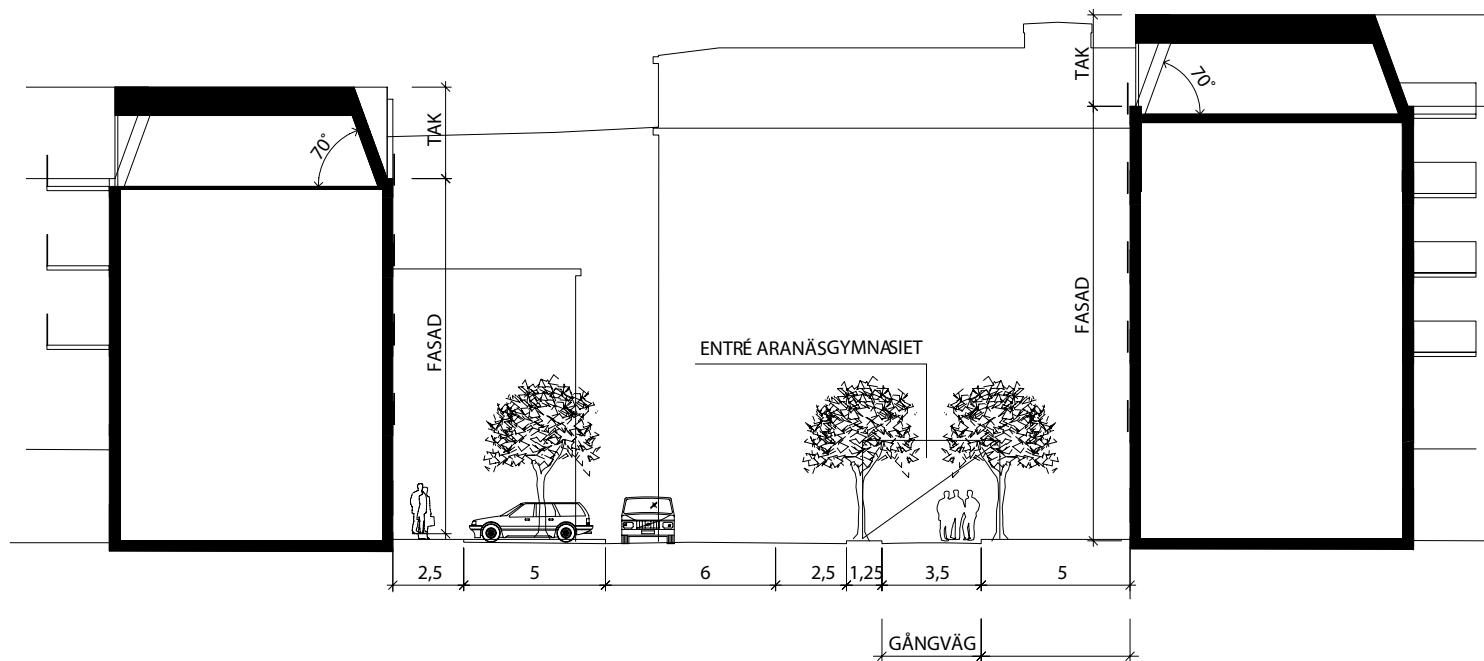
Stadsrummet

I stadskvarteret utgör gatan och folklivet en viktig del av identiteten. Bidrar den byggda miljön till en livfull och trygg stadsmiljö? De bredare trottoarerna ger utrymme för de olika trafikanterna att mötas och stanna upp. Biltrafiken kör i ett långsammare tempo då vägbanorna är smala och här finns markmaterial och fartbular som påverkar hastigheten. Tillgängligheten uppfattas som god. Material och grönska uppfattas som positiva tillskott i gatumiljön. Här finns markmaterial av

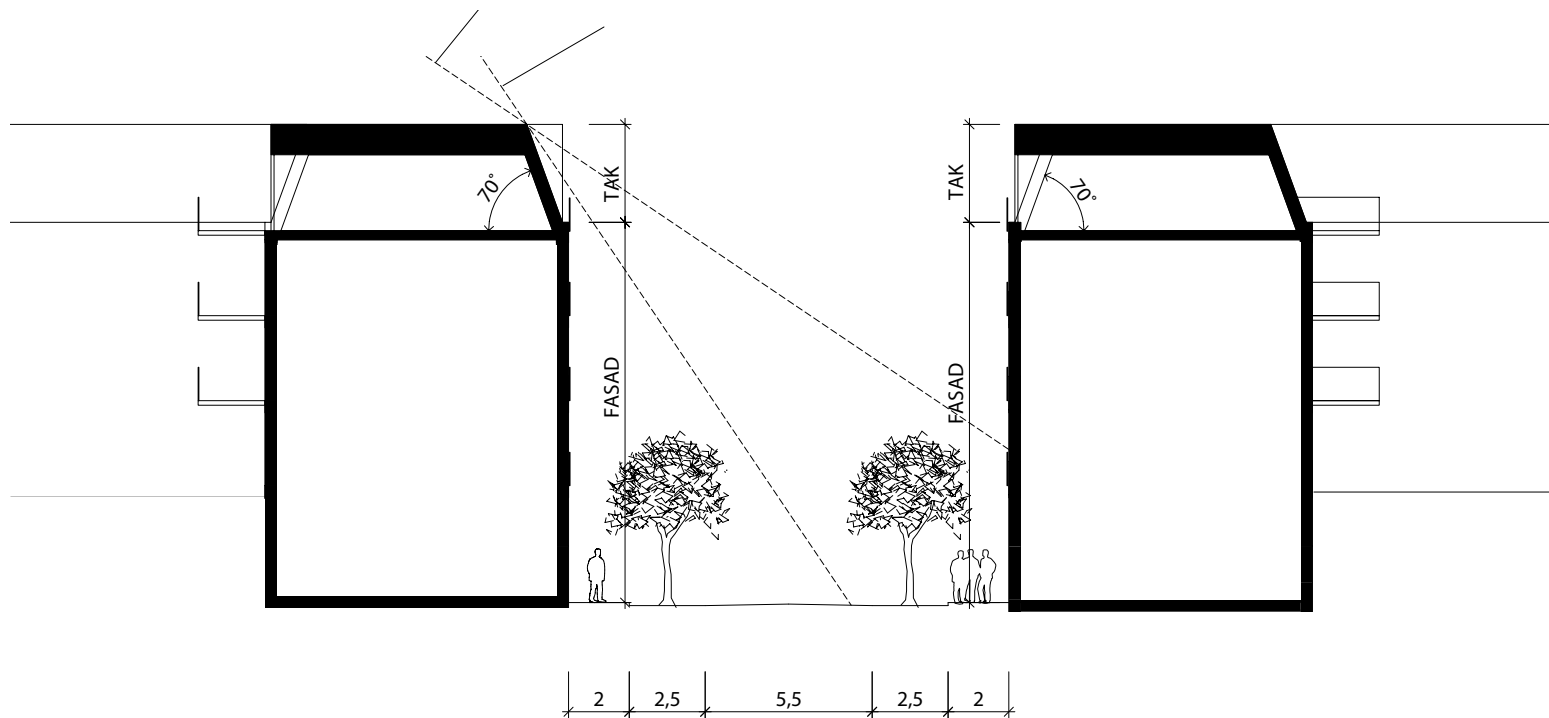
bra kvalitet. Detta åldras och slits på ett vackert sätt och slitaget på mer hållbara material blir inte lika stort. De träd som idag är relativt små kommer med tiden att utgöra en del av gatans identitet och kommer att kunna ge skugga och påminna om årstidernas växlingar. Kvarteretsstrukturen ger tydliga gränser mellan privata och offentliga rum och mellan gård och gata finns, via portiken, ändå en kontakt mellan de båda rummen. Fasaderna bidrar till stadsmiljön genom sitt strama utförande och många av de boende uppskattar fasaderna som bidrar till stadsdelens karaktär. De verksamheter som ligger i bottenplan utgör en viktig del av stadsrummet. De ger en öppen karaktär ut mot gaturummet och gör att fler människor har anledning att röra sig i kvarteren. Många av de boende uppskattar att här finns verksamheter och använder en del av dem. I det påbörjade planeringsarbetet för stadsdelen var gatuplanen i kvarteren utformade som källarvåningar, verksamheter i gatuplan var ej redovisade. Byggherren argumenterade dock för att det skulle finnas verksamheter här, detta blev också det slutgiltiga utförandet. Det är en viktig lärdom från projektet att det är Kungsbacka stad som måste sätta spelreglerna. Om det varit en annan byggherre, med låga ambitioner och som nöjt sig med Kungsbacka kommuns ursprungliga gestaltningsidé, skulle resultatet varit förödande för stadsdelen Aranäs möjligheter att bli en del av Kungsbacka centrum.

Verksamheterna utgör en viktig del av stadsmiljön och utan dem hade stadsrummet inte kunnat leva upp till en livfull stadsmiljö på samma sätt. Sammantaget ger den byggda miljön förutsättningar för en livfull stadsmiljö. Både utformningen av gatumiljön och trafikmiljön, folklivet över dygnet och väl upplysta stadsrum bidrar sammantaget till att skapa en trygg stadsdel. Många som bor i stadsdelen har en bil. Parkeringar för de boende i parkeringsgarage och på intilliggande markparkering uppfattas som väl fungerande. De besöksparkeringar som är kantstensparkeringar utmed gatorna är uppskattade både av de boende och av verksamheterna i kvarteren. De är också en av förutsättningarna för att skapa god tillgänglighet till verksamheterna.

² Södercentrum / Gestaltningsprogram för Detaljplan för ny stadsdel inom Södercentrum 2 och 3, Kungsbacka stad

Sektion gaturum, Aranäs allé

Sektion gaturum lokalgata

Sammanfattande punkter om kvarter

Målsättningen med kvarter och gator i Aranäs stadsdel har varit att skapa stadsrum där de fysiska och sociala aspekterna på en god stadsmiljö och ett gott stadsliv finns representerade. Gaturummet ska ge plats för folkliv och möten. Många trafikslag och olika besökare ska kunna samsas och gaturummet ska vara tillgängligt och tryggt för alla användare.

- En av förutsättningarna för ett livfullt stadsrum är att stadsdelen måste vara lokaliserad så att människor har anledning att röra sig här, stadsdelen måste utgöra en del av ett viktigt stråk i staden. Kvarterens lokalisering mellan den gamla centrumkärnan och Aranäs gymnasiet är på så sätt en av förutsättningarna för en livfull stadsmiljö.
- Kvarterens storlek är väl anpassad för en ekonomisk användargemenskap. (J. Jacobs, Den amerikanska storstadens liv och förfall)
- Verksamheterna är en viktig förutsättning för det folkliv som finns på gatorna.

Många av de boende uppskattar att här finns verksamheter och använder en del av dem.

I det påbörjade planeringsarbetet för stadsdelen var gatuplanen i kvarteren utformade som källarvåningar, verksamheter i gatuplan var ej redovisade. Byggherren argumenterade dock för att det skulle finnas verksamheter här, detta blev också det slutgiltiga utförandet. Det är en viktig lärdom från projektet att det är Kungsbacka stad som måste sätta spelreglerna.

- Fasaderna är uppskattade av de som bor här och bidrar till gatans karaktär.
- Gaturummets utformning ger utrymme för folkliv. De bredare trottoarerna ger utrymme för de olika trafikanterna att mötas och stanna upp. Biltrafiken kör i ett långsammare tempo då vägbanorna är smala och här finns markmaterial och fartbulor som påverkar hastigheten. Tillgängligheten uppfattas som god. Material och grönska uppfattas som positiva tillskott i gatumiljön.
- Utformningen av gatumiljön och trafikmiljön, folklivet över dygnet och väl upplysta stadsrum bidrar sammantaget till att skapa en trygg stadsdel.

Stadsdelen och staden

- Staden
- Enkätsvar stadsdelen och staden
- Sammanfattning stadsdelen och staden

Staden

Våra städer har byggts under lång tid och formats efter olika ideal. Dagens städer är därför sammansatta av flera mönster. Vi kan inte välja bort något utan det kommande stadsbyggandet måste fortsätta bygga på dessa sammansatta strukturer. I alla existerande stadstyper finns värden som kan utvecklas och brister som kan åtgärdas.¹

På detta sätt byggs städerna och olika tider har olika stadsbyggnadsideal, byggnadsteknik och samhällsförändringar som påverkar utformningen av den byggda miljön. När nya delar ska fogas till den befintliga staden är det många aspekter som bör tas om hand för att på bästa sätt utveckla staden. Befintliga stråk och kopplingar ska tas till vara, bra sollägen där flanören kan sitta och betrakta gatuliv, vackra stadsrum, trafiksäkra miljöer och social mångfald är bara några av alla de frågor som finns med i arbetet med den växande staden.

En stadsplanering för en levande stad måste stimulera och locka fram största möjliga mångfald och kvantitet av människor och verksamheter /.../ detta är grunden för stadens stabilitet, sociala vitalitet och attraktionsförmåga.²

Aranäs stadsdel

De nya kvarteren är byggda som en kvartersstad liksom den befintliga gamla innerstaden, men kvartersform, karaktär och skala är en annan i de nya kvarteren. På detta sätt utgör Aranäs stadsdel en egen del av staden och representerar sin tid. Kvartersstrukturen beskrivs i Karaktär Kungsbacka:

Den yngre kvartersstaden är baserad på en vilja att bygga vidare på den gamla stadskärnans struktur men med en högre exploatering än tidigare. Karaktären liknar mer en stenstad från 1800-talet än den gamla stadskärnans låga trähusbebyggelse och är ett nytt inslag i Kungsbackas stadsbyggd.

Den nya stadsdelen kopplas till den gamla stadskärnan vid Lindens torg. Den planerade bebyggelsen kring torget är ännu ej komplett. Torget är därmed inte ett färdigt stadsrum idag. De båda stadsdelarna, den gamla stadskärnan och Aranäs stadsdel, utgör idag den stadsmässiga kvartersbebyggelse som finns i Kungsbacka.

– Ja sedan den där Söderåparken piffades till där borta så är det väldigt angenämt att traska härifrån, ja på lunchen eller någonting, och gå bort på stan eller när det är marknad och liknande. Det tycker jag har gjort mycket.

Intervju med man 38 år

Stadsdelen erbjuder bostäder i centralt läge med service och stadsliv utanför dörren. För Kungsbacka kommun är detta en av många boendetyper man utvecklar. För att verka för en mångfald i dessa centrala stadsdelar krävs att många olika människor, med olika inkomster och bakgrund kan få möjlighet att bo här. Detta i sin tur kräver att man kan erbjuda en mångfald av bostadsstorlekar och bostadskvaliteter och även att boendekostnaderna i stadsdelen medger att olika grupper bor här. Vid intervjun med fastighetsägaren beskriver han frågan om målgrupper för Aranäs stadsdel så här:

– Ja målgruppen kan ju vara jättetydlig om vi gör större lägenheter men, vi tycker det ska vara blandning av ungdomar /.../ Svedbergska, som är byggt vid stadshuset /.../ där var snittåldern 67 år men i första huset, A-huset (i Aranäs), där hade vi 54 (snittålder) för vi gjorde ettor, tvåor, treor, fyror, femmor för vi vill ha variation, alla större lägenheter var uteslutande äldre som köpt, de som sålde sina hus. Då frigörs ju bostäder till yngre också, så det är olika sätt att tänka.

– Och idag är det väldigt många som ringer och undrar om dom inte kan få en lägenhet eller kan köpa en lägenhet. Det är ju ett jättepopulärt område både för unga och medelålders.

I stadsdelen finns också en förskola och norr om kvarteren ligger en nyanlagd lekpark. Förskolan använder lekparken en hel del. Deras egen gård, som hör till lokalerna, är liten och ligger alldeles i anslutning till en av gatorna. Förskolan kan även använda Söderåparken för utomhusvistelse. Detta är en förskola som har inrättat sig efter stadens villkor med avseende på tillgänglighet och lekmiljöer.

Det som är jättebra för oss som har barn är lekplatsen, det finns en jättefin lekplats utanför och sen närheten till affärerna och torget och även Kungsmässan då. Allting finns ju inom gångavstånd. /.../ Det är ett mysigt område och det är fint och det är fräscht och det finns kaféer, ja det är ett trevligt område.

Intervju med kvinna 34 år

¹ Hållbar stadsutveckling, Handbok för Sveriges arkitekter, E Ullstad 2008
² Den amerikanska storstadens liv och förfall, Jane Jacobs

Enkät svar stadsdelen och staden

15a

Ambitionen med de nya kvarteren har varit att skapa stadsmässighet. De nya husen står nära gatan, det finns alléer, kringbyggda kvarter, en mix av verksamheter och bostäder, kaféer och butiker i bottenvåningarna. Tycker ni att man har lyckats bra med att skapa stadsmässighet?

- Gärna fler butiker, affärer och matställen

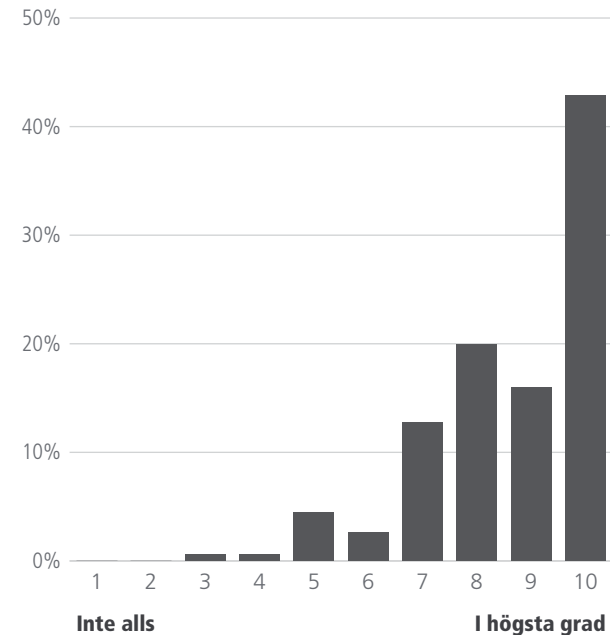
- Som en stad i staden.

- Gestaltungsprogrammet var gjort så att det skulle vara källarfönster på husen och man skulle köra ner och parkera bilarna och det tyckte vi inte riktigt om. Balkongerna skulle vara betydligt mycket mindre, balkonger vill folk ha idag för man tycker det är väldigt viktigt att komma ut om kvällarna. Så vi fick öka på balkongerna. /... / Det skulle vara källarfönster och en stängd sockelvåning, det blir ju lite dött bostadsområde då. Men det måste jag säga om kommunen, att de har gått med på att ändra i gestaltungsprogrammet. De har varit fantastiskt hjälpsamma.

Intervju med fastighetsägare och byggherre

Kommentar enkät svar

Många uppfattar att miljön representerar stadsmässighet. Den byggda miljön understödjer förutsättningar för en levande stadsmiljö (se även sammanfattning kvarteren sidan 51).

Stadskvarter.

15b

Tycker ni att detta sätt att bygga är ett bra sätt att fortsätta expansionen av Kungsbacka stad?

- *Önskar variation,*

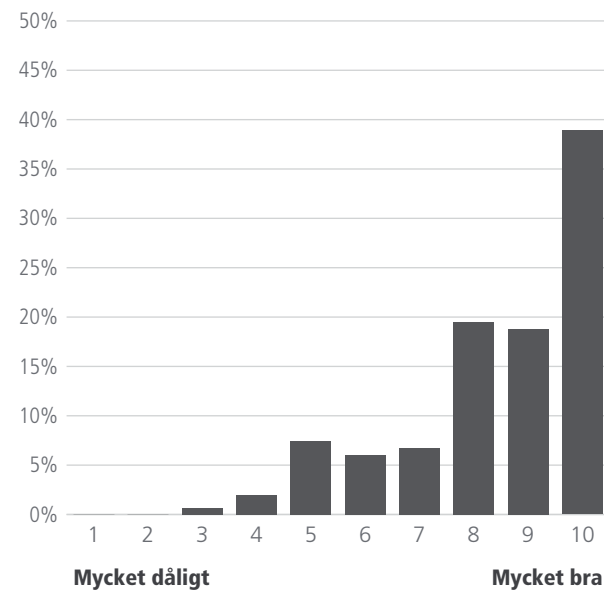
- *Vet ej säkert. Det kanske räcker att koncentrera sådant byggande till Söderstaden så blir det dess signum.*

- *Ja vi tycker det, sen har kvarteren fått mycket positiv respons, vunnit arkitektpris och det gör inte saken sämre på något sätt. Jag tycker de är snygga husen särskilt de här fyrkantiga i och för sig tycker jag är snyggare än de öppna om man bara ska titta på hur dom ser ut.*

Intervju med man 74 och kvinna 64

Kommentar enkätsvar

En del av kommentarerna betonar att stadsdelen kan ha sin egen karaktär och att nya tillskott ska ha en egen gestaltning.

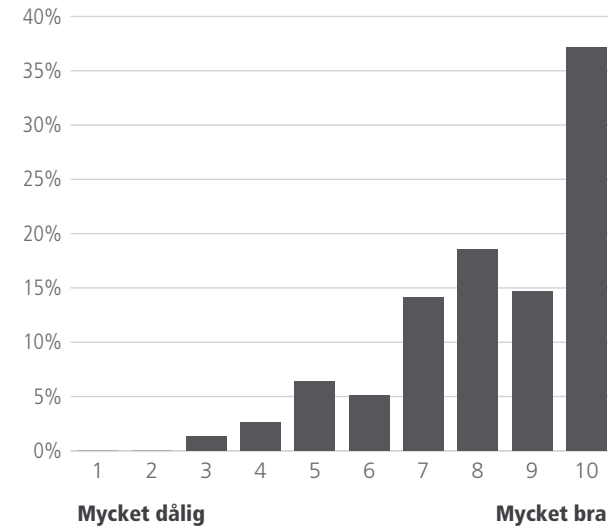
Många uppskattar gatumiljöer och byggnader i stadsdelen.

16

En av ambitionerna har varit att de nya kvarteren ska kopplas till Kungsbacka innerstad vid Lindens torg. På detta sätt knyts de båda stadsdelarna samman, och de centrala delarna av Kungsbacka, med handel och verksamheter, växer. Tycker ni att de nya kvarteren, med sin miljö och utformning, är en bra fortsättning på den gamla innerstaden?

- Fast det är dåligt ihopkopplat. Affärsidkarna har det svårt.
  - Ganska olika typer av områden.
  - Fin övergång från gammalt till nytt.
  - Kopplingen mellan de två delarna känns fortfarande lite lös, och den nya stadsdelen separerad från den äldre bebyggelsen.
  - Vi har ju lite andra fastigheter här inne i stan och vi känner att det behöver tillföras lite mer handel. Det är inte så att vi ska ha samma handel som på Kungsmässan eller Freeport utan vi ska ha lite mysigare handel, lite annan typ av verksamheter, då får vi det mer centralt så det är absolut inget problem.
- (Inetrjuvare) - Men hur ser ni på det när ni jobbar med nya projekt, försöker ni alltid få in lösningar som är väldigt enkla att förvalta?
- Nej, då har man inget förtroende för varken politiker eller folk i Kungsbacka eller var man bygger /.../ Man måste försöka anpassa sig. Bygger man någonting inne i centrum så får man bygga det i trä och försöka få den gamla känslan och vara mån om det också. Man får anpassa efter hur det ser ut runt omkring så man inte fördärvar en stadsbild. Man måste bygga något man är stolt över annars är det inte lönt att bygga.
  - Man vill ju inte bygga något som är fult. Sen kan vi ha olika åsikter om vad som är snyggt och vad som är fult.

Intervju med fastighetsägare och byggherre

Lindens torg mot Aranäs stadsdel.

Kommentar enkätsvar

I planeringen av stadsdelen har övergången mellan de båda stadsdelarna varit en viktig fråga. Hur uppfattar man att de båda stadsdelarna hänger ihop och kan de olika karaktärerna samsas bredvid varandra? Många tycker att Aranäs stadsdel är en bra fortsättning på Kungsbacka innerstad. Under kommentarer påpekas dock att kopplingen via Lindens torg är otydlig.

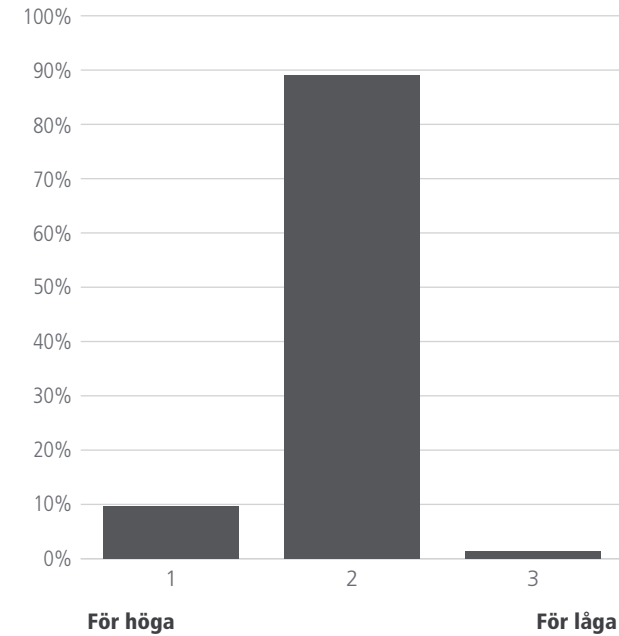
17

Bebyggelsen i de äldre kvarteren i innerstaden är lägre än i de nya kvarteren. Vad tycker ni om hushöjderna i de nya kvarteren?

- Bra mix med olika höjder på det nya.
- Höjden på husen i Söderstaden är helt ok men jag har inget emot att det byggs högre hus på andra platser i Kungsbacka.
- Högst fyra våningar.
- Fler bostäder i och med denna höjd.

Kommentar enkätsvar

En stor del av de som svarat på frågan är positiva till husens höjder.

I Kungsbackas gamla stadskärna är husen två till tre våningar höga.

18a

Känner ni er trygga i Aranäs stadsdel (Söderstaden)?

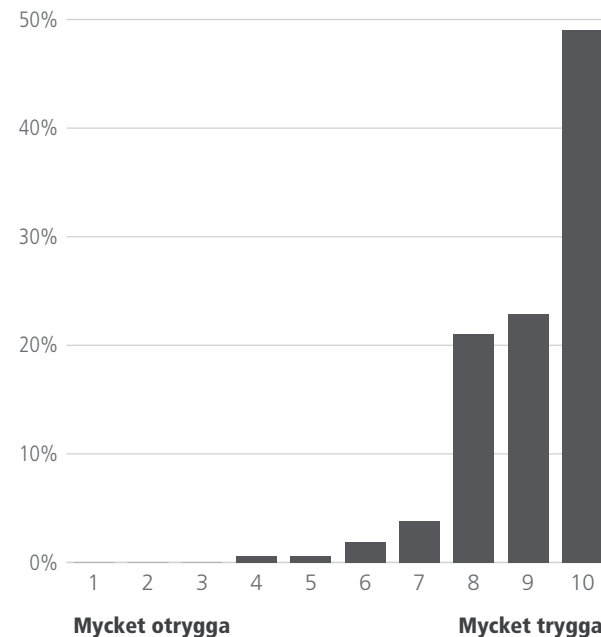
- *Dagtid, ja. Nattetid, nej. Dåligt upplyst!*
  - *Ja, det verkar lugnt här omkring. Även på kvällar.*
  - *Som pensionär och rörelsehindrad, ja.*
  - *Nej jag känner inte det. Det känns ganska tryggt, nej absolut inte. Det har inte hänt något och därför känner jag ingenting.*
- (Intervjuare) - *Och det är inte vissa tider på dygnet du kan känna dig otrygg?*
- *Nej, jag är ju här ofta på kvällarna också och jag känner absolut ingen otrygghet.*

Intervju med kvinna 73 år

Kommentar enkätsvar

En målsättning har varit att skapa en trygg stadsdel.

Grundvalen för en väl fungerande stadsdel är att man känner sig trygg och säker på gatan bland alla dessa främlingar /... / Det första man måste förstå är att ordningen på gatorna och trottoarerna i staden inte är något som i första hand upprätthålls av polisen. Den upprätthålls i första hand av ett invecklat, nästan omedvetet nätverk av oskrivna lagar och regler som människorna själva har skapat och som de själva övervakar.³

Otrygga stadsmiljöer och boendemiljöer påverkar hur stadsrummen används. I väl fungerande, trygga miljöer, upprätthålls ordningen av en social kontroll som utövas av de som använder stadsrummet. Om otrygghet uppstår och människor inte längre vågar använda stadsrummen kollapsar den sociala kontrollen. På så sätt skapas en otrygghetsspiral. Stadsmiljöer som är befolkade och väl upplysta upplevs ofta som trygga.

3 Den amerikanska storstadens liv och förfall, Jane Jacobs

18b

Trivs ni i er stadsdel?

- Nära till allt! Speciellt kommunikation.
- Bott här i ett år. Trivs bättre och bättre.
- Vi har bott i hus i 25år och detta är det bästa vi gjort. Saknar inte huset.

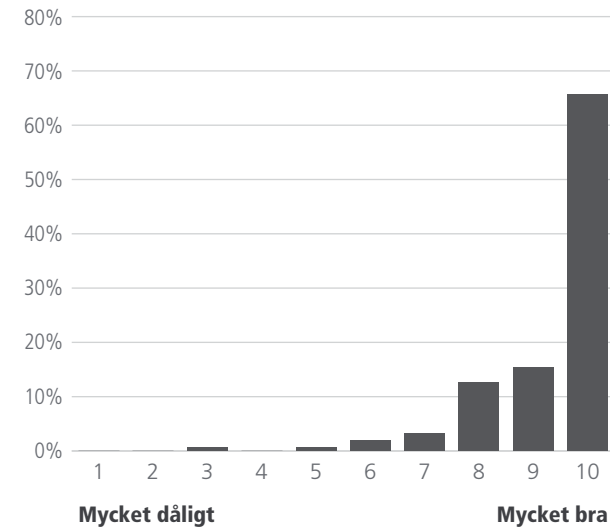
(Intervjuare) - Är det något annat du känner är väldigt bra med Söderstaden?

- Ja, det är mycket som är bra. Vi bor ju väldigt centralt egentligen men ändå är det avskilt och lugnt och fint, ja vi trivs väldigt bra här.

Intervju med man 58 år

Kommentar enkätsvar

Aranäs uppfattas som en trivsamt stadsdel. Stadsdelen uppfattas som karaktärsfull med egen identitet, de fysiska miljöerna är uppskattade, stadsrummen upplevs som livfulla och trygga. Detta är några av de faktorer som bidrar till att man trivs här.

Många trivs i stadsdelen. Man upplever att den har en stark karaktär.

19

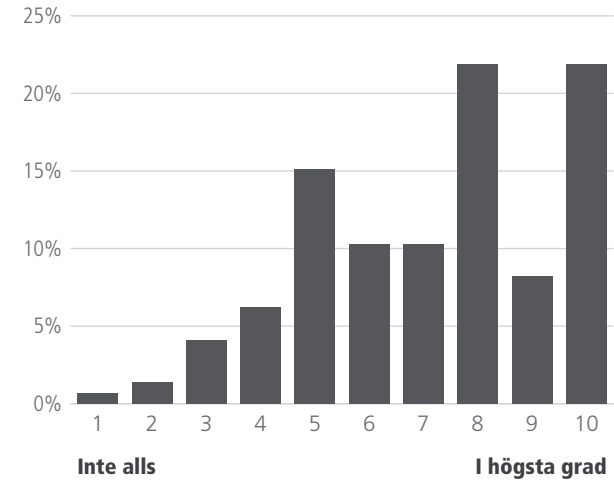
I kvarteret finns en förskola, det finns en lekpark och på gårdarna finns utrymme för en del lek. Tycker ni att Aranäs stadsdel (Söderstaden) är en barnvänlig stadsdel?

- Absolut inte. Sten, glas och alldeles för tunga ytterdörrar in till husen.
- För mycket trafik för att vara barnvänligt. Jag hade inte velat bo här med små barn.
- Inte med tanke på att biltrafiken är överallt omkring, gårdarna har endast en sandlåda och ingen grind finns att stänga.
- Jag tror det. Har barnbarn som leker här ibland.
- Lekplatsen vid Södra Nygatan är mycket bra och välbesökt.
- Jag har ju inte barn men, jag tycker ändå det är rätt så barnvänligt. Det finns inte någon plats märker man, för de som har barn, att ha barnvagnar och så och det tycker jag är lite synd, för om man vill att barnfamiljer och inte bara äldre ska flytta in här måste man ju göra det enkelt för barnfamiljer att bo där. Så lite mer avställningsytor för sådant som funkar för en barnfamilj. I övrigt så tycker jag, att det är barnvänligt med lekpark precis utanför och tillgång till det här gröna stråket. Jag tycker Kungsbacka är en liten stad där man är trygg och har nära till allt så jag tycker egentligen, att det vore perfekt att skaffa barn och bo i Söderstaden i Kungsbacka.

Intervju med kvinna 34 år

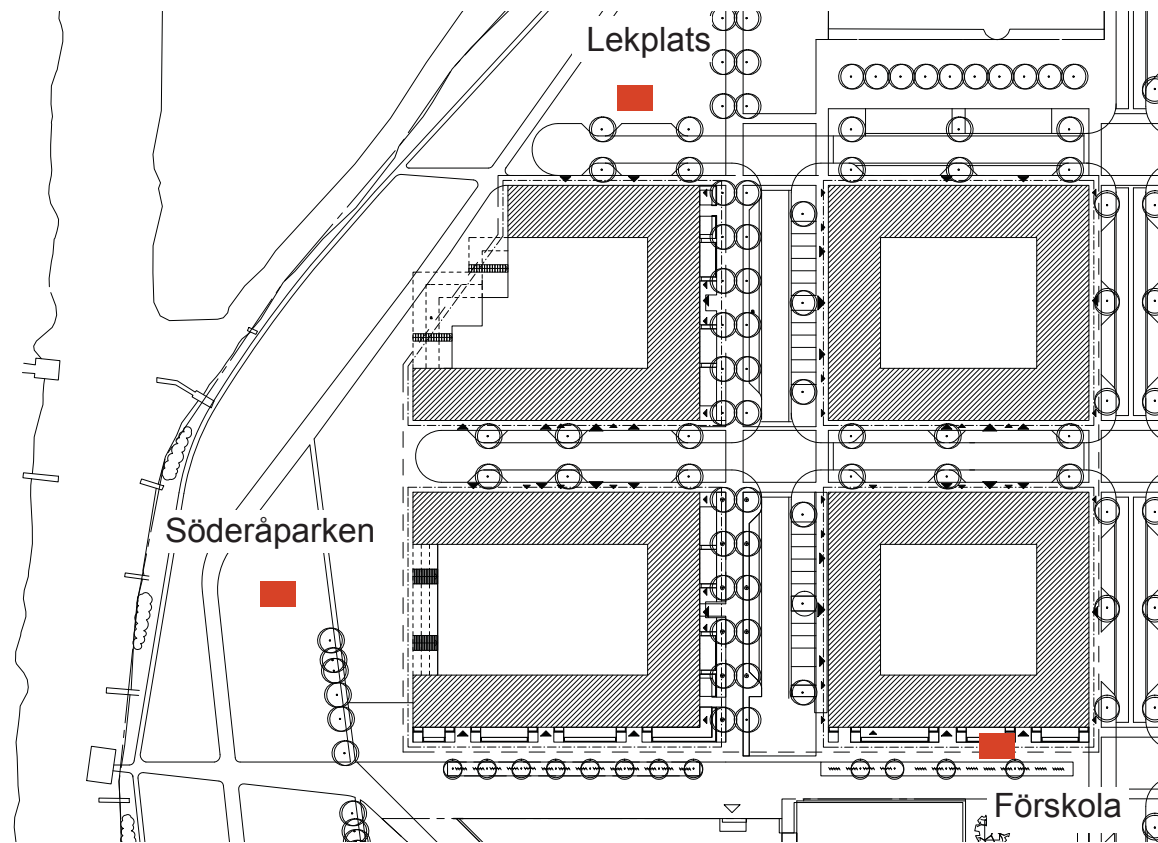
Kommentar enkätsvar

Förskolans egen utomhusyta för lek är begränsad. Man använder även den lekpark som ligger i norra delen av stadsdelen och även Söderåparken för lek och promenader.

Lekparken.

Förskolan har en avgränsad utomhusyta. Som komplement används lekplatsen och Söderåparken.

- Men angående sociala frågor i övrigt så tänker jag mycket på diskussionen om förskolan. Önskan om att ha en förskola i området dök upp ganska sent under processen. Allra först tror jag tror att det var kommunens idé. Att ha en förskola i det yttersta kvarteret, det som låg närmast parken, grönyrtorna och närmast lekplatsen. Men där hade redan byggherren bestämt sig och förmodligen fått okej från kommunen att göra bostadsrätter. Kommunen var inte så förtjust i att hyra in sig i ett bostadsrättskvarter med en kommunal förskola. Då lade man istället förskolan i ett av kvarteren som var hyresrätter. Där fanns mycket sämre plats och det blev ett experiment. Jag vet faktiskt inte hur det har gått. Hur bra det blev för barnen undrar jag faktiskt. Det är en minimal liten utegård så dom får ju trampa iväg helt enkelt. När de trappar iväg hamnar de inte i skogen om de inte går ganska långt utan det blir ändå en lekplats de går till

Intervju med kommunens projektledare

Många är positiva men en del är också tveksamma till om stadsdelen är barnvänlig. Aranäs ska ge möjlighet för många olika människor att vistas och bo här. Här finns planerade miljöer som ska kunna användas även av barn, men det är på stadens villkor. Mångfald präglar en stad och många olika verksamheter och service ska kunna samsas på stadens villkor. Detta kan det synas, är en motsats till en barnvänlig miljö för en del av de som svarat på frågan.

Sammanfattning stadsdelen och staden

Målsättning

Målsättningen med kvarter och gator i Aranäs stadsdel har varit att skapa en livfull och trygg stadsdel som med sin blandning av boende och verksamheter kan leva över dygnet.

Planens syfte är att skapa möjlighet för en ny stadsdel omedelbart söder om Kungsbacka innerstad. Målet är att stadsdelen ska bygga vidare på den befintliga strukturen i innerstadens skala och kvartersstorlekar, men med en bebyggelse som ges ett samtida uttryck.⁴

På detta sätt ska stadsdelen utgöra en egen karaktär som bidrar till stadens mångfald. I Vision för Kungsbacka kommun 2008 är en av punkterna:

Valfrihet i bostadsutbud med fler mindre lägenheter. Utvecklingen ska präglas av variation, valfrihet och verksamhet.

I förfrågningsunderlaget för undersökningen, beskrivs också målen:

En viktig fråga är om vi lyckats bygga en attraktiv stad som fungerar ur olika aspekter, för olika människor och där människor gärna vistas.

Målsättningen omfattar därmed även en stadsdel för alla människor, där stadsrummen är en plats där alla kan mötas och där bostadsutbudet utgör rimliga och bra boendalternativ för många.

Stadsdelen

Aranäs har på ett medvetet sätt utformats till en stadsdel med en egen karaktär. Kvarterens och gaturummens utformningar är medvetet bearbetade för att gestalta en egen identitet. I undersökningen framkommer att de boende uppskattar stadsmiljöerna. De strikta fasaderna, sockelvåningarna med sina verksamheter och

gaturummen som utformats för stadslivet uppfattas som en unik miljö i sitt sammanhang. På detta sätt är stadsdelen en egen typ, ett uttryck av sin tid och skapar en positiv identitet för de som bor där. Med utgångspunkt i detta resonemang kan de kvarter som ska byggas i Aranäs stadsdel framöver äga sin egen karaktär, som en släkting till de redan byggda kvarteren.

Aranäs stadsdel uppfattas som en mycket bra fortsättning på den gamla stadskärnan. Här sker en förändring i skala och karaktär som uttalat uppskattas av många av de boende. Även stadsdelens betydelse för Kungsbacka som helhet omnämns i detta sammanhang där stadsmiljön ses som ett önskvärt och bra komplement till övriga Kungsbacka.

Aranäs stadsdel är på många sätt spännande som stadsbyggnadsprojekt. Ambitionen med att koppla samman nytt och gammalt, blandningen av verksamheter och boende och kvartersbebyggelsen är framåtblickande.

En viktig skillnad på stadsdelen och bebyggelsen i Kungsbackas gamla stadskärna är skalan på fastighetsbildningen. I Aranäs finns en stor skala där stadsdelen har haft en beställare, byggts av en byggmästare och ritats av en arkitekt. I Kungsbacka centrum är varje kvarter indelat i mindre fastigheter som bebyggts successivt och där det funnits olika byggherrar och arkitekter. Det har skapat en mångfald och variation som inte finns i Aranäs stadsdel.

Den stora skalan är en del i en stadsbyggnadstradition som utvecklades under 1930-talet och kommande decennier. Stadsbyggandet utvecklades mot allt mer rationella byggmetoder och ett zoneringsstänkade. Den traditionella stadens skala som Kungsbacka centrum är ett bra exempel på, ersattes av fristående hus med bostäder för sig, arbetsplatser för sig och så vidare. Under 1960-talets rekordår byggdes hela stadsdelar med en beställare, en byggare och en arkitekt. Från 1970-talet och framåt har detta sätt att bygga ifrågasatts. I nya stadsdelar som Västra Hamnen i Malmö från 2000 och framåt finns återigen stadsrum med stor variation i storlek och material. I den pågående stadsutvecklingen i Hammarby Sjöstad i Stockholm finns en blandstad med verksamheter och bostäder. I de tyska städerna Freiburg

⁴ Södercentrum / Gestaltningsprogram för Detaljplan för ny stadsdel inom Södercentrum 2 och 3, Kungsbacka stad

och Tybingen har en småskalig fastighetsbildning prövats. Varje kvarter är indelat i mindre fastigheter med cirka 25 meters längd mot gatan. Ambitionen har varit att skapa förutsättningar för mindre aktörer att vara med och utveckla staden. Mindre aktörer har större möjligheter att skapa innovationer i smarta energi- och byggtekniska lösningar och staden får en naturlig variation.

Att dela in de kommande kvarteren i stadsdelen i mindre fastigheter vore ett sätt att utveckla Kungsbacka.

Mångfald, sociala funktioner och integration

Aranäs stadsdel uppfattas som en trivsamt och trygg stadsdel och stadsrummen upplevs som livfulla och trygga. Detta är några av de faktorer som bidrar till att man trivs här. I planeringen av stadsdelen har även barnfamiljer utgjort en målgrupp. Gårdarna har plats för lek, gatumiljön har planerats för en trygg och säker trafikmiljö och Söderåparken är en rekreations- och lektyta. Förskolan utgör i detta sammanhang ytterligare en del av denna planering. Men förskolans medverkan i stadsdelen kan också ses som att den är en del av den mångfald som präglar en stad, där många olika verksamheter och service ska kunna samsas på stadens villkor. Många uppfattar att stadsdelen är barnvänlig. De invändningar som syns under kommentarer handlar om stadsmiljön som en farlig och hård miljö och förskolebarnens möjligheter till utomhusvistelse på dessa villkor. Enligt statistik över de boende i stadsdelen är det till största delen äldre ensamstående eller par som bor här. Barnfamiljer utgör endast en liten del av de boende. För en barnfamilj kan storlek på bostad, tillgång till lek och naturområden, trafikmiljöer och även bostadskostnaden vara frågor som påverkar valet av bostad. Många barnfamiljer vill också bo där det finns andra barnfamiljer. Om man ser till bostadsutbudet är fördelningen i storlekar på lägenheter stor. Det finns 1-5 rum och kök fördelat på de olika kvarteren. Det kvarter som har hyrserätter har dock bara tvåor och treor. Detta utesluter de större hushåll som vill hyra sin bostad. Av de hushåll som bor här är en annan större grupp 20-35 år ensamstående eller tvåpersonershushåll. Detta kan vara unga människor som hyr sin bostad och ser en tvåa eller trea i Aranäs stadsdel som ett bra alternativ. På så sätt påverkar bostadsutbudet med upplåtelseform och bostadskostnad vilka som bor. För att verka för en mångfald och integration i stadsdelen bör de bostadskvarter som ska byggas framöver utformas så de erbjuder kompletterande bostadsstorlekar och kvaliteter och medför andra kostnadslägen för de boende, än de som nu finns i stadsdelen. På så sätt kan människor med olika inkomster och bakgrund få möjlighet att bo här.

Den gamla stadskärnan tar vid efter Kungsbackaån.

Sammanfattande punkter stadsdelen och staden

Målsättningen med Aranäs är en stadsdel för alla människor, där stadsrummen är en plats där alla kan mötas och där bostadsutbudet utgör rimliga och bra boendialternativ för många.

- Aranäs stadsdel uppfattas som en mycket bra fortsättning på den gamla stadskärnan. Förändringen i skala och karaktär uppskattas av många av de boende.
- Stadsmiljön ses som ett önskvärt och bra komplement till övriga Kungsbacka.
- Stadsdelen har en stark, egen karaktär och skapar en positiv identitet för de som bor där. Med utgångspunkt i detta resonemang kan de kvarter som ska byggas i Aranäs stadsdel framöver äga sin egen karaktär, som en släkting till de redan byggda kvarteren.
- Aranäs stadsdel uppfattas som en trivsamt och trygg stadsdel och stadsrummen upplevs som livfulla och trygga. Detta är några av de faktorer som bidrar till att man trivs här.
- Lägenhetsstorlekarna i de fyra kvarteren varierar från 1-5 rum och kök. Enligt statistik över de boende i stadsdelen är det till största delen äldre ensamstående eller par som bor här. Barnfamiljer utgör endast en liten del av de boende.

Bostadsutbudet med upplåtelseform och bostadskostnad påverkar vilka grupper det är som bor här.

För att verka för en mångfald och integration i stadsdelen bör de bostadskvarter som ska byggas framöver utformas så de erbjuder kompletterande bostadsstorlekar och kvaliteter och medför andra kostnadslägen för de boende, än de som nu finns i stadsdelen. På så sätt kan människor med olika inkomster och bakgrund få möjlighet att bo här.

Störningar

- Störningar i Aranäs stadsdel
- Enkät svar störningar
- Sammanfattning störningar

Störningar i Aranäs stadsdel

Många människor lever i staden och ljud från trafik, verksamheter och människor blandas i en stadsmiljö. Detta är stadens villkor. Ljudnivån kan dock skifta avsevärt beroende på platsens förutsättningar. Det vi uppfattar som störningar eller buller kan variera från person till person och kan bero på typen av buller, vilka mottagningsförhållanden som råder och individens känslighet. Det kan också bero på hur miljön är gestaltad och hur den därmed upplevs. Alltför höga ljudnivåer ger ett buller som kan skada vår hörsel. Även annat buller påverkar oss och kan ge upphov till stress, trötthet och allmän olust.

Öster om Aranäs stadsdel går järnvägen och södra infarten med Gymnasiegatan. Båda dessa bidrar med trafikljud i stadsdelen. Samtliga gator i kvarteren tillåter motorfordon och även de bidrar med trafikljud, men det var få av de boende som upplevde ljudmiljön som störande.

-Det är ju tåget men jag tycker det är charmigt och det kommer ju att försvinna dom kommer ju att bygga parkeringshus och två kåkar till. /.../-Det är klart, har man franska dörrarna öppna och det dånar förbi ett tåg i full fart då kan det ju bli lite svårt att höra vad Telia säger. Men isoleringen är ju dubbel utåt mot gatan här så att, så sett.

Intervju med man och kvinna, 64 och 54 år

Söder om kvarteren ligger Aranäs gymnasiet, en relativt stor arbetsplats med cirka 1 400 elever och 180 anställda, som till viss del använder och passerar genom stadsdelen. En del av de verksamheter som ligger utmed gatorna ger också tillskott till ljudmiljön. De har behov av varutransporter och några av dem har servering utomhus sommartid. På en av gatorna, Teatergatan, ligger en förskola som har en liten utomhusgård mot gatan. Samtliga bostäder i kvarteret är genomgående och har en sida in mot gård. På detta sätt är något/några rum i varje bostad vänd mot en mer ostörd sida.

Ljudmiljön med järnvägen och biltrafiken medför att man överskrider tillåten maxgräns för ljudnivå vid bostäder enligt de normkrav vi har. I detaljplanen görs avsteg från standarden för ljudkrav gällande högsta tillåtna ljudnivå utomhus och

vid uteplats och kravet på att hälften av sovrummen ska ligga mot ostörd sida. Krav på att minst ett av sovrummen ska ligga mot ostörd sida anges dock i detaljplanen. Då det också är planerat att fler kvarter ska byggas mot järnvägen har de för höga ljudnivåerna setts som en tillfällig fråga.

- Det kommer två kvarter till och när dom är på plats så ligger de här kvarteren jätteskyddat. /.../ Avstegen handlade om buller, det var ju inga avsteg om säkerhetsfrågor. Där ville vi använda möjligheten för avsteg just i kvartersstruktur inne i städer. Det kändes som ett ganska klockrent fall. Om man lyckas förtäta så är det väl just i sådana här fall som man behöver tänka på det viset.

Intervju med kommunens projektledare

Gymnasieskolan har 1 400 elever och 180 anställda. Många av de som är på skolan rör sig i Aranäs stadsdel dagligen.

Enkät svar störningar

20

Det är nära till järnvägen och trafikleder. Det är många som rör sig genom Aranäs stadsdel (Söderstaden) på väg till skolan eller Teatern. Är ni ofta störda?

- Järnvägen stör annars är det ganska lugnt.
- Järnvägen, högljudda skolelever, gräsklippare och sopmaskiner tidiga mornar.
- Tågen stör ganska ofta och bilarna på gatan. Särskilt sommartid när man har mera öppet.

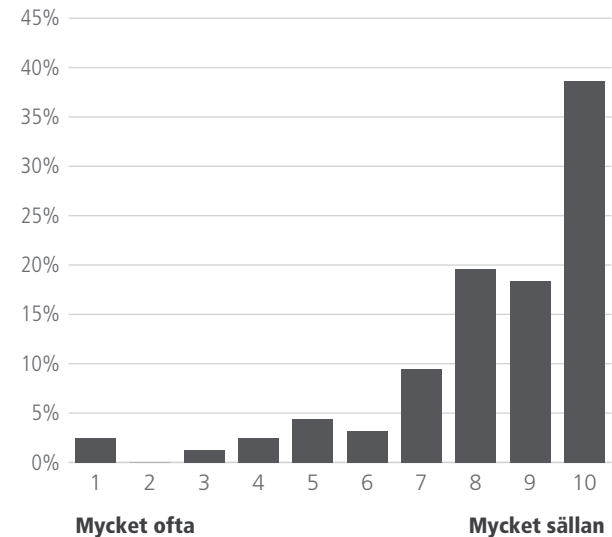
(Intervjuare) - Om man tittar på störningar och det här som vi pratat om tidigare, med balkonger in mot gårdsrummet. Var det en fråga ni hade uppe också, om ljud inne på gårdsrummet och att många kommer att ha sin uteplats in mot samma yta, om man tänker ljudmässigt på detta. Hade ni uppe sådana frågor?

- Nej, det är möjligt att vi reflekterade över att det kunde bli ett problem men det kändes inte som det fanns något alternativ eftersom det helt enkelt inte gick. Skulle vi haft balkongerna ut mot gatan hade dom ju inte uppnått utomhuskriterierna för buller. Nej, det var svårlöst helt enkelt.

Intervju med kommunens projektledare

Kommentar enkät svar

De flesta anger i enkät svaren att de mycket sällan är störda. De kommentarer som följer med svaren nämner ganska ofta järnvägen som ett störande moment i stadsdelen. Några kommenterar också att liv och ett visst oljud hör till stadslivet. Frågan om trafikljud från järnväg och biltrafiken har varit svår att lösa.

Sammanfattning störningar

Målsättning

Målsättningen med kvarter och gator i Aranäs stadsdel har varit att skapa en livfull och trygg stadsdel som med sin blandning av boende och verksamheter kan leva över dygnet. Denna stadsmiljö medför också en ljudmiljö som blir följden av den livfulla staden.

Ljudmiljön i stadsdelen

De flesta tycker inte att ljudmiljön i stadsdelen är störande. Som nämnts tidigare uppfattas ljudmiljöer subjektivt och beroende på sin kontext. I Aranäs stadsdel är stadsrummen relativt små till skalan, motortrafiken kan inte köra fort, stadsdelens västra sida har en park och ett vattendrag, den byggda miljön upplevs också som tilltalande. Alla dessa faktorer, och fler, bidrar till att den relativa uppfattningen av trafikljud och andra ljud i stadsdelen blir mer accepterade. De ljud som följer med livet i stadsrummen, transporter och folkliv, accepteras av de allra flesta som en del av stadens förutsättningar. Det är också en relativ uppfattning av hela miljön. Kvarteren har gårdar som ger en mer ostörd sida. Detta är en bra kvalitet för de som bor här och en förutsättning, enligt de ljudkrav vi har för bostäder, för att kunna bygga bostäder i ljudrika miljöer som denna. Järnvägen och södra infarten som ligger på ett relativt nära avstånd från bostadskvarteren ger upphov till störande ljud. Detta har påverkat balkongplaceringar och bostädernas planlösningar och även gjort att kvartersformen med en ostörd sida varit en bra lösning för att lösa ljudfrågan. De flesta är dock ej så störda av tågen och biltrafiken. Vid behov och även för att inhämta kunskap för kommande planering kan en uppföljande mätning av de verkliga ljudnivåerna på platsen göras. Med enkätsvaret som utgångspunkt kan de förhållanden som finns på platsen ses som acceptabla för en fungerande stadsdel vad gäller just de ljudförhållanden som råder här. Som tidigare nämnts är staden präglad av det liv som finns här, den är en smältdegel av människor och verksamheter, utifrån detta sammanhang fungerar och accepteras ljudmiljön i Aranäs stadsdel.

Bostäder i en tät stadsmiljö behöver platser för rekreation. Ett av kvarteren och Söderåparken.

Sammanfattande punkter om störningar

Målsättningen med kvarter och gator i Aranäs stadsdel har varit att skapa en livfull och trygg stadsdel som med sin blandning av boende och verksamheter kan leva över dygnet. Denna stadsmiljö medför också en ljudmiljö som blir följden av den livfulla staden.

- **De flesta tycker inte att ljudmiljön i stadsdelen är störande.**
De ljud som följer med livet i stadsrummen, transporter och folkliv, accepteras av de allra flesta som en del av stadens förutsättningar.
- **Järnvägen och södra infarten som ligger på ett relativt nära avstånd från bostadskvarteren ger upphov till störande ljud. Detta har påverkat balkongplaceringar och bostädernas planlösningar och även gjort att kvartersformen med en ostörd sida varit en bra lösning för att lösa ljudfrågan.**
- **Vid behov och även för att inhämta kunskap för kommande planering kan en uppföljande mätning av de verkliga ljudnivåerna på platsen göras. Med enkätsvaret som utgångspunkt kan de förhållanden som finns på platsen ses som acceptabla för en fungerande stadsdel vad gäller just de ljudförhållanden som råder här.**

Kommunikationer

- Kommunikationer i Aranäs stadsdel
- Enkät svar kommunikationer
- Sammanfattning kommunikationer

Kommunikationer i Aranäs stadsdel

Att bygga bostäder i centrala stadslägen innebär för det mesta att det finns ett utbyggt nät för kollektivtrafik i närheten. På detta sätt kan de boende åka kollektivt utan att nya investeringar i kollektivtrafiken behöver göras. Detta kan också uppmantra till att välja kollektiva färdmedel istället för bil och på så sätt sparas miljön.

För att verksamheterna i staden ska fungera krävs tillgänglighet för både biltrafik, cyklar och fotgängare. Parkeringsplatser i närheten av verksamheterna behövs också. Det ökar tillgängligheten till verksamheterna om det går att köra och parkera på nästan alla gator, men gatumiljön behöver inte vara på biltrafikens villkor utan kan vara på fotgängarnas villkor. Detta kan beskrivas som full tillgänglighet för alla. Breda trottoarer, smalare körfält, träd och gatmöbler indikerar att det är människans miljö som är prioriterad.

Aranäs stadsdel ligger centralt i Kungsbacka, alldeles invid Kungsbacka gamla stadskärna. Stadskärnan är liten och service och ett stort utbud av verksamheter finns på gång- och cykelavstånd. I gatuplan på de nya kvarteren finns parkeringsgarage för de boende. Gatorna i kvarteren har kantstensparkering och bilarna finns där på människors villkor. Cykeltrafiken samsas med biltrafiken på körbanan. Öster om de nya kvarteren finns stora markparkeringsplatser där man kan hyra en p-plats eller parkera mot timavgift. Hållplats till bussar mot resecentrum i Kungsbacka finns i stadsdelen på Gymnasiegatan. Resecentrum med tåg, expressbussar och lokalbussar nås också på cirka tio minuter med cykel.

Stadskärnan är liten och service och ett stort utbud av verksamheter finns på gång- och cykelavstånd.

Kungälv resecenter.

Enkät svar kommunikationer

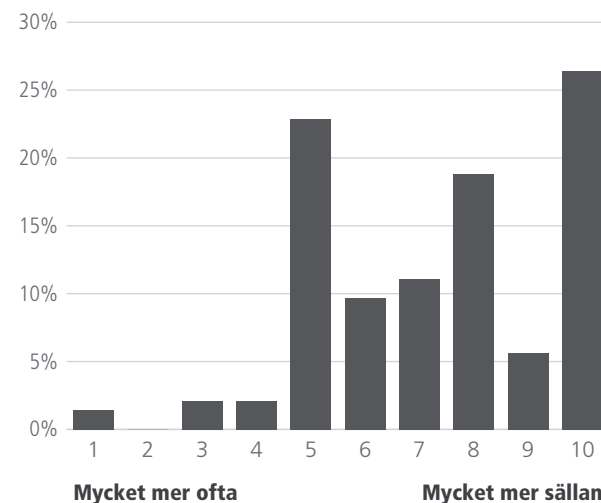
21a

En av tankarna bakom den nya stadsdelen var att minska bilanvändandet genom att förtäta Kungsbäck stad. Om man bor centralt har man nära till kollektivtrafik och behöver inte åka bil lika ofta. Har ni förändrat bilåkandet sedan ni flyttade till stadsdelen? Hur ofta använder ni bilen jämfört med innan ni flyttade till stadsdelen?

- En av oss cyklar mera nu.
- Vet inte vad vi ska svara. Till arbetet använder vi bilen lika mycket/sällan som tidigare. Julklapparna blev i år inköpta utan att vi använde bilen. Vardagshandlingen sker oftare utan bilen.
- Handlar mycket i innerstaden. Använder bilen mindre.
- Ingen förändring, jag tjänar såpass mycket tid på att ta min egna bil till jobbet jämfört med att åka kommunalt.

Kommentar enkät svar

Många använder bilen mer sällan nu och en stor grupp har också ett ganska oförändrat bilanvändande. Denna fråga styrs utifrån var de som bor i stadsdelen jobbar och om de jobbar. En förändring av liv och arbete mellan det tidigare boendet och denna bostaden spelar förstås också in. Har man gått i pension eller bytt jobb och sedan flyttat hit ändrar det också förutsättningarna för att kunna dra några slutsatser om vilken betydelse det stadsnära läget haft för bilanvändandet. På detta sätt är det svårt att entydigt svara på frågan om det stadsnära lägets betydelse för en förändrad bilanvändning.

Bilar och cyklister samsas på vägbanan.

21b

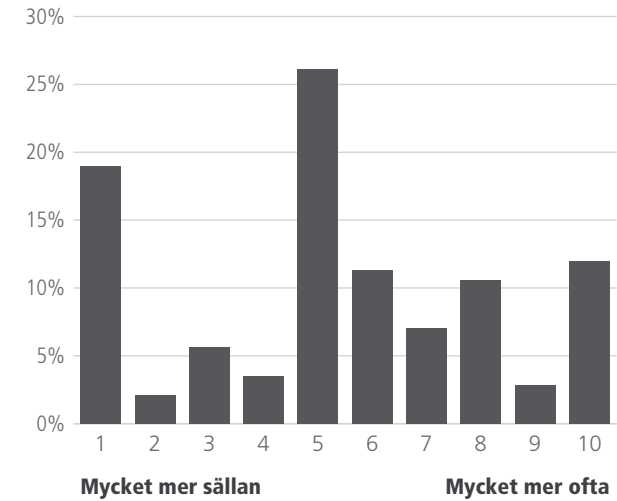
Hur ofta åker ni i familjen kollektivt jämfört med tidigare?

- En av oss cyklar mera nu.

- Svårt att svara på då vi flyttade från Kortedala till Kungsbacka det vill säga längre resa men samma antal dagar med pendling till jobbet. Åker dock mer sällan bil för att handla efter flytten.

Kommentar enkätsvar

Se sidan 78.

Många använder bilen mera sällan sedan de flyttat till stadsdelen.

Sammanfattning kommunikationer

Målsättning

Stadsdelen ligger i anslutning till den gamla stadskärnan med närhet till service och verksamheter och med många kollektiva resmöjligheter i närheten. Målsättningen med tanke på kommunikationerna för den här stadsdelen är att minska bilåkandet och öka det kollektiva resandet och andra sätt att färdas, till fots och till cykel.

Hur reser man?

Bland de intervjuade fanns många som minskat sitt bilåkande sedan de flyttat till stadsdelen. Många har flyttat till Aranäs stadsdel från villor i Onsala och liknande platser. Där har det varit svårt att klara sig utan två bilar per hushåll. En av de boende skulle sälja sin bil.

-Därför säljer jag min bil nu.../ men jag har kört kanske 400 mil i år och förut körde jag mellan 1 000 och 1 500 mil när jag bodde ute på Onsala. Då åkte man in till stan ett par gånger i veckan plus att jag reser upp till Dalarna ett par, tre gånger om året och det blir hundra mil varje gång. Så det jag använder bilen till nu är att åka och hämta en back lättöl på Kungsmässan.

Intervju med man 79 år.

I enkätsvaren kan man utläsa ett minskat bilåkande även om många också verkar ha en oförändrad bilanvändning. Vad gäller det kollektiva åkandet är det cirka 30 procent som svarar att de åker mindre kollektivt nu än innan de flyttade till stadsdelen. Detta kan bero på att man cyklar eller går mer nu än man gjorde innan men det kan även bero på ett ökat bilåkande. Det kan också vara förändrade levnadsmönster som till exempel att man inte längre förvärvsarbetar och därmed inte har anledning att göra lika många resor. Läser man ihop de båda frågorna a) Hur ofta man använder bilen jämfört med innan man flyttade till stadsdelen, och b) Hur ofta man åker kollektivt jämfört med tidigare, kan man också tolka svaret så att man åker mindre bil och även mindre kollektivt nu efter att man flyttat till stadsdelen och att det är per cykel och till fots som man tar sig fram. Frågan skulle behöva förtydligas för att få ett mer entydigt svar om förändrad bilanvändning och kollektiva resor. Frågor om resande, och var man arbetar är också uppgifter som kan hämtas från GIS (Geographical Information System).

Många som bor i Kungsbacka pendlar till jobbet i Göteborg.

Sammanfattande punkter om kommunikationer

Stadsdelen ligger i anslutning till den gamla stadskärnan med närhet till service och verksamheter och med många kollektiva resmöjligheter i närheten. Målsättningen med tanke på kommunikationerna för den här stadsdelen är att minska bilåkandet och öka det kollektiva resandet och andra sätt att färdas, till fots och till cykel.

- I enkätsvaren kan man utläsa ett minskat bilåkande även om många också verkar ha en oförändrad bilanvändning.
- Cirka 30 procent som svarar att de åker mindre kollektivt nu än innan de flyttade till stadsdelen.

Detta kan bero på att man cyklar eller går mer nu än man gjorde innan men det kan även bero på ett ökat bilåkande. Det kan också vara förändrade levnadsmönster som till exempel att man inte längre förvärvsarbetar och därmed inte har anledning att göra lika många resor. Frågan skulle behöva förtydligas för att få ett mer entydigt svar om förändrad bilanvändning och kollektiva resor.

- Enkätfrågorna om kommunikationer har ej anpassats för att kunna ge de svar som eftersökts. För kommande utvärderingar bör de frågor man söker svar på vara klarlagda och utgöra grund för formuleringar i enkätfrågor.

Enkätmodell

Den enkätmodellen som tagits fram för bostadsundersökningen av Aranäs kan enkelt anpassas till olika typer av bebyggelse. Specifika förutsättningar skrivs in i enkätens frågemall. Underlag för att formulera frågorna hämtas från platsbesök och gestaltungsprogram.

Enkätmodellen omfattas av sex delar.

1 Inventering i det område som ska undersökas för att få relevant information för frågorna om gårdar, gator, fasader m.m. Till informationen som fås från inventeringen läggs information i gestaltungsprogram, planprogram och liknande.

2 En enkät görs. De drygt 20 frågorna skrivs in i enkätmodellen med den platspecifika information som erhållits under inventeringen. Syftet att göra undersökningen varierar från plats till plats men har en grundläggande ambition att ta reda på hur det blev sen. Vad blev resultatet av plan- och gestaltungsprogram? Vad tycker de boende?

3 Möte med de boende. Ansvarig för undersökningen sammankallar till ett stormöte med samtliga boende i det aktuella området. På informationsmötet beskrivs syftet med undersökningen och samtliga frågor i enkäten presenteras. Det inledande mötet är också ett bra tillfälle att stämma av relevansen i frågorna och om någon extra fråga ska bifogas.

Ett möte skapar extra intresse för bostadsundersökningen vilket är bra för antalet svar, det vill säga svarsprocenten.

4 Enkäten skickas eller delas ut till samtliga boende och verksamheter i det område som undersöks. En svarstid på 2-3 veckor är lämplig.

Frankerat svarskuvert bifogas så att de boende enkelt kan skicka tillbaka enkäten.

Samtidigt som enkäten delas ut öppnas en digital enkät på kommunens hemsida. Den digitala versionen nås via en www-adress som anges i enkäten. De boende som deltar i undersökningen kan välja att fylla i pappersversionen de fått i brevlådan eller fylla i en digital version av undersökningen.

Förslagsvis lockas de boende till att snabbt skicka in enkäten genom att man erbjuder en så kallad snabbhetspremie till de fem först inkomna svaren.

Ett informationsbrev, se sidan 84, medföljer enkäten. Där beskrivs undersökningen, varför undersökningen görs, vem som gör den, när den görs, hur den ska användas.

Svarsfrekventen bör hamna på minst 50 procent. Om det går trögt att få in svar kan en påminnelse skickas ut.

5 Digital bearbetning. De besvarade enkäter som inkommer till kommunen via posten skrivs manuellt in i den digitala enkäten så att alla svar till slut finns digitalt.

6 Sammanställning av bostadsundersökning i form av tabeller och diagram kan göras.

Enkätens struktur

Enkäten är uppdelad i följande delar:

- Gårdar
- Kvarter
- Gator
- Parkering och bilanvändande
- Staden
- Trygghet och trivsel
- Barnvänlighet
- Kommunikationer
- Störningar
- Övrigt

Varje fråga förklaras av en beskrivande text. Det är viktigt att de som ska svara förstår frågan och kan sätta in den i ett sammanhang.

Följebrevet

Under .....(datum) gör Kungsbacka kommun en utvärdering av stadsdelen .....

Den enkät som medföljer här är en utvärdering av den nya stadsdelen .....
Frågorna i enkäten är av allmän karaktär och handlar om hur kvarteren, gårdarna och gatumiljöerna i kvarteret används och hur material och gestaltning upplevs. Frågorna handlar också om hur ni uppfattar er nya stadsdel.

Kungsbacka kommun växer och genom att ta reda på hur det blev och vad ni som boende tycker, vet vi bättre hur vi ska utforma kommande nybebyggelse. Resultatet av undersökningen är viktig information när vi går vidare och bygger nytt i Kungsbacka. Resultatet kommer också att presenteras med en kortare artikel på Kungsbacka kommuns hemsida.

Enkäten tar inte lång tid att fylla i och vi är tacksamma för ert svar. Enkäten kan fyllas i som denna pappersupplaga och skickas in till oss i det bifogade svarskuvertet eller digitalt, adressen är då : www.esmaker.net/kba. Svara gärna digitalt. Svarsalternativen i enkäten ges på en 10-skala, där ni kryssar på ringen under siffran. Observera att frågorna ställs till hela hushållet, en enkät per hushåll.

Kungsbacka kommun delar ut en present till de fem först inlämnade svaren. För att få en "snabbhetspresent" måste ni lämna namn och adress i enkäten. Men sen i redovisningen av undersökningen visas inga namn, ni är helt anonyma. Om ni inte är intresserade av snabbhetspresenten så utelämnar ni namnet och är då självfallet också helt anonyma i undersökningen. Vi önskar dock att ni anger gatuadress i enkäten då det ger oss uppgifter om vilket kvarter/område ni bor i.

Vi är tacksamma om ni vill svara på enkäten, ju fler som svarar desto mer tillförlitligt blir materialet att jobba vidare med. Kuvert med adress och betalt porto medföljer enkäten.

Med vänlig hälsning

.....
.....

Sista dag för att svara är .....

Kontaktpersoner på Kungsbacka kommun är:

..... och
.....

Postadress, Kungsbacka kommun, Stadshuset, 434 81
Kungsbacka

Frågorna

Gårdarna/utemiljö

Den första delen i enkäten handlar om gårdarna. Hur de används, vad man tycker om deras planering,

Fråga 1-2 Gårdarna/utemiljö

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Här beskrivs i en mening hur gårdarna/utemiljön är utformade och i en mening bakgrunden till gestaltningen.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

På gårdarna/utemiljön finns privata uteplatser och gemensamma ytor. Gårdarna/utemiljön är utformade för att ge möjligheter för sociala kontakter, småbarnslek och avkoppling.

Fråga 1: Finns det möjlighet att utnyttja gårdarna för dessa aktiviteter?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Inte alls   I högsta grad

Kommentar.....

.....

Fråga 2: Umgås ni med era granna eller andra som bor i kvarteret/området?

Mycket sällan   Mycket ofta

Kommentar.....

.....

Fråga 3: Gårdarna/utemiljö

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Här beskrivs i en mening hur gårdarna/utemiljön är utformade och i om så behövs en mening om bakgrunden till gestaltningen.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

I källare och vid entréerna finns komplement till bostaden såsom sop-, cykel- och barnvagnsrum och förråd.

Fråga 3: Hur fungerar dessa rum?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Fråga 4-6: Gårdarna/utemiljö

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Här beskrivs om det finns ytterligare detaljer om gården att fråga om. Här beskrivs i en mening hur gårdarna/utemiljön är utformade.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

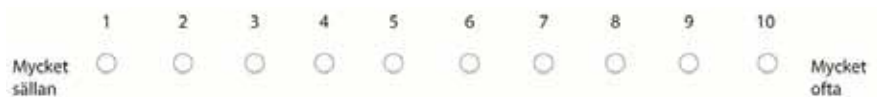
Gården/utemiljön har utformats med gemensamma sittplatser, lekytor, markbeläggning av sten och betong, samt en hel del grönska.

Fråga 4: Hur uppfattar ni gårdsmiljön?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dålig   Mycket bra

Fråga 5 i Aranäsenkäten utgår, handlar specifikt om parkering under gården.

Fråga 6: Använder ni gården?

Kvarteren/ husgrupp

Underrubrik som namnger kvartersformen

Fråga 7. Kvarteren/ husgrupp

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Här beskrivs i en eller max två meningar hur kvarteren är utformade och i en mening bakgrunden till gestaltningen.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Två av kvarteren i Aranäs stadsdel (Söderstaden) är helt kringbyggda och två har en U-form med öppning mot ån och parken. Det är ett traditionellt sätt att bygga stad på med mer eller mindre slutna kvarter.

Fråga 7: Ger det bra boendekvaliteter att bygga kvarter ..... gårdar, i jämförelse med ..... byggnader ?

Fråga 8. Kvarteren/ husgrupp

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Finns det balkonger/uteplatser? Beskriv i frågan hur de ser ut?

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Till varje lägenhet finns en stor balkong. Att ha en egen uteplats är en viktig kvalitet i stadsboendet. Det är också av stor betydelse att balkongen är tillräckligt stor och inte har alltför mycket insyn.

Fråga 8: Vad tycker ni om er balkong?

Fasaden

Fråga 9. Fasaden

ATT GÖRA:

Beskriv hur fasaderna ser ut. I en till tre meningar.

EXEMPEL. Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Fasaderna (i Aranäs) är putsade med puts i ljus kulör och har strama, regelbundna fönsterrader och franska balkonger. Översta våningen är byggd som tak/vindsvåning för att minska intrycket av höjden. Hörnen i kvarteren bryts upp av inbyggda balkonger. Bottenvåningarna har verksamheter och entréer till bostäder ut mot gatorna.

Fråga 9: Vad tycker ni om fasaderna?

Fråga 10 är två specifika frågor om Aranäs.

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Här får det kompletteras med liknande frågor om något liknande är intressant att undersöka i kommande undersökningar.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

I Aranäs stadsdel (Söderstaden) finns butiker av olika slag och verksamheter i bottenvåningarna, de ska generera liv på gatorna och ge service till boende och förbipasserande. Är det bra att det finns verksamheter/Butiker och verksamheter i bottenvåningarna

Fråga 10a. Är det bra att det finns verksamheter/affärer i området?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dåligt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Fråga 10b. Nyttjar ni själva verksamheter/affärer i området?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket sällan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket ofta

Gator

Fråga 11. Gator

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Beskriv utformningen av gaturummet i en till två meningar. Beskriv ambitionen med utformningen.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Längs gatorna finns alléer, trottoarer, förträdgårdar, stenläggningar och belysning m.m. Vackra gaturum är en del i ambitionen att skapa stadsmässighet.

Fråga 11: Vad tycker ni om gatumiljön?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dålig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Trafiksäkerhet

Fråga 12. Trafiksäkerhet

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Beskriv ambitionen med trafikmiljön med säkerhet mm.

EXEMPEL. Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Trafikmiljön ska vara säker för såväl fotgängare och cyklister som för bilförare.

Fråga 12: Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på trafiksäkerhet?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dålig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Tillgänglighet

Fråga 13. Tillgänglighet

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Beskrivning av ambitionen med tillgänglighet i gaturummet. Beskriv vilka insatser som har gjorts?

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Möjligheten att ta sig fram på gatan ska fungera bra för alla trafikanter. Trottoarer ska medge plats för möte, markplaneringen ska vara anpassad för rörelsehindrade, barnvagnar, cyklister och bilister.

Fråga 13: Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på tillgänglighet?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dålig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Parkering

Fråga 14a. Hur många bilar har hushållet?

- 0
- 1
- 2
- Fler än 2

14b. Hur fungerar parkeringen i kvarteren? Komplettera gärna med hur ni har löst parkeringen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dåligt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Staden

De nya kvarterens hus och gator

Fråga 15

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Beskriv ambitionen med de nya kvarteren angående stadsmässighet. Förklara hur man gjort i en till två meningar. Om frågan handlar om traditionella nya kvarter kan den formuleras så som nedan.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Ambitionen med de nya kvarteren har varit skapa stadsmässighet. De nya husen står nära gatan, det finns alléer, kringbyggda kvarter, en mix av verksamheter och bostäder, caféer och butiker i bottenvåningarna.

Fråga 15a. Tycker ni att man har lyckats bra med att skapa stadsmässighet?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dåligt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Fråga 15b är en specifik fråga för Aranäs och utgår. Är detta sättet att bygga ett bra sätt att fortsätta expansionen av Kungsbacka stad?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dåligt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Kvarteren

Fråga 16.

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Här frågas om Aranäs naturligt är kopplat till innerstaden. Frågan omformuleras efter den förutsättning som är aktuellt för den bostadsbebyggelse som undersöks.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

En av ambitionerna har varit att de nya kvarteren ska kopplas till Kungsbacka innerstad vid Lindens torg. På detta sätt knyts de båda stadsdelarna samman och de centrala delarna av Kungsbacka, med handel och verksamheter, växer.

Fråga 16: Tycker ni att de nya kvarteren, med sin miljö och utformning, har en bra koppling till intilliggande kvarter?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket dålig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket bra

Husens höjder (den här frågan utgår om det är markbostäder som undersöks)

Fråga 17. Beskrivning av bebyggelsen i det aktuella kvarteret och om den är lägre/högre än i intilliggande bebyggelse.

Fråga 17: Vad tycker ni om hushöjderna i de nya kvarteren?

- För höga
- Lagom
- För låga

Trygghet och trivsel

Fråga 18 a. Känner ni er trygga i ..... stadsdel?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	I högsta grad

Fråga 18 b. Trivs ni i er stadsdel?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket otrygg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket trygg

Barnvänlighet

Fråga 19.

ATT GÖRA. Beskrivande text:

Beskrivning av ambitionen med barn i stadsdelen som ska undersökas. En mening om vilka insatser som har gjorts?

EXEMPEL. Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Fråga 19: Tycker ni att ..... stadsdel är en barnvänlig stadsdel ?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Inte alls	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	I högsta grad

Störningar

Buller och andra störningar

Fråga 20.

ATT GÖRA. Beskrivande text:

Beskrivning av bullerkällor i form av trafik, verksamheter och annat.

EXEMPEL. Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

Det är nära till järnvägen och trafikleder. Det är många som rör sig genom Aranäs stadsdel (Söderstaden) på väg till skolan eller Teatern.

Fråga 20: Är ni ofta störda?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket sällan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket ofta

Kommunikationer

Bil användandet

Fråga 21.

ATT GÖRA: Beskrivande text:

Beskriv ambitionerna med den nya stadsdelen som ska undersökas. Om man bor centralt har man nära till kollektivtrafik och behöver inte åka bil lika ofta.

EXEMPEL: Enkäten för Aranäs hade följande beskrivande text:

En av tankarna bakom den nya stadsdelen var att minska bil användandet genom att förtäta Kungsbacka stad. Om man bor centralt har man nära till kollektivtrafik och behöver inte åka bil lika ofta.

21a Hur tar ni er till jobbet?

Till fots

Med cykel

Med bil

Med kollektivtrafik

21B Har du och din familj förändrat bilåkandet sedan ni flyttade till stadsdelen? Hur ofta använder ni bilen jämfört med tidigare?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mycket sällan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket ofta

Övrigt

Fråga 22. Övriga tankar och synpunkter om ..... stadsdel.

Allmänna frågor och uppgifter

Fråga 23a. Hur många är ni i hushållet?

Vuxna

Antal ..... / ålder.....

Barn

Antal ..... / ålder.....

Fråga 23b. Var bodde ni innan ni flyttade till ..... stadsdel?

Fråga 23c. Vad jobbar ni med (yrke)?

Fråga 23d. Var någonstans (i vilken ort/kommun) jobbar ni?

Fråga 23e. Varför flyttade ni till ..... stadsdel?

Diskussion

De olika kapitlens sammanfattning redovisas under respektive rubrik: gårdar, kvarter et cetera. I diskussionen reflekterar vi över stadsdelen i ett mer övergripande perspektiv.

En stadsplanering för en levande stad måste stimulera och locka fram största möjliga mångfald och kvantitet av människor och verksamheter/... /detta är grunden för stadens stabilitet, sociala vitalitet och attraktionsförmåga.¹

Verksamheternas lokalisering, stråkens knutpunkter och kontinuitet, utveckling av kommunikationer och väl utformade stadsrum är några av de faktorer som är viktiga i den fysiska stadsplaneringen. För att verka för sociala värden behöver staden planeras så att den kan fungera som livsmiljö för många olika människor. En stad som ger utrymme för mångfald gör det möjligt för olika människor, med olika inkomster och bakgrund att bo. Detta i sin tur kräver att man kan erbjuda en mångfald av bostadsstorlekar och bostadskvaliteter och även att boendekostnaderna i stadsdelen medger att olika grupper bor här. De ekologiska målen ska säkra en hållbar planering som verkar för att hushålla med energi och naturresurser. Detta knyter an till frågor om bland annat kommunikationer, markanvändning och ett miljöinriktat byggande. Den byggda miljön ska även utformas för att ge kvalitativa och väl fungerande stadsrum som kan vara ett stöd för livet mellan husen. Ett utvärderingsverktyg för fysisk planering ger möjlighet till ökad kunskap om stadsmiljöerna och på så sätt kan motiv och argument för att skapa kvalitativa stadsmiljöer som värnar om fysiska, sociala och ekologiska värden stärkas.

Stadsutveckling och den hållbara staden

Den nya stadsdelen i Aranäs erbjuder en boendemiljö i kvartersstad. Tidigare alternativ för att bo på detta sätt i Kungsbacka har varit en bostad i den gamla centrumkärnan. Aranäs stadsdel ger möjlighet att få bo i nybyggda bostäder. Här finns hiss, stora balkonger, en tilltalande närmiljö och närhet till kommunikationer och service. Den bostadsstandard som erbjuds här finns inte på samma sätt i centrumkärnan. Från detta perspektiv kan stadsdelen ses som unik i sitt sammanhang. En

stor andel av de som väljer att bo här är personer från 50 och 70 år. Hushållen är till största delen singelhushåll och parhushåll. Många har lämnat en större bostad och sökt ett enklare, mer lättskött boende. Det är en köpstark grupp som har större möjligheter än en del andra att bo i nyproducerade lägenheter. I detta sammanhang talar man ibland om flyttkedjor. De som flyttar till de nyproducerade bostäderna ger utrymme för andra att flytta in där de bott. Boendekostnaden styr på så sätt bostadsutbudet, en nyproducerad fyra kan vara för dyr att bo i för en barnfamilj medan en äldre fyra kanske är överkomlig i pris. Här finns också en grupp i åldersspannet 20-35 år som är relativt stor. Den är större än i Kungsbacka i övrigt, då många i denna ålder flyttar till Göteborg för studier eller dylikt. De som valt att bo här är äldre och unga mellan 20-35 år, par- eller singelhushåll. Detta kan tolkas som att det är dessa grupper som uppskattar närheten till staden och folklivet, servicen och kommunikationerna. De söker också ett boende som inte kräver underhåll och skötsel på samma sätt som en villa gör. De barnfamiljer som valt att bo här kanske också prioriterar dessa värden och ser stadsdelen som tillräckligt barnvänlig. Det är få barnfamiljer som bor i stadsdelen. Enligt enkätstatistik för endast barnfamiljerna uppskattas den upphöjda, kringbyggda gården. De uppskattar stadsdelens utformning och ser gärna att man bygger på ett liknande sätt i fortsatt utbyggnad av stadsdelen. De tycker att stadsdelen är trygg och även övervägande trafiksäker och barnvänlig. Detta bekräftar att de som valt att bo här ser denna miljö som ett bra alternativ för sina barn att bo i. Andra barnfamiljer gör andra val. Det är vanligt att barnfamiljer väljer att flytta till en markbostad de åren barnen är små. Mindre trafik, närhet till naturen och till andra barnfamiljer är vanliga orsaker till att man söker sig bort från centrala stadslägen. En annan anledning är också boendekostnaden. I ett mindre centralt läge är markbostaden mer överkomlig i pris. De bostäder som byggts i Aranäs stadsdel är fördelade på 1-5 rum och kök, hyresrätter finns dock bara i storlekarna 2-3 rum och kök. Fördelningen av de olika bostadsstorlekarna har bestämts av vad man tror går att sälja eller hyra ut på bostadsmarknaden. Kvarteret med hyresrätter erbjuder möjlighet att bo för de som inte vill eller kan köpa en bostad. I detta kvarter är lägenheterna mindre. Det håller ner boendekostnaderna men exkluderar också en del hushåll, såsom barnfamiljer, som inte kan köpa sin bostad eller andra som behöver eller vill bo i en större hyreslägenhet. Utbudet av många olika bostadsstorlekar och olika upplåtelseformer är positivt. Det ger förut-

¹ Den amerikanska storstadens liv och förfall, Jane Jacobs

sättningar för en stadsdel med blandad befolkning, förutsatt att bostadskostnaderna inte blir för höga. Här finns möjlighet för många olika människor att bo.

Två tredjedelar av bostäderna i Kungsbacka är privatägda markbostäder. Kommunen är förhållandevis gles bebyggd och många hushåll har en eller två bilar. Bilen är det vanligaste sättet att färdas. En gles och spridd bostadsbebyggelse gör att det är svårt att utveckla en bra, kostnadseffektiv kollektivtrafik. När kommunen väljer att utveckla bostäder i centrala lägen av Kungsbacka uppstår det motsatta. Den tätare bebyggelsen ger en större efterfrågan på kollektivtrafik lokalt. Det redan befintliga kollektiva trafiknätet kan användas som det är eller, vid behov, byggas ut något. På detta sätt sparas resurser och en mer hållbar livsstil kan utvecklas. Korta avstånd ger möjlighet att gå eller använda cykel alternativt kollektiva färdmedel. För att ge möjlighet till rekreation i en tät stadsstruktur krävs mer än grönskande gårdar. Människor har olika behov och närhet till naturområden och parker ger en större livskvalitet. Stadsmiljön i Aranäs stadsdel kompletteras av Söderåparken och Kungsbackaån. På detta sätt erbjuder stadsdelen både rekreation och stadsliv. I närheten finns också strövområden som exempelvis Kungsbackaskogen och Hammerö. I planeringen av staden ger sammanhängande grönstråk möjlighet att bevara och utveckla djur- och naturliv. Närmiljön längs Kungsbackaån från Aranäs stadsdel och söderut kan utvecklas till att vara en grön lunga för rekreation för de som bor i närområdet.

Kungsbacka har många attraktiva boendemiljöer. Den gamla centrumkärnan tillsammans med många av de andra stadsdelarna erbjuder ett spektra av boendemöjligheter. Aranäs stadsdel kompletterar dessa och erbjuder ett stadsboende som inte funnits tidigare. Kungsbacka står inför uppgiften att med varsam hand utveckla de befintliga stadsmiljöerna på deras villkor och knyta dessa till ny bebyggelse som kan erbjuda olika livsmiljöer. I detta sammanhang har Kungsbacka stora möjligheter att utveckla ett urbant, grönt stadsboende: Den täta staden med närhet till service, kollektivt resande, parker och natur.

Detta kan också utveckla stadens profil regionalt, till en grön stad med attraktivt boende som verkar för en hållbar miljö. Planeringen av en utbyggnad av Aranäs stadsdel pågår nu. Man ska bygga ytterligare cirka 300 bostäder. De nya kvarteren i stadsdelen kan inom ramen för kvartersstrukturen ges möjlighet att föra in fler byggnadskaraktärer. Genom att tillåta en mer småskalig fastighetsbildning eller genom att påverka utförandet i gestaltningsprogram och detaljplan, kan kommunen verka för större mångfald i stadsdelen. De bostäder som byggs kan utgöra ett komplement till de redan byggda avseende bostadsstorlekar och upplåtelseform.

För en framåtblickande stadsplanering behöver staden ses som en struktur som ska kunna fungera som livsmiljö idag och i framtiden. Byggnader och stadsrum med en generell, användbar struktur, är på detta vis en bra grund för stadslivet och stadens utveckling. Exempelvis kan verksamhetslokaler erbjuda möjlighet att omvandlas till bostad, eller del av bostad, så kallade bokaler. Stadsrum som utformats till bra vistelsemiljöer och kan rymma olika funktioner och bostäder som är utformade för användbarhet och mångfald är bra grundstrukturer för en hållbar stad.

Ett planeringsverktyg

Erland Ullstad skriver i sin handbok för Sveriges arkitekter:

Normer, sektorstänkande, stordrift, och kommersialisering stöper nybyggandet i samma form och förenklar stadens strukturer. Utvecklingen går mot mindre mångfald. Stadens mjuka kvaliteter, som plats, rum, identitet, läge och arkitektur kommer i underläge gentemot trafikflöde, byggvolym, och olika sektorsanknutna gränsvärden som sammantaget begränsar utrymmet för helhetssyn i stadsbyggandet.

Hur kan planeringen av staden verka för de mjukare värden som Ullstad nämner? Undersökningsmodellen har utvecklats parallellt med utvärderingen av Aranäs stadsdel. Den bygger på erfarenheter från intervjuer men också tidigare bostadsundersökningar.

Vi har valt att utveckla modellen i form av en enkät som de boende enkelt kan besvara. Man har som boende möjlighet att välja med enkla kryssmarkeringar samtidigt som man aktivt kan utveckla svaren i form av kommentarer kring varje fråga.

Enkäten är digitaliserad vilket gör sammanställningen av fakta blir en enkel hantering. Svaren kring varje fråga sammanställs i lättlästa stapeldiagram. Kommentarer från de boende kompletterar varje frågeställning. En sammanfattning av enkäten görs i form av en Värderos som bygger på resultatet i de respektive frågorna. Med hjälp av värderosen kan man jämföra utfallet för olika stadsdelar. Det är ett viktigt instrument för att se styrkor och svagheter i de nya stadsdelar som byggs i Kungsbacka.

Samtidigt finns det i alla bostadsundersökningar en grundproblematik med urval och de boendes svar. 100 % svarsfrekvens går inte att uppnå. Det finns alltid boende

som inte vill eller hinner besvara en enkät. Det är också erfarenhetsmässigt så att de som antingen är missnöjda eller väldigt nöjda som främst medverkar i en enkätundersökning. Det finns också en tendens att försvara sitt boende val om man blir tillfrågad. Särskilt när det samtidigt är en stor investering i en bostadsrätt som är en del av bostadssituationen.

Vi har valt att utveckla en undersökningsmodell som kräver minimalt med tid att förbereda och minimalt med tid att genomföra och sammanställa. Att komplettera med djupintervjuer skulle ge en extra dimension till modellen men ställer olika krav på de medarbetare som gör arbetet och framförallt tar mycket tid i anspråk.

För att utveckla rätt frågor för det aktuella området i kommunen som ska utvärderas krävs att man har förkunskaper i form av information från gestaltningsprogram, planprogram och ritningsmaterial. Information som kompletteras med platsbesök i samband med att frågorna formuleras.

Detta är av central betydelse för metodens möjligheter. Att formulera rätt sorts frågor kräver engagemang och insikt av de medverkande medarbetarna. Frågorna måste vara formulerade så att det på inga villkor finns alternativ att svara på, då kan inte svaren värderas.

Vi hade som ambition att undersöka om det fanns skillnader mellan hyresrätt och bostadsrätt. Men vi missade detta i enkätens formulering. Å andra sidan märkte vi inte av någon sådan skillnad i djupintervjuskedet.

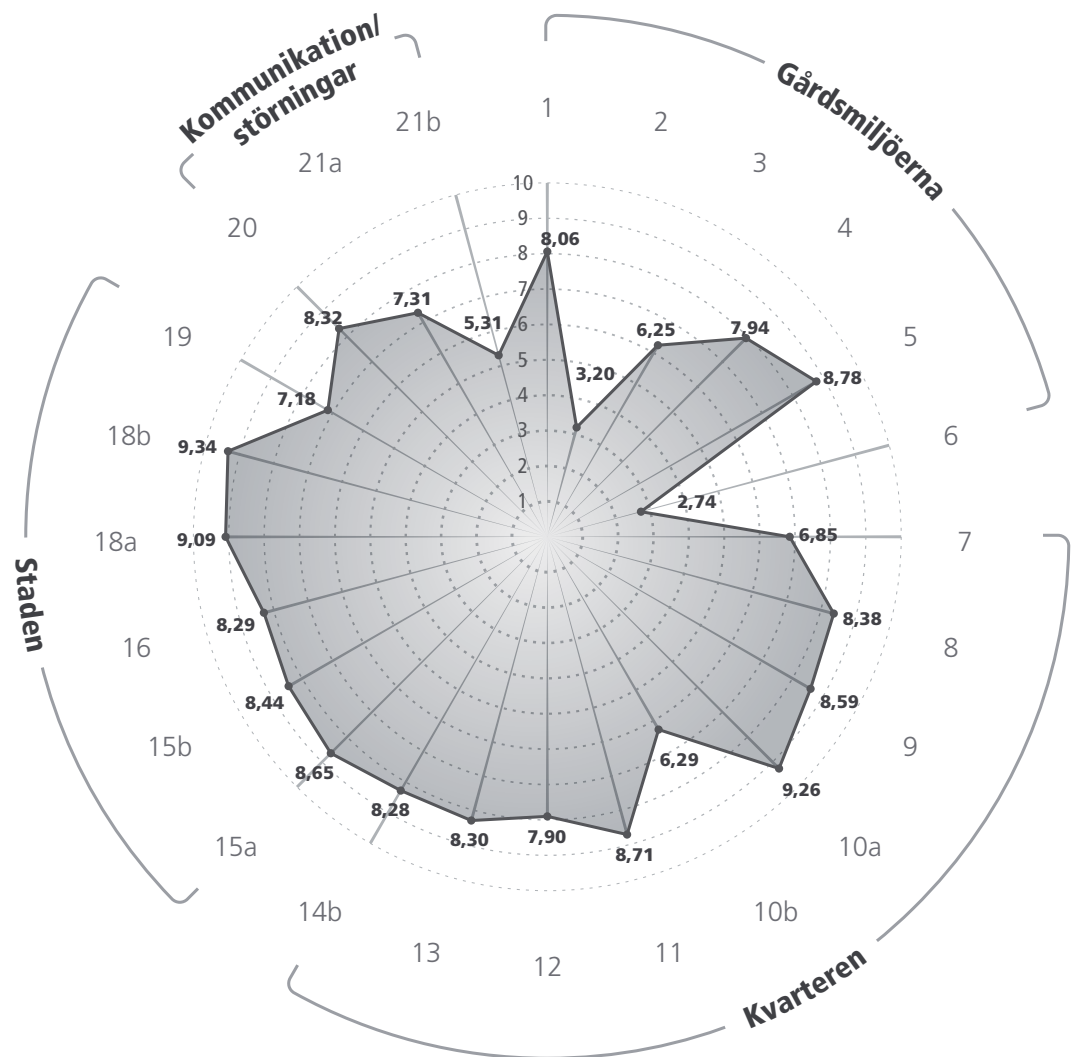
Att undersöka en stadsdel eller ett bostadsområde är att skapa en dialog med de som bor och arbetar där. Det är viktigt att så många som möjligt deltar och svarar på enkäten. En svarsfrekvens på omkring 50% behövs för att undersökningen ska vara användbar. Det är därför viktigt att inledningsvis skapa intresse kring undersökningen.

Det är ofta inga större problem skapa ett engagemang hos de boende. Att någon frågar och bryr sig om någon är grundläggande positivt. Att informera berörda bostadsrättsföreningar med informationsblad, sätta upp anslag på informationstavlor, informera på kommunens hemsida om att en undersökning pågår är olika sätt att skapa ett intresse för undersökningen. Att sammankalla till ett möte med de boende och där presentera ett förslag till frågor är en viktig del i förarbetet. Det kan ske genom ovan nämnda insatser via berörda bostadsrättsföreningar, hyresgästföreningen, villaägarföreningar m.m. På mötet redogör man för bakgrunden till undersökningen, presenterar enkätförslaget och förhör sig om det finns andra frågor som är aktuella och borde vara med i enkäten. I vårt fall valde vi att inledningsvis

göra knappt 20 djupintervjuer. Det ger en värdefull inblick i hur de boende tycker och tänker. En upptakt inför sammanställningen av enkäten, likväl som våra besök i stadsdelen var en signal om att en undersökning inletts. Vi behövde därför inget stormöte. Samtidigt som tidigare påpekats - intervjuerna tar tid att göra och tar tid när de ska bearbetas i efterhand.

Tolkning och bearbetning av svaren omfattar självfallet också olika val och ställningstagande. Det är viktigt att så öppet som möjligt visa de boendes svar och kommentarer. Liksom utgångspunkten för de egna kommentarerna. Att visa hela enkäten med frågor, svaren sammanställda i diagram och samtliga kommentarer gör att man i efterhand kan läsa materialet och kanske göra andra tolkningar. Att undersöka kvaliteter i det byggda genom att utvärdera hur en ny stadsdel tagits emot är något som man alltid borde göra, men som i organiserad form inte har skett tidigare. Kungsbacka är först ut och gör därmed ett viktigt pionjärarbete.

Kungsbacka kommun Aranäs stadsdel, december 2011

Appendix

Utvärdering Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Kungsbacka kommun
Utvecklingsgruppen för samhällsplanering

Målgrupp
Hushåll i Aranäs stadsdel (Söderstaden)
Samtliga fyra nybyggda kvarter

Kungsbacka i januari 2012

Uppdragsgivare:
Marianne Lindahl
0300-83 41 56
marianne.lindahl@kungsbacka.se

Projektledare:
Madeleine Wilhelmsson
0300-83 47 63
madeleine.wilhelmsson@kungsbacka.se

Innehållsförteckning

	Sid
Bakgrund och Syfte	3
Metod	3
Målgrupp	3
Hushållssammansättning	4
Resultat	6

Appendix
Frågeformulär

Bakgrund och Syfte

Kungsbacka kommun, och särskilt Kungsbacka stad, växer snabbt och bostäder har byggts på flera platser. En av de nya stadsdelarna är Aranäs stadsdel (Söderstaden) som färdigställdes 2010.

Utvecklingsgruppen för samhällsplanering i Kungsbacka kommun har initierat ett pilotprojekt där fyra kvarter i Aranäs stadsdel följs upp. Syftet med undersökningen är att ta reda på vad de boende tycker om sin stadsdel ur olika kvalitetsaspekter, samt att hitta en metod för uppföljning av bostadsområden. Erfarenheter från utvärderingen av Aranäs stadsdel (Söderstaden) ska också tas med vid framtida stadsbyggnadsprojekt.

Metod

Datinsamling har skett genom en kombination av pappersenkät och webbenkät. Introduktionsbrev, pappersenkät, och portofritt svarskuvert har delats ut till hushållen. I introduktionsbrevet har hushållen bjudits in att delta i undersökningen, genom att besvara antingen pappersenkät eller webbenkät. Respondenterna har ombetts att besvara enkäten utifrån hushållets samlade syn.

Hushållen har besvarat ett antal frågor utifrån en tiogradig skala. Vidare har hushållen fått möjlighet att lämna kommentarer i anslutning till varje graderingsfråga. Det har även funnits möjlighet att framföra ytterligare kommentarer. Respondenternas öppna svar presenteras oredigerade (inga ändringar har gjorts vid t.ex. meningsbyggnadsfel, felaktig ordföljd, syftningsfel, eller stavfel) och i sin helhet i rapporten.

Datinsamling har pågått under vecka 48 - 50, 2011. Ingen påminnelse har skickats ut.

Målgrupp

Målgrupp för undersökningen utgörs av hushåll i samtliga fyra nybyggda kvarter i Aranäs stadsdel (Söderstaden). Enkäten lämnades ut till 330 hushåll. Resultaten i rapporten baseras på svar från 159 hushåll. Detta motsvarar en svarsfrekvens på 48,2%.

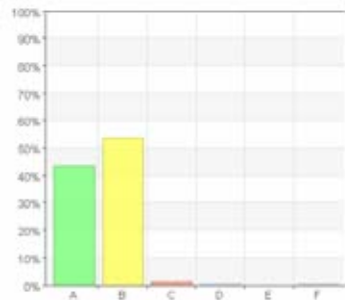
Hushållssammansättning

Resultaten i rapporten är baserade på svar från olika hushållssammansättningar samt åldrar, enligt specifikation nedan samt på sid 5.

Hushållssammansättning	Antal hushåll (st)	Andel (%)
Singel (med eller utan barn)	69	43,4
Familj med barn	17	10,7
TVå vuxna	68	42,8
Övriga	4	2,5
Ej svar	1	0,6
Totalt	159	100,0

Hushållssammansättning - detaljerad	Antal hushåll (st)	Andel (%)
Singel 20-30 år (med eller utan barn)	2	1,3
Singel 31- 50 år (med eller utan barn)	14	8,8
Singel 51 - (med eller utan barn)	49	30,8
Singel ålder ej angiven	4	2,5
Familj med barn 0 - 10 år	5	3,1
Familj med barn 11 - 20 år	12	7,5
TVå vuxna 20 - 30 år	12,5	7,9
TVå vuxna 31 - 50 år	4,5	2,8
TVå vuxna 51 -	47	29,6
Övriga	4	2,5
Ej svar	5	3,1
Totalt	159	100,0

**23a. Hur många är ni i hushållet?
Antal vuxna i hushållet:**

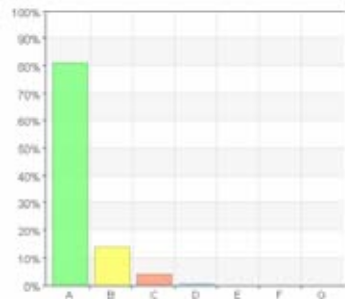

Namn	Antal	%
A. 1	69	43,7
B. 2	85	53,8
C. 3	2	1,3
D. 4	1	0,6
E. 5	0	0
F. fler än 5	1	0,6
Total	158	100

Svarsfrekvens
99,4% (158/159)

Ålder vuxna (år)	Antal vuxna (st)	Andel (%)
- 30	37	15,5
31 - 40	18	7,6
41 - 50	16	6,7
51 - 60	52	21,8
61 - 70	47	19,7
71 -	68	28,6
Totalt	238	100,0

Antal barn i hushållet:

Namn	Antal	%
A. 0	116	81,1
B. 1	20	14
C. 2	6	4,2
D. 3	1	0,7
E. 4	0	0
F. 5	0	0
G. fler än 5	0	0
Total	143	100

Svarsfrekvens
89,9% (143/159)

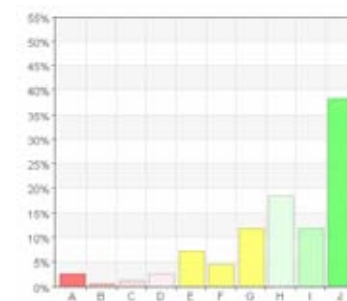
Ålder barn (år)	Antal barn (st)	Andel (%)
- 5	6	17,6
6 - 10	3	8,8
11 - 15	7	20,6
16 - 20	17	50,0
21 -	1	2,9
Totalt	34	100,0

5

Resultat

Gårdarna

1. På gårdarna finns privata uteplatser och gemensamma ytor. Gårdarna är utformade för att ge möjligheter för sociala kontakter, småbarnslek och avkoppling. Finns det möjlighet att utnyttja gårdarna för dessa aktiviteter?

Namn	Antal	%
A. 1 - Inte alls	4	2,6
B. 2	1	0,7
C. 3	2	1,3
D. 4	4	2,6
E. 5	11	7,3
F. 6	7	4,6
G. 7	18	11,9
H. 8	28	18,5
I. 9	18	11,9
J. 10 - 1 högsta grad	58	38,4
Total	151	100

Statistik	
Medelvärde	8,06
Median	9

Svarsfrekvens
95% (151/159)

Tabell 1. Gårdarna - sociala kontakter, småbarnslek, avkoppling - kommentarer, (n=35).

- Det finns det säkert, men jag har ej utnyttjat dessa.
- Det tror jag, nyinflyttad.
- Har själv inte testat ännu men möjligheterna finns där.
- Ja, men på de två år vi bott här, syns endast ett fåtal aktiviteter.
- Klart att det går, om man vill. Vi bor dock i ett "ytterhörn" så det blir sällan av att vi tar oss dit. Men det ser trevligt ut!
- Men vi utnyttjar inte, är oftast borta helger då man är ledig.
- Möjligheten finns men utnyttjas mycket sällan.
- Möjligheter finns, men utnyttjas inte speciellt mycket.
- Vi är 60+, men förstår att det är bra för ungdomar som vill träffas för "lite grill".
- Ok.
- Efter senaste mötet har det tagits tag ytterligare i detta. Får intrycket av att det satsas på att bli en verklig samlingsplats.
- Får man önska så skulle bänkar med ryggstöd främja gården som "avkopplingsplats".
- Gärna lite mer marktäckande vintergrönt.
- Gården känns lite steril, inte så inbjudande. Bänkar utan ryggstöd. Grillplatsen ok.
- Bor i hömlägenhet därför inte direktkontakt.
- Det blir antagligen lättare för de i markplan att utnyttja detta.
- Vet ej, då vi har en hömlägenhet med fönster mot gatan. Har aldrig varit på gårdarna.

Forts.

6

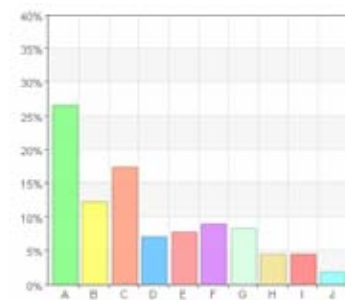
Forts.

- Dock bör småbarn ej vistas ute utan tillsyn pga vassa stenar och glas runt rabatter (snyggt men färligt).
- Grind saknas vid trappan mot gatan, vilket försvårar småbarnslek.
- Men en grind hade behövts för att förhindra att barnen springer ner för trappan och ut på gatan, annars kan man inte koppla av. Gärna t.ex. en gunga eller något mer än bara en sandlåda.

- Går inte att utnyttja grillplatsen så mycket. Inget tak, ingen plast eller pressening över. Svårt vid regn.
- Har inte märkt någon större aktivitet på vår gård.
- Nej.

- Eftersom det ekar väldigt i gårdarna, bör aktiviteter anpassas därefter.
- Vi har sett barn leka på gården. Det känns som man stör grannarna när man är på gården, ljud förstärks.

- Alla kan se vad man gör.
- Lek med boll, otänkbart. Sociala kontakter, ja. Avkoppling typ: att sola, känsla av att befinna sig på ett torg. Bättre i avskildhet nere på de stora gräsyrtorna vid än.

- Absolut. På våren, sommaren och hösten när många sitter ute på balkongerna och på den gemensamma grillplatsen så talar och skrattar folk väldigt mycket. Det känns nästan som man är utomlands.
- Grillen och sittplatserna där, är något som vi använder mycket under sommaren.

- Saknar utrymme för lek.
- Sandlådoma är under all kritik. Mycket gräs och fyller inte på med sand.

- Har inget behov av gårdarna, men utsikten från min balkong blir bättre.
- Sitter huvudsakligen på balkongen. Saknar småbarn och har sociala kontakter på andra håll.
- Vi är inte vana vid den typen av sociala kontakter.

- Vet ej.

7

Sociala funktioner

2. Umgås ni med grannar eller andra som bor i kvarteren?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket sällan	41	26,6
B. 2	19	12,3
C. 3	27	17,5
D. 4	11	7,1
E. 5	12	7,8
F. 6	14	9,1
G. 7	13	8,4
H. 8	7	4,5
I. 9	7	4,5
J. 10 - Mycket ofta	3	1,9
Total	154	100

Svarsfrekvens
96,9% (154/159)

Tabell II. Sociala funktioner - Umgås med grannar - kommentarer, (n=42).

- De flesta andra i huset är inte i vår ålder.
- Har andra vänner.
- Har endast bott här i ett år, så det är en tidsfråga.
- Har inte hunnit med det än. Relativt nyinflyttad.
- Har vänner på annat håll.
- Inte alls.
- Nyinflyttad. (2st)
- Nyinflyttad 2011-09-01.
- Nyinflyttad sedan augusti 2011.
- Nyinflyttade med trevliga grannar, så det är troligt.
- Nyinflyttade, men som vi ser det är grannarna mycket sociala.
- Relativt nyinflyttad.
- Tyvärr är medelåldern så hög. De flesta bostadsrätter bebos av pensionärer.
- Umgås aldrig. Beror på att jag inte är någon ungdom längre (kanske).
- Vi känner inte så många ännu
- Vår granne har precis flyttat så inte just nu.

- Det händer titt som tätt. Vårfest. Luciafirande. Viskvällar m.m
- Dom på "svalen".
- Ja, på samma våning.
- Ja.
- Min dotter, 20 år, gör det ofta, flera gånger i veckan.

- Kaffetår någon gång i månaden med grannar i vår svale.
- "Lagom är bäst".

Forts.

8

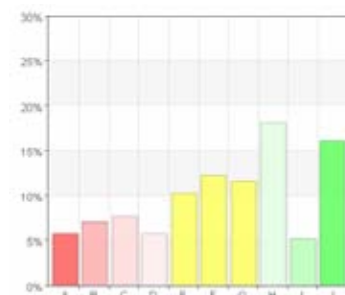
Forts.

- Grannen hade en träff, där hon bjudit in trappuppgången i december förra året när vi precis flyttat in. Ett mycket trevligt initiativ. Utöver detta har det varit att man hälsat på varandra och pratat när man träffats i trappuppgången. Alla verkar trivas väldigt bra. Har även stått till tjänst med bakpulver.
- Har en vän i ett av de andra husen. För övrigt inte.
- Händer ibland.
- Kanske blir det mer umgänge med grannar efter inglasningen av balkonger = mindre störning från privata uteplatser sena sommarkvällar.
- Snart ska vi ha drop in träffar i vår gemensamma lokal.

- Alla grannar hälsar i hissen och i garaget.
- Inget umgänge men vänligt småprat i uppgången.
- Lite kontakt i trappuppgången, vilket är självvalt.
- Nej, som normalt hälsar och pratar vi med varandra i hissen, garaget och på trottoaren.
- Pratar med de närmaste grannarna i trappen
- Pratar med dem man möter. Även samtal mellan balkongerna.
- Vi möts i hissen.
- Är fortfarande yrkesverksamma vilket gör, att grannarna träffar man än så länge mest i trappuppgången.

- Bor mycket utomlands.
- Men bor inte fast, pendlar.
- Några grannar som är ensamma.
- Vi är många ensamstående.
- Är hundägare, därför lättare träffa andra med hund.

9

Soprum, förråd och cykel/barnvagnsrum

3. I källare och vid entréerna finns komplement till bostaden såsom sop-, cykel- och barnvagnsrum, och förråd. Hur fungerar dessa rum?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dåligt	9	5,8
B. 2	11	7,1
C. 3	12	7,7
D. 4	9	5,8
E. 5	16	10,3
F. 6	19	12,3
G. 7	18	11,6
H. 8	28	18,1
I. 9	8	5,2
J. 10 - Mycket bra	25	16,1
Total	155	100

Statistik	
Medelvärde	6,25
Median	7

Svarsfrekvens	
	97,5% (155/159)

Tabell III. Soprum, förråd och cykel/barnvagnsrum - kommentarer, (n=85).

- 2 proppfulla cykelförråd och många cyklar ute i garaget tyder på att dessa förråd är för små.
- Alldeles för litet och trångt i cykelrummet. Man drar sig för att gå dit.
- Bökiigt att få in och ut sin cykel.
- Cykelförråd 5. Soprum 10. En stor miss att det inte har byggts källarförråd.
- Cykelförråd trångt.
- Cykelförrådet är för litet och där råder stor oordning. Cyklarna blir skadade.
- Cykelförrådet överfullt. Finns ej förråd till vissa lägenheter (min).
- Cykelrum alldeles för litet.
- Cykelrum för litet för alla dessa cyklar.
- Cykelrum för litet, förråd för litet och soprummet har ibland överfyllda tunnor.
- Cykelrum för litet. Var finns förråden?
- Cykelrum är för litet.
- Cykelrummen är ej tillräckliga.
- Cykelrummen felritat från början/för litet.
- Cykelrummen fungerar dåligt. Ytorna är för små.
- Cykelrummen är alldeles för små.
- Cykelrummen är för små. Förråd på 3 kvadratmeter är inte tillräckligt för någon att disponera som enda förråd (inget vinds- eller källarförråd).
- Cykelrummen är proppfulla och man får brottas för att få ut sin cykel. Väldigt irriterande för de som använder den dagligen. Det borde finnas en maxgräns för hur många cyklar per lägenhet som får stå i rummet. Soprummet är ofta fullt av skräp som inte ens ska slängas där, utan på återvinningsstationer.
- Cykelrummet för trångt! Var finns platsen för barnvagnarna? Soprummet ok, men saknar möjlighet att slänga batterier separat. Förrådet ok.
- Cykelrummet rymmer endast högst 70 cyklar. 81 st lägenheter bör ha utrymme för bortåt 120-130 cyklar och utrymme för exempelvis barnvagnar och mopeder.
- Cykelrummet räcker inte till.
- Cykelrummet är alldeles för litet.

Forts.

10

Forts.

- Cykelrummet är för litet, cyklarna står på varandra. Barnvagnsutrymme har vi ej sett. Förråd? Vet inte vad som menad? Det finns ju inga förråd till lägenheterna. Den största missen i detta projekt. Hur har man tänkt sig??
- Cykelrummet är för litet, får inte plats med min cykel. Soprummet är bra, men många är slarviga när de lämnar sopor. Ställer stolar mm och tror att dessa ska hämtas.
- Cykelrummet är för litet.
- Cykelrummet är för trångt och soprummet sköts dåligt av hyresgästerna.
- Cykelrummet är i minsta laget.
- Cykelrummet är överfullt med cyklar som aldrig används. De boende är dåliga på att komprimera sina sopor innan de slängs.
- Cykelrummet överfullt. Inga förråd för övrigt.
- Cyklar i garage, trots förbud mot detta. Avfallsåldoma ofta överfulla.
- Det finns endast ett cykelförråd för hela huset, mycket trångt.
- Dåligt med plats för cykel.
- Fullt i cykelrummet. Alla har cyklar.
- Får ej plats med våra cyklar då cykelrummen är proppfulla. Hade varit bra med automatisk dörröppnare till dessa utrymmen.
- För lite utrymme i cykelrum.
- För litet cykelrum.
- Förråd för cyklar för små.
- Helt otillräckligt med utrymmen för cyklar mm.
- I cykelrummet är det så trångt att det är svårt att få ut sin cykel.
- Moped/MC-förråd önskas. Bygg separat del där bara cyklar, mopeder och MC kan få plats.
- Mycket bra, men, för lite plats i cykelrum.
- Plats för cykel och barnvagn är väldigt begränsat.
- Vet ej hur det är med barnvagnar. Cyklarna lär det vara en del överkan på.
- Väldigt trångt i cykelrummet.
- + = rymliga soprum - = grisigt soprum - = För litet cykelrum. Förråd visste jag inte ens att det fanns i "källaren"
- Det luktar ofta sopor i entrén. Cykelrummet är överfullt, cyklarna blir förstörda för att det är så trångt.
- Fullt i cykelrummet, vart ligger barnvagnsrummet och förrådet? För få allmänna soptunnor i soprummet!
- Gällande soprum mycket bra. Cykelrummet är en katastrof, alldeles för litet med tanke på att K-ba vill vara en cykelstad.
- Lukt från soprum. För små cykelrum, cyklar står parkerade lite varstans.
- Soprummet - mycket bra cykelrummet - alldeles för litet.
- Soprummet fungerar bra däremot finns det för dåligt med utrymme för cyklar, dessa tenderar att hamna ute bland bilarna och ger oss som har parkeringsplatser i garaget dåligt med utrymme.
- Trångt i cykelrummen och ofta fulla kärl i soprummet.
- Trångt i cykelrummet, men det har blivit bättre. Smidigt att ha soprum så nära och med bra sorteringsmöjligheter.
- Vi har ingen källare. Vi har inga förråd utanför lägenheterna, vilket skapar problem för de flesta. Cykelrummet är på tok för lite (inte ens plats för en cykel per lägenhet egentligen). Soprummet fungerar mycket bra.
- Mycket dåligt pga allt för litet cykelrum. Förråd finns inte! Soprum luktar ofta mycket illa.
- Soprum = 10. Barnvagnsrum och förråd finns inte, men skulle vara önskvärt! Cykelrummet är för litet och i nuläget får våra cyklar inte plats.
- Finns inga förråd, det saknar vi. Det är trångt i cykelförråden. Soprummen är ok.
- Vi har väl inga förråd. Cykelrummet fungerar uselt.

- Alla sorterar ej sina sopor väl.
- Använder bara soprum.
- De första tunnorna fylls över bredden medan de sista är så gott som tomma.
- Det luktar sopor i garaget och trappuppgången.
- Det nya sopsystemet fungerar inte. Det luktar sopor både i trappuppgången och utanför huset.
- Det vi har erfarenhet av är soprummet.
- Folk slänger "hejvilt" i soprummet.
- Har ingen cykel eller barnvagn i förråd. Soprummet ok, fast dålig lukt ibland.
- Hyresgästerna visar ingen respekt när de kastar sopor.

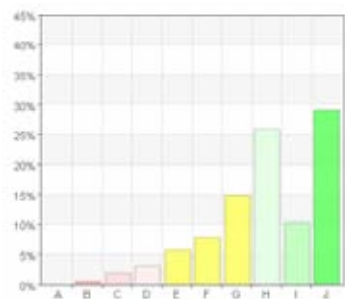
Forts.

Forts.

- Några lägenhetsägare slarvar med källsorteringen.
- Saknar att man inte kan slänga t ex dammsugare, lampor och dyligt.
- Soprummet luktar fruktansvärt och sprider sig till både trappuppgången och in i vår lägenhet. Soptunnorna är alltid proppfulla.
- Soprummet är perfekt, utgången också. Nackdelen med källaren är att dörrarna är så tunga. Man har inte möjlighet att ställa upp dom när man ska bära in saker.
- Stökigt i soprummet eftersom grovsopor ställs där emellanåt. Samt vid postboxarna där man lägger sin reklam.
- Överfulla soprum. Soprummet luktar, vilket sprider sig till garaget.

- De rum som finns fungerar bra, men vi saknar ett rejält förråd!
- Det som vi saknar är förråd för varje lägenhet.
- Förråd i källare finns inte, saknas av alla.

- Dåligt med utrymme.
- För litet.

- Dock krävs alltid eget engagemang för att hålla ordning.
- För handikappade är dörrarna för tunga.
- Finns ej.
- Ja.
- Jättebra.
- Så vi har erfarenhet, bra.
- Vet ej.

Gårdens utformning

4. Gården har utformats med gemensamma sittplatser, lektytor, markbeläggning av sten och betong, samt en hel del grönska. Hur uppfattar ni gårdsmiljön?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dålig	0	0
B. 2	1	0,6
C. 3	3	1,9
D. 4	5	3,2
E. 5	9	5,8
F. 6	12	7,8
G. 7	23	14,9
H. 8	40	26
I. 9	16	10,4
J. 10 - Mycket bra	45	29,2
Total	154	100

Statistik	
Medelvärde	7,94
Median	8

Svarsfrekvens	
	96,9% (154/159)

Tabell IV. Gårdens utformning - kommentarer, (n=28).

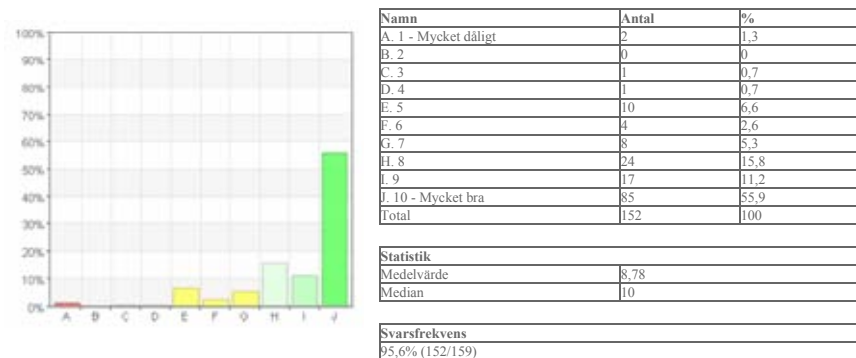
- Den ser mycket steril ut med beläggning av sten.
- För lite grönska.
- Grönskan kan kompletteras med lite vårökar och kanske några blommor under vår-och sommartiden.
- Grönskan är väldigt liten. Få buskar, känns som man snålat. Missat en gräsmatta vid sandlådan??
- Lite steril. Vulle gärna ha mer färgglada blommor o.d.
- Lite väl sterilt. Blir kanske bättre när växterna vuxit till sig. Har grusyta som ska användas till vad? Kunde varit mer gräsyta.
- Steril men snyggt.
- Under gården är det garage, så det kanske är svårt att få växter att trivas?
- Vi hoppas det blir mer lummigt om ett par år.

- Bra, utnyttjar den sällan.
- Gårdsmiljön är bra, men ganska liten. Kringbyggd där ljuden slår "hårt".
- Har inte utsikt åt det hållet och inte utnyttjat detsamma, men det ser mycket bra ut.
- Inget fel på utseendet. Används tyvärr inte i större utsträckning.
- Mycket trevligt med en innergård.
- Ser väldigt trevligt ut fastän vi inte nyttjar det.
- Trevlig och snygg.
- Välskött.

- Dåligt med lektytor.
- Fler sittplatser utanför sandlådan.
- Mycket fin miljö, men synd att det inte finns mer än en sandlåda för barnen.
- Mycket lite aktivitet på dessa gemensamma ytor (man stör de privata uteplatserna).

Forts.

Forts.

- Kanske släcks lyset numer lite för tidigt dvs 22.00. Kanske 23.00 hade varit bättre.
- Mellan 8-9.

- Använder den aldrig (88 år).
- Bor ej åt det hållet.
- Har lägenhet med balkong mot gatan så har inte så stor uppfattning om detta.
- Vet inte då vi bor på 1:a plan. För övrigt bra.
- Vet ej.

5. Gården ligger inte i samma plan som gatan, vad tycker ni om det?

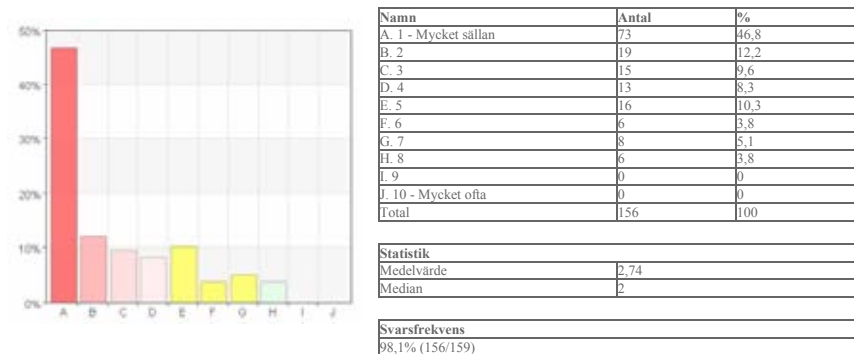
Tabell V. Gårdens nivå - kommentarer, (n=23).

- Det är inget man tänker på. Positivt att gården ligger högre upp så att det tycks vara "privat område".
- Ett bra sätt att fjärma gården från allmänheten
- Har ingen betydelse. Bra att vara skild från gatan.
- Inbjuder ej utomstående, hundar etc. Blir mer privat.
- Har egentligen ingen åsikt. Vet inte om man kan använda hissen för att bara gå rätt ut på gården. Trappan skall ju inte vara ett hinder.
- Använder rullator. Har svårt för trappor.
- Jag sitter i rullstol!
- Mycket dåligt för fastighetsskötare m fl som behöver t ex klippa gräs eller städa på gården (dom får ta in gräsklipparen i hissen).
- Eftersom det ger möjlighet till garaget och andra utrymmen utan att det riskerar bli översvämmat. Minskar även risken för inbrott/vandalisering mm.
- Fick därmed utrymme för garageplatser. Det högre läget mot Kungsbackaån är positivt.
- Med tanke på risk för översvämmning.
- Ingen direkt åsikt, utom att de kanske har gjort att de som har terrasser har fått problem med vatteninrinning där. Fast det kanske är en konstruktionsfråga.
- Bor på gårdsplan. Eftersom jag bott i suterånghus upplever jag det väldigt bra.
- Mysigt.
- Tur att garaget ligger i markplanet och ej under!
- Synvilla, jag upplever att det ligger på samma nivå.
- Det känns inte naturligt att gå över gården ut mot grönområdena. Man väljer hellre att komma ut på gatan från entrén.
- Har ingen betydelse.
- Ingen betydelse.
- Ok. (2 st)
- Okej.
- Vet ej.

15

Gårdens användning

6. Använder ni gården?

Tabell VI. Använder ni gården - kommentarer, (n=37).

- Aldrig.
- Använder min privata utomhusplats.
- Bor på gatuplan mot ån och har uteplats där.
- Det kan bero på att vi har vår uteplats på den nivån.
- Det räcker med balkongen för min del.
- Efter 2 års boende har jag inte haft behov av att använda gården.
- För min del tycker jag att trapporna är obehävsamma att gå i. De långsgående spårerna i plankorna är förvirrande.
- Går igenom bara när jag går hemifrån eller kommer hem.
- Gården är inte utformad så att den inbjuder till att användas. Man känner sig iakttagen och avlyssnad. Uteplatsen är väldigt litet använd och grillplatsen är inte ändamålsenlig. Bättre med en öppnare lösning med sittbänkar.
- Har endast bott här en sommar.
- Har inte blivit så. Vi har en stor balkong som vi trivs med.
- Har precis flyttat hit, blir säkert mer till sommaren.
- Har sommarstuga. Besöker den året runt vid lediga stunder. Därav lite nyttjande av den gemensamma platsen.
- Har stor altan med vacker utsikt mot Kungsbackaån.
- Känns för instängt och frihetskänslan saknas.
- Känns inte ok att ta med en solstol och sätta sig där. Grillar inte. Verkar vara den aktivitet som gården mest används till.
- Nej. (4 st)
- Nyinflyttad.
- Nyinflyttad pensionär.
- Så här långt, aldrig.
- Vi bor i gårdsplan och har stor altan.
- Vi har aldrig använt den mer än att titta på den. Fin utsikt från balkongen.
- Vi har en altan i samma plan som gården. Den använder vi ofta.

Forts.

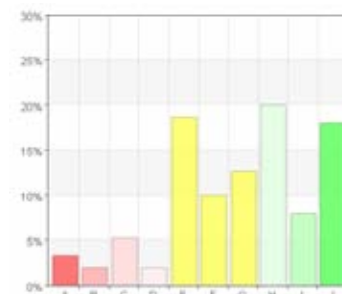
16

Forts.

- Vi har ett torp med stor trädgård.
  - Vår lägenhet har ingen anslutning till gården.
  - Är för gammal.
  - Bara under sommaren, då grillen används.
  - Har grillat några gånger.
  - Ja.
  - Troligen (nyinflyttade). Gården har en pergola med grill.
  - Vi har balkong ut mot gatan (på hörnet) och går därför gärna in på gården för att få kvällssol och utsikt över ån.
-
- Bra.
  - I takt man lär känna grannar tror jag att mina besök på gården blir frekventa.
  - Är pensionär men tycker det är trevligt att se folk.

Slutna och halvt öppna kvarter

7. Två av kvarteren i Aranäs stadsdel (Söderstaden) är helt kringbyggda och två har en U-form med öppning mot ån och parken. Det är ett traditionellt sätt att bygga stad på med mer eller mindre slutna kvarter. Tycker ni att det ger bra boendekvaliteter att bygga kvarter med kringbyggda gårdar, i jämförelse med fritt placerade byggnader utan kringbyggd gård?

Namn	Antal	%
A. 1 - Inte alls	5	3,3
B. 2	3	2
C. 3	8	5,3
D. 4	3	2
E. 5	28	18,7
F. 6	15	10
G. 7	19	12,7
H. 8	30	20
I. 9	12	8
J. 10 - I högsta grad	27	18
Total	150	100

Statistik	
Medelvärde	6,85
Median	7

Svarsfrekvens	
Ø4,3% (150/159)	

Tabell VII. Slutna och halvt öppna kvarter - kommentarer, (n=36).

- "Vårat" hus har U-form, det är bra. Kringbyggd skulle kännas mer instängt.
  - Bor själva i U-form....bästa allt tycker vi.
  - Bäst med U-form.
  - Den U-formade gården med utsikt mot ån är bra.
  - Gillar u-formen ej helt kringbyggd gård.
  - Hade gärna bott i en U-form.
  - Mycket bättre med U-form än kringbyggda.
  - Tycker om U-formen. Positivt med närheten till grannar.
  - U-formade byggnader ger mer rymd!
  - U-formen trevligare och friare, annars mer gemenskap med kringbyggd gård än med fri placering. Vår gård "för" liten.
  - Vi bor i lägenhet där vi har U-form och vi tycker det är bättre, med tanke på utsikten mot ån/innerstaden.
  - Vi bor i ett u, men det blir ändå ett eko på gården. Det är väldigt lyhört.
  - De öppna gårdarna är mer "öppna", det blir eko och instängt när den är kringbyggd.
  - Jag tycker det är mycket trevligare med en öppen del av gården. Annars blir intrycket att gården blir trång (och insynen ökar dessutom). Nu är intrycket att gården känns större på dom som är utan kringbyggd gård. (Dessutom förmodar jag det gör det möjligt för balkongerna på varje lägenhet kan göras lite större).
  - Öppna föredras om omgivningarna är trevliga och soliga.
-
- Bo i kringbyggda gårdar är trevligt, men ej att promenera.
  - "Cellskräck".
  - Ger en "hotellkänsla" och kan bli intimt, men vinden mellan husen bildar en vindtunnel så på hörnen blåser det från alla håll.

Forts.

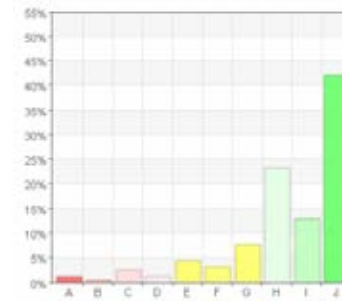
Forts.

- Ger mer insyn.
- Kan eka mer vid höga ljud i en kringbyggd gård.
- Lä för vind.
- Nackdel med kringbyggda balkonger och uteplatser.
- På ett sätt är det bra, i och med att det blir mer slutet och håller borta vind och oönskad aktivitet från obehöriga. Däremot så ekar det något fruktansvärt och cigarettök/grillos stannar kvar längre.
- Skönt att inte ha insyn utifrån in på gården.
-
- Fristående placering klar fördel.
- Fritt placerade byggnader är att föredra.
- Jag tycker att man skall bygga med fritt placerade byggnader.
-
- Vet ej. (2 st)
-
- Bra.
- Ja, så där.
- Känns tryggare!
- Ok.
- Vi bor inte med kringbyggd gård.
- Vi tycker att vårt hus är bäst med utsikt mot ån
- Är uppförd på gård liknande denna och har bara positiva erfarenheter.

19

Balkongen

8. Till varje lägenhet finns en stor balkong. Att ha en egen uteplats är en viktig kvalitet i stadsboendet. Det är också av stor betydelse att balkongen är tillräckligt stor och inte har alltför mycket insyn. Vad tycker ni om er balkong?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dålig	2	1,3
B. 2	1	0,6
C. 3	4	2,6
D. 4	2	1,3
E. 5	7	4,5
F. 6	5	3,2
G. 7	12	7,8
H. 8	36	23,4
I. 9	20	13
J. 10 - Mycket bra	65	42,2
Total	154	100

Statistik	
Medelvärde	8,38
Median	9

Svarsfrekvens	
	96,9% (154/159)

Tabell VIII. Balkongen - kommentarer, (n=72).

- Blåser mycket, har inget vindskydd därmed svårt att utnyttja uteplatsen till fullt.
- Blåsigst högst upp. Hade varit bra med inglasning från början.
- Bra, förutom att vi på översta våningen inte har något tak, så att man kan utnyttja den mera även vid dåligt väder. Samt på vinterhalvåret.
- Bra, men saknar möjlighet att kunna sätta upp en markis när solen ligger på sommartid. Solparasoll är inget bra alternativ eftersom det är ett stort vindfång och lätt blåser omkull. Vill också kunna sätta upp något insynsskydd mot grannbalkongen.
- Det gör mycket på sommaren, då det känns som ett extra rum.
- Efter inglasningen har det blivit mycket bättre. Vår och höst kan balkongen utnyttjas mycket mer.
- Ett plus hade varit om den var inglasad (vi bor i hörnlägenhet).
- Får jag den bara inglasad (mycket blåsigt) så blir det en 10.
- Hade inte kunnat vistas där länge till utan inglasning. Möbler, blommor, ja allt har flygit runt på dessa balkonger.
- Har hörnbalkong och ingen insyn, mycket bra. Mindre bra är, att det alltid blåser mycket.
- Med ganska mycket vind från norr, väster och söder borde man ha ordnat inglasning när Söderstaden planerades.
- Nackdelen är att det blåser mycket på gården och balkongen. Plastglaset är för svåra att rengöra. Men balkongen är ett fantastiskt "ställe" att vara på när den är så stor.
- När den blev inglasad. Vårdelös innan, blomkrukor välte mm. mm.
- Skulle behövas aningen bättre vindskydd.
- Storleken är ok, men det blåser mycket.
- Synd bara att det inte redan från början blev inglasat. Vinden blåser kraftigt.
- Översta våningen, svårt att bli av med snö.
- För mycket insyn och den är dragig.
- Mycket insyn och väderutsatt eftersom den ej får glasas in.
- Mycket insyn, ingen sol och mycket vind.

Forts.

20

Forts.

- Balkongen är fin, men upplever att det är lite för mycket insyn.
- Bra, fränsett att insynen blir större på 1:a plan.
- Bra, men för mycket insyn.
- Den har full insyn.
- För mycket insyn.
- Har mycket insyn. Synd att det inte var inglasat från början.
- Insyn från boende mitt emot, känns lite störande.
- Insyn.
- Insynen är stor.
- Storleken bra. Insynen mindre bra.
- Storleken är bra. Nackdelen är insyn.
- Mycket insyn och det ekar väldigt mycket när man pratar.
- Mycket insyn, ljudnivåer höga p.g.a. ekoeffekter.
- Balkongen mot norr. Ingen sol under sommar- eller vinterhalvåret överhuvudtaget. Stor insyn.
- Inget fel på storleken. Total insyn från alla håll! Varför en jättebalkong på skuggsidan? Fransk balkong ger ingen glädje på solsidan.

- Balkongen är i hörnet mot Aranäs Allé och lekplatsen. Mycket nöjd med tanke på bl a besök av barn och barnbarn.
- Blev helt perfekt efter det att möjlighet till inglasning skedde.
- Bra.
- Den var avgörande i boende valet.
- Fin utsikt till Kungsbackaån och början av Lillån.
- Läget mot Kungsbackaån är fantastiskt.
- Mycket bra.
- Vi har balkong i ett hörn, ut mot gatan. Denna tycker vi mycket om men skulle gärna sett att den var inglasad, med möjlighet att skjuta övre halvan av glaset. Detta är dock något som antagligen kommer komma i framtiden. Det bästa hade varit om den var inglasad från början.
- ÄLSKAR balkongen.

- Bra storlek och härligt med glasstaket. Det enda negativa är betonggolvet som vi har täckt med trall.
- Dåligt planerad. De som ritat/konstruerat huset har "snålat" med att sätta in en dörr som "går in i" balkongens yta. Det hade varit mycket smartare med en skjutdörr då hade man kunnat använda hela balkongen, inte bara 75% som idag.
- Jag har inglasad balkong längst upp och utåt gatan, den är perfekt men kunde varit lite större bara.
- Ljuset till balkongen är för långt ner, så man ser inget på kvällen om man vill sitta där senare än elva...
- Önskar skydd över dörren.
- Önskemål större.
- Älskar min balkong, är stor och rymlig och snygg.
- Rymlig och ganska lättmöblerad. Känns som ett extra rum på sommaren.
- Rejäl och rymlig.

- Balkongen ligger i hörnet mot norr. Aldrig någon sol.
- Inte mycket sol, men bra ur blåsighetssynpunkt.
- Vi har söderläge, men det verkar skuggigt på andra sidan.

- Bra balkong, men ligger ganska tätt.
- För nära.

- Inglasad hörnbalkong mot gata/parkering.
- Inglasad, härlig balkong med fin utsikt.
- Inglasad.
- Vår balkong vetter mot ån.

Forts.

21

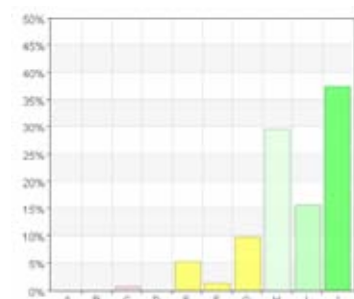
Forts.

- Har altan i markplan.
  - Har altan. Upplevde den som ett extrarum i somras. Fast ganska mycket insyn från gården.
  - Har terrass, ej balkong.
  - Har uteplats.
  - Har uteplats ej balkong. Blåser väldigt mycket.
  - Har uteplats i markplan.
  - Jag har en stor altan i västerläge som är underbar.
  - Vi bor på gårdsplan.
  - Vi har en stor altan och det är bra.
-

22

Fasaderna

9. Fasaderna är putsade med puts i ljus kulör och har strama, regelbundna fönsterrader och franska balkonger. Översta våningen är byggd som tak/vindsvåning för att minska intrycket av höjden. Hörnen i kvarteren bryts upp av inbyggda balkonger. Bottenvåningarna har verksamheter och entréer till beståder ut mot gatorna. Vad tycker ni om fasaderna?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dåliga	0	0
B. 2	0	0
C. 3	1	0,7
D. 4	0	0
E. 5	8	5,3
F. 6	2	1,3
G. 7	15	9,9
H. 8	45	29,6
I. 9	24	15,8
J. 10 - Mycket bra	57	37,5
Total	152	100

Statistik	
Medelvärde	8,59
Median	9

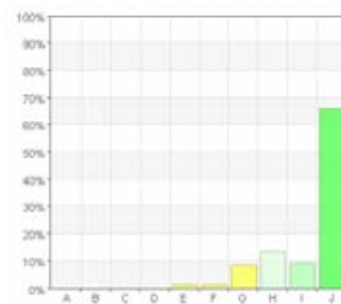
Svarsfrekvens	
95,6% (152/159)	

Tabell IX. Fasaderna - kommentarer, (n=18).

- Bra.
- Det är så fint och trevligt.
- Estetiskt fina.
- Helt ok.
- I Söderstaden passar det, men ej i centrum.
- Inget vi funderat så mycket över, det är okej.
- Denna tunna puts får lätt skador som kan ställa till stora problem som t ex mögel mm.
- Fasaderna är snygga, men kvaliteten är inte fullt så bra.
- Putsen kommer inte att hålla länge.
- Saknar lätt och snyggt skärmtak över entrédörrarna.
- Saknar regnskydd över porten, t ex ett litet tak.
- Gillar dock inte färgen orange. Kunde man inte gjort dem i trä färg som runt dörrarna?
- Gillar inte den senapsgula färgen på träytorna på innergården.
- Altanerna och träet runt om har grön beläggning som behöver åtgärdas. Har nämnt det för fastighetsägaren.
- Bättre från utsidan än från insidan (gården).
- Fasaderna är mycket trevliga på alla sätt. Tyvärr störs den idag av olika typer av insynsskydd på hörnbalkongerna i olika färger och varianter vilket förstör helhetsintrycket. Hade varit bra med ett likadant insynsskydd från början på alla lägenheter så man hade sluppit se en blandning.
- Lite tråkigt.
- Tycker om de inbyggda balkongerna. Utnyttjar flera av verksamheterna i bottenvåningarna.

Butiker och verksamheter i bottenvåningarna

10a. I Aranäs stadsdel (Söderstaden) finns butiker av olika slag och verksamheter i bottenvåningarna. De ska generera liv på gatorna och ge service till boende och förbipasserande. Tycker ni att det är bra att det finns verksamheter/affärer i området?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dåligt	0	0
B. 2	0	0
C. 3	0	0
D. 4	0	0
E. 5	2	1,3
F. 6	2	1,3
G. 7	13	8,5
H. 8	21	13,7
I. 9	14	9,2
J. 10 - Mycket bra	101	66
Total	153	100

Statistik	
Medelvärde	9,26
Median	10

Svarsfrekvens	
96,2% (153/159)	

Tabell X. Butiker och verksamheter i bottenvåningarna - kommentarer, (n=27).

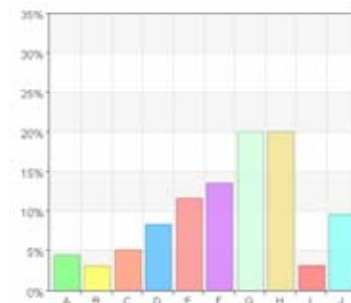
- Bra med affärer. Kunde gärna få lite banker i anslutning.
- Bra. (2 st)
- Det är mysigt och roligt.
- Det stör mig inte alls, bara trevligt. (Nån gång då och då störs man av att lastbilar ska lasta av varor och släpar pallyftare på asfalten) Mellan husen på gatan är det en ofantlig akustik, jag som bor längst upp i det högsta av husen hör ofta vad folk på gatan pratar om, ljudet studsar rätt in i lägenheten. (På den gatan finns inga träd eller nånting som stoppar ljudet).
- Kanonbra. Body Mind Soul har haft Italiensk afton med vinprovning och smakupplevelser. Pasha Lounge har fantastisk mat. Stor variation på hantverk m.m.
- OK.
- Våldigt bra att det finns en make-up butik, eftersom det är den enda i närheten. Annars får man ta sig till Kungsmässan.
- Använder frisören. Har köpt varor i flera av butikerna.
- Nära till många affärer.
- Bra med lite liv på gatorna, känns okej.
- Det är trevligt. Det blir levande.
- Ger en levande stadsmiljö!
- Ja, som service till boendet, trevligt, lättar upp.
- Trevligt. Ger området liv på dagarna.
- Ganska bra fast onödigt dyra prylar. Skulle vara bra med en liten kvällsbutik med en del matvaror alternativt pressbyrå eller dyligt.
- Skulle finnas mycket flera "roliga" affärer, skor, kläder.
- Skulle vara bra med en liten "livsmedelsbutik", typ enklare kiosk.
- Varför inte en servicebutik typ 7-11.
- Önskar fler butiker med varierat utbud.

Forts.

Forts.

- Det är bra med genomströmning av folk, men det kan bli väl högljutt ibland, speciellt vid dagiset.
- Det är bra så länge det är "lugna" verksamheter, som det är nu.
- Så länge det inte osar från matlagning eller ljud från sena krogar.
- Vill ej bo intill ett uterökande café.

- Fast inga nödvändiga butiker.
- Folk hittar tyvärr ej hit (för att handla)! De känner ej till Söderstadens fina affärer.
- Ja.

10b. Nyttjar ni själva verksamheter/affärer i området?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket sällan	7	4,5
B. 2	5	3,2
C. 3	8	5,2
D. 4	13	8,4
E. 5	18	11,7
F. 6	21	13,6
G. 7	31	20,1
H. 8	31	20,1
I. 9	5	3,2
J. 10 - Mycket ofta	15	9,7
Total	154	100

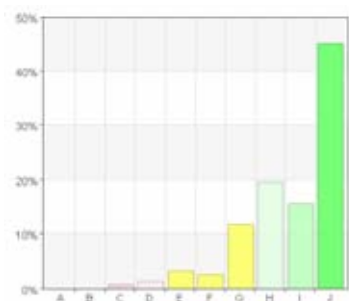
Svarsfrekvens
96,9% (154/159)

Tabell XI. Nyttjar ni själva verksamheter/affärer i området - kommentarer, (n=19).

- Frisör och tandläkare.
- Husläkarna, tandläkare och konditori.
- Jerkstrands.
- Pascha Lounge, Svensk Fastighetsförmedling och Jerkstrands.
- Tandläkare.
- Trevlig restaurang som vi utnyttjar och butiker, frisör etc.
- Utnyttjar de flesta.
- Viktigt med träningsanläggningen som Fitnessexpress.

- Bör vara mer butiker mm som drar hit folk.
- Ett fåtal, inte riktigt "rätt" butiker som ligger här. En närservicebutik hade varit bra, t ex "Willys Hemma".
- Saknar livsmedel.

- Ibland. (2 st)
- Sällan.

- Bra med restaurang, gym, damfrisering och konditori.
- Gångväg till innerstaden med affärer och kyrka.
- Inte så ofta, många av dem är inte speciellt "nyttoinriktade" utan inriktade på sådant man köper sällan, så som presentprodukter och liknande.
- Kul att gå in och titta, men köper sällan.
- Mycket konstiga verksamheter. Bra med caféer.

Gator

11. Längs gatorna finns alléer, trottoarer, förträdgårdar, stenläggningar och belysning mm. Vackra gaturnum är en del i ambitionen att skapa stadsmässighet. Vad tycker ni om gatumiljön?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dålig	0	0
B. 2	0	0
C. 3	1	0,7
D. 4	2	1,3
E. 5	5	3,3
F. 6	4	2,6
G. 7	18	11,8
H. 8	30	19,6
I. 9	24	15,7
J. 10 - Mycket bra	69	45,1
Total	153	100

Statistik	
Medelvärde	8,71
Median	9

Svarsfrekvens	
	96,2% (153/159)

Tabell XII. Gatumiljön - kommentarer, (n=25).

- Bra men alldeles för många gupp, vilket är dåligt för bilen, miljön och farligt på vintern när gående halkar på dem och ramlar.
- Onödigt med gatstenen i mitten av gatorna. Kan plockas bort.
- Snyggt och opraktiskt med gupp i sten. Går ej att plöga vintertid!!
- Dåligt utfasade kanter. Måste lyfta rullatorn.
- För synskadade och rullstolsbundna är de ojämna stenläggningarna ett stort minus.
- Inte bra med upphöjda mittpartier, trånga gathörn.

- Estetiskt vackert.
- Fint med kullersten och träd.
- Fint och snyggt och trivsamt.
- Miljön är vackert utformad, men bedrövligt med cyklisterna på trottoarerna.
- Lite sterilt utformat men ger ju stadskaraktär.

- Mysig julbelysning.
- Stjärnorna som sätts upp under vintertid lyser upp gör området ännu finare.
- Parkgatan har inte fått julbelysning (delvis).

- Det kunde varit ännu mera grönt för att bryta av mot byggnadernas strama yttre.
- Som tidigare sagt, min ena gata (Parkgatan) saknar träd och buskar då det är för smalt mellan husen, det hjälper ju inte till att stoppa ljudet från gatan direkt. T o m prat mellan människor hör jag. När soppbilen hämtar tomglas på morgonen skär det i öronen. (Tur det är ganska sällan :)
- Utebelysningen sena kvällar och nattetid är inte tillfredställande för nattligt "ensamkommande kvinnor".

- Bra.
- Jättefint.
- OK.

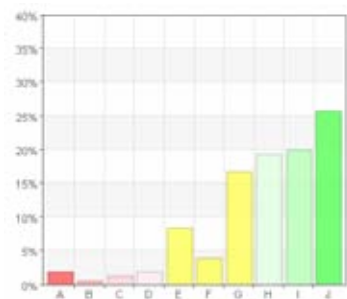
Forts.

Forts.

- Söderparken kom som en överraskning. Mycket positivt. För övrigt är belysning etc en fin inramning.
- Söderåparken är väldigt trevlig.

- Det är fint att gatorna är breda.
- Ger harmoni i området och en skön övergång från centrum via ån och Söderparken.
- Ja.

Trafiksäkerhet

12. Trafikmiljön ska vara säker för såväl fotgängare och cyklister som för bilförare. Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på trafiksäkerhet?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dåligt	3	1,9
B. 2	1	0,6
C. 3	2	1,3
D. 4	3	1,9
E. 5	13	8,4
F. 6	6	3,9
G. 7	26	16,8
H. 8	30	19,4
I. 9	31	20
J. 10 - Mycket bra	40	25,8
Total	155	100

Statistik	
Medelvärde	7,9
Median	8

Svarsfrekvens	
	97,5% (155/159)

Tabell XIII. Trafiksäkerhet - kommentarer, (n=32).

- Bort med cyklisterna från trottoarerna. Vissa hörnen är så breda att man är inne på fel bana med bil.
- Cyklar på gångbanorna är farligt, det är 30 km för trafiken det passar bra även för cykeltrafiken.
- Cyklisterna cyklar på trottoarerna där dörrarnas öppnas rakt ut på trottoaren med risk för att cyklisterna kör rakt in i dom samt att man kan bli påkörd.
- Den är mycket bra, lite lurigt köra ut från garaget ibland då cyklisterna gärna använder gångvägen precis utanför istället för bilvägen (Parkgatan).
- För smala körbanor. Risk att bli påkörd av cyklisterna på trottoaren.
- Lite för många som cyklar på trottoaren, farligt när man öppnar entréporten utåt.
- Besvärande trottoarkanter för cyklisterna.
- Smala gator.
- För smala och guppiga körbanor. Är inte lämpliga för biltrafik. Vinterhalvåret uselt!!!
- Lite lurigt för cyklisterna (barn) innan man är på cykelbanan. Nästan för mycket gupp.
- Sjukt trött på alla gupp.
- För mycket trafik passerar fort på p-platsen (man kör där för att undvika guppen i gatan).
- Inga övergångsställen. Inte bra med upphöjda mittpartier på gatorna. Ojämn trafik.
- Inga övergångsställen?!
- Övergångsställen saknas.
- Övergångsställena diffust markerade. Det är ofta incidenter med gående på grund av övergångsställena.
- Högerregeln respekteras dåligt.
- Kan man bara lära de flesta högerregeln så blir det ännu bättre.
- Om bilister anammat högerregeln på rätt sätt hade vi givit 10.

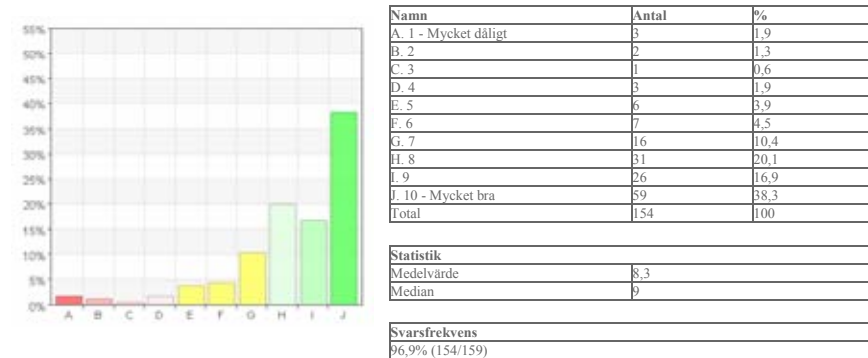
Forts.

Forts.

- Behöver ses över. Gatukorsningar överallt.
- Bilfilen när man kör Nygatan till Gymnasiegatan är litet lurig i själva korsningen.
- Mycket "korsningstrafik". För lite enkelriktade gator.
- Bra. (2 st)
- Ok.
- Breda trottoarer. Väl avskilt.
- Förutom högersvängen vid Swedbank.
- Gatan mellan skolan och Aranäs Allé ner till ån. Varför släcks gatuljusen lördag, söndag och det blivit väldigt mörkt.
- Komplettering av sand vid halka.
- Lastbilar, sopbilar och annan trafik upplever jag som en osäkerhet då jag har barn.
- Mycket okynnesparkering längs Teatergatan.
- Privatbilar kör ibland på gångbanan mot ån. Bra att polisen kör här ibland.

Tillgänglighet

13. Möjligheten att ta sig fram på gatan ska fungera bra för alla trafikanter. Trottoarer ska medge plats för möte, markplaneringen ska vara anpassad för rörelsehindrade, barnvagnar, cyklister och bilister. Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på tillgänglighet?

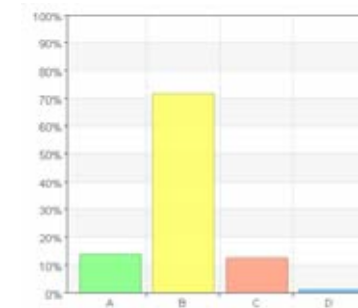
Tabell XIV. Gatumiljö och tillgänglighet - kommentarer, (n=22).

- Det är för höga kanter mellan cykelbana/trottoar och bilväg. Varför är det inte en jämn övergång?
- Höga kanter på vissa ställen, t ex in till Husläkarna.
- På vissa ställen höga trottoarkanter, mindre bra för cyklister och funktionshindrade.
- Ska finnas möjlighet att ha rullstol, så man slipper lyfta över trottoarkanten. Exempelvis en asfalteringskant.
- Trottoarkanter ibland något besvärande för rullstolar och liknande.
- Tycker att trottoarkanterna är för höga.
- Bra med breda trottoarer, men negativt att det är så fruktansvärt mycket "gupp" i vägen; dvs kullerstenar i tid och otid och endast höga kanter på trottoarerna. Det gör det väldigt skumpigt att cykla.
- Breda trottoarer så att man kan möta branvagnar eller rullatorer utan att behöva gå ut i vägbanan.
- Med 5-6 elever i bredd är det svårt att mötas.
- Mycket smala gator.
- Mycket bra.
- Bra.
- Ok.
- Fungerar bra de gånger parkerade bilar inte ställer sig bland cyklar på trottoaren. Gäller Teatergatan.
- För trångt för cyklister på Gymnasiegatan.
- Jobbigt med gatumiljön vid Stortorget just nu när de gör om.
- Positivt med korttidsparkeringar vid porten.
- Vi gående riskerar bli påkörda dagligen. Men detta gäller även vissa övriga delar av innerstaden. Kungsbacka en "omogen" stadskommun.
- Vid värdcentralen (Carema) finns ingen trottoar. För övrigt bra tillgänglighet.
- Vintertid 2. Sommartid 7.
- Vissa affärer och företag använder trottoarerna för exponering och skyltning. Inte bara i Söderstaden.
- Är så tacksam att slippa kullersten.

31

Parkering

14a. Hur många bilar har ni i hushållet?

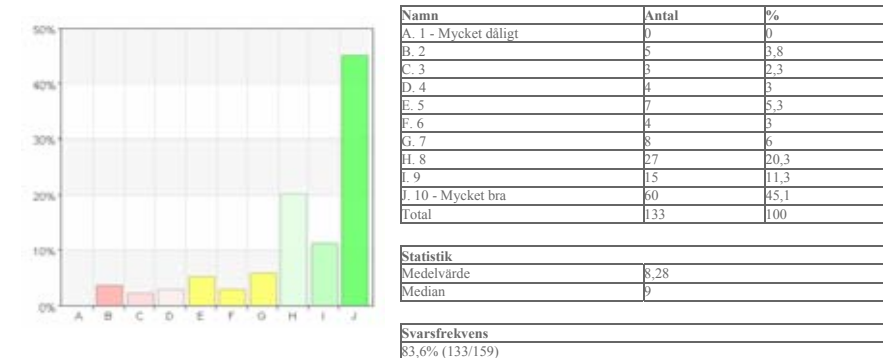

Namn	Antal	%
A. 0	22	14
B. 1	113	72
C. 2	20	12,7
D. fler än 2	2	1,3
Total	157	100

Svarsfrekvens	
	98,7% (157/159)

Fråga 14 b besvaras endast av hushåll som har en eller flera bilar i hushållet

14b. Hur fungerar parkeringen i kvarteret? Komplettera gärna med hur ni har löst parkeringen.

32

Tabell XV. Hur fungerar parkeringen i kvarteret, komplettera gärna med hur ni har löst parkeringen - kommentarer, (n=94).

- 1 st garage.
- Bil i garaget.
- Blir siffran 10 tack vare en garageplats i huset.
- Egen parkering i garage under huset. Det är skönt, men litet trång om man som vi önskar en stor bil. På utsidan undrar man varför de inte varit smartare. Vissa av de långsgående parkeringarna hade kunnat vara litet större för att därigenom rymma en bil till. Inte bara 1 1/2 som det ibland är idag.
- Garage i bottenplan.
- Garage i fastigheten.
- Garage. (6 st)
- Garageplats i huset. (2 st)
- Garageplats. (4 st)
- Garageplats. Dock dåligt fungerande port. Står ofta öppen och skapar därmed fri tillgång till hela huset via garaget.
- Garageplatserna är små.
- Har bilplats i huset. Stolpe vid utfarten från garaget fordrar stor uppmärksamhet för att undvika repor på bilen.
- Har egen parkering i huset. Även om man får bilburna gäster är detta av mindre problem.
- Har garage plats.
- Har garageplats i huset. (2 st)
- Har garageplats i huset. Mycket bra med garageplats under tak och i gatuplan.
- Har garageplats i husets bottenplan. Mycket nöjd.
- Har garageplats som är för trång.
- Har garageplats.
- Har garageplats. Besökare får gå en bit ibland.
- Har parkeringsplats i huset.
- Har p-plats i garaget.
- I mitt dyra garage.
- Inomhusparkeringen har lite väl små ytor.
- Jag har egen garageplats så för mig är det lugnt. Tjejen som kommer på besök brukar få ställa sig borta vid skolan/simhallen ibland och gå därifrån. Lite kämpigt om man har saker att bära på såklart.
- Jag har egen p-plats i garaget men innan jag hade detta fanns det alltid gott om parkering i kvarteret.
- Parkering i huset.
- Parkeringsplats i garaget.
- Plats i garage.
- P-plats i huset.
- P-Plats under tak.
- Vi har garage.
- Vi har garageplats.
- Vi har garageplats, men det är alldeles för små avstånd/marginaler i hela garaget.
- Vi har garageplats. Dessa är dock för smala.
- Vi har p-plats i garaget.
- Vi har garageplats.
- Den ena bilen har vi garageplats till och den andra bilen står på gatan.
- En bil står i garaget och en bil står ute med parkeringstillstånd. Vi uppskattar mycket att det är så billigt att ha parkeringstillstånd, endast 100 kr/år. Det finns alltid gott om tomma platser.
- En garageplats och ett boendekort.
- Finns ingen parkering för moped. Vi har garageplats och boendeparkering.
- Hustrun har parkering i huset. Mannen har boendeparkering till en billig penning.
- Vi har 1 på boendeparkering + 1 i garaget i huset.
- Vi har en bil i garaget, och ett boendekort.
- 1 garageplats. 1 boendeparkering.

Forts.

33

Forts.

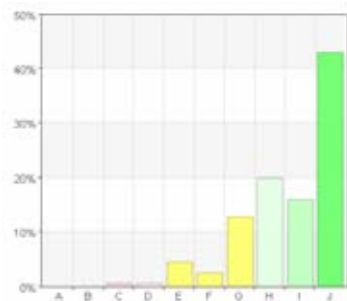
- Boendeparkering. (5 st)
- Boendeparkeringen fungerar bra så länge som de inte bebyggs.
- Boendeparkeringskort.
- Har bilen parkerad på parkering utanför huset med boendekort.
- Har boendekort, finns alltid parkering någonstans. Ibland jobbigt att stå långt ifrån med 2 barn.
- Har boendepark.
- Löst boendeparkering. Än så länge finns det gott om p-platser.
- Parkerar på stora parkeringen bakom huset, eller ibland framför huset med boendeparkerings lapp i rutan på bilen. Det finns alltid plats.
- Det finns alltid plats på de stora parkeringarna.
- Har ingen plats i garaget och parkerar på de stora parkeringarna. Superjobbigt med barn, speciellt när man handlat. (Innan var det inga problem att gå den extra biten).
- Parkerar på gratisparkering
- Parkerar på parkering mitt emot skolan.
- Vi brukar stå vid gymnasiet.
- Vi parkerar på de stora parkeringarna en bit längre bort. Där finns det hittills bra med plats. Om man ska bygga fler hus kommer ett parkeringshus behövas.
- Vi står på gratisparkeringen.
- Det saknas bra och nära parkering som är avgiftsfri, bl a för gäster och besökare.
- Tycker att efter kl 18.00 till 08.00 ska det vara fritt. Bör även finnas en handikappsparkering på Parkgatan.
- Viktigt med gratisparkeringen.
- Bra, fast fler hade varit bättre.
- Bra, men mycket ont om parkering då det är kvällsaktiviteter på Aranäs. Men man hittar alltid någon.
- Det är ofta fullt och man nästan slåss om dom. Man får stå längre bort vid skolan och åka runt tills det blir ledigt.
- Har ej fast parkering. Borde finnas. Vid evenemang är det svårt att få parkering.
- Lite långt till parkering, ibland fullt. Skulle haft egen.
- Kommunens kort.
- Parkeringskort köpt av Kungsbacka kommun.
- Årsparkering från kommunen. Billigt.
- I samband med idrottstävlingar t ex handboll eller simtävlning, räcker gratis p-platser inte till. Det blir då mycket tungt att bära varor från plats till bostad. Antingen får man avstå från någon aktivitet eller vänta tills tävlingarna är avslutade.
- Vid arrangemang på teatern mm, kan det vara svårt att få tag på en parkering.
- Handikappkort.
- Vi har handikapparkering och det fungerar mycket bra.
- 300 kr om man ej flyttat bilen onsdag morgon, för städningens skull, fel.
- Alltför många felparkerar.
- Bra.
- P-platserna i stort sätt ok men har fått flera dörrskador på bilen. En gång intryckt förardörr som måste bytas.
- Vet ej.

34

De nya kvarterens hus och gator

15a. Ambitionen med de nya kvarteren har varit att skapa stadsmässighet. De nya husen står nära gatan, det finns alléer, kringbyggda kvarter, en mix av verksamheter och bostäder, caféer och butiker i bottenvåningarna. Tycker ni att man har lyckats bra med att skapa stadsmässighet?

Namn	Antal	%
A. 1 - Inte alls	0	0
B. 2	0	0
C. 3	1	0,6
D. 4	1	0,6
E. 5	7	4,5
F. 6	4	2,6
G. 7	20	12,8
H. 8	31	19,9
I. 9	25	16
J. 10 - I högsta grad	67	42,9
Total	156	100

Statistik	
Medelvärde	8,65
Median	9

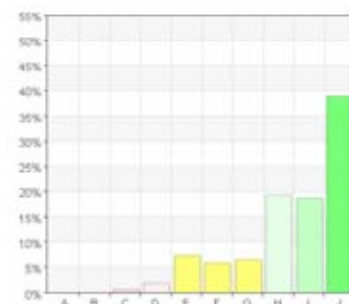
Svarsfrekvens	
	98,1% (156/159)

Tabell XVI. Stadsmässighet - kommentarer, (n=12).

- Gärna fler butiker, affärer och matställen.
- Hade gärna sett några andra caféer och butiker. Men det skall ju i mesta möjliga mån tillfredsställa alla.
- Viktigt med frisörsalongen, gym, dagis, och caféer. Men det finns även många affärer som alltid är tomma på folk och känns onödiga.
- Lite tunt med butiker kanske i det avseendet, annars bra. Jag tycker dock det känns bra att det inte är för mycket stadsmässighet då jag vill bo i någotsådär lugn och ro också.
- Bra.
- Perfekt.
- Förstör det inte med fler hus.
- Ja, fastän ändå känns det som lite från "stan". =Nära men ändå inte.
- Lite för stelt.
- Området är inte färdigbyggt ännu.
- Som en stad i staden.
- Tråkigt att inte fler hus byggts i riktning järnvägen.

35

15b. Tycker ni att detta sätt att bygga är ett bra sätt att fortsätta expansionen av Kungsbacka stad?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dåligt	0	0
B. 2	0	0
C. 3	1	0,7
D. 4	3	2
E. 5	11	7,4
F. 6	9	6
G. 7	10	6,7
H. 8	29	19,5
I. 9	28	18,8
J. 10 - Mycket bra	58	38,9
Total	149	100

Statistik	
Medelvärde	8,44
Median	9

Svarsfrekvens	
	93,7% (149/159)

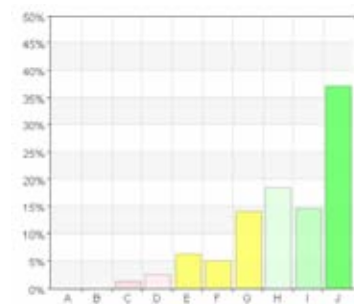
Tabell XVII. Är detta sätt ett bra sätt att fortsätta expansionen av Kungsbacka stad - kommentarer, (n=23).

- Byggs husen i ytterområdena är det väl ok, men inte för dyra hyror. Bygg lite tjusiga 50+ hyreshus.
- Hellre hus i trä med småstadskänsla.
- Inte för många höga hus, 3 våningshus är lagom.
- Kungsbacka är en liten stad. Bygg inte fler så stora, förtätande byggnader.
- Varken för höga eller för låga byggnader.
- Ja, men det krävs variationer.
- Tycker i dagsläget det är mysigt och lite unikt, charmen skulle försvinna om det blir för många sådana hus.
- Växla med lägre och högre hus samt olika gårdar.
- Önskar variation.
- Absolut.
- Bra.
- Fler likartade hus.
- Ja, åtminstone i innerstaden.
- Tveksamt med hänsyn till bilparkeringar.
- Tänk dock mer på parkering!
- Fler hyresrätter är önskvärt.
- Förrådsutrymmen är på tok för små.
- Innan vi flyttade hit, och promenerade i området, kändes det väldigt modernt och nästan lite "sydeuropeiskt".
- Kanske lite mer luft.
- Med tanke på de boende bör balkonger placeras på SOLSIDAN.
- Vet ej säkert. Det kanske räcker att koncentrera sådant byggande till Söderstaden så blir det dess signum.
- Vet ej. (2 st)

36

Kontakt mellan gammalt och nytt

16. En av ambitionerna har varit att de nya kvarteren ska kopplas till Kungsbacka innerstad vid Lindens torg. På detta sätt knyts de båda stadsdelarna samman, och de centrala delarna av Kungsbacka, med handel och verksamheter, växer. Tycker ni att de nya kvarteren, med sin miljö och utformning, är en bra fortsättning på den gamla innerstaden?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dålig	0	0
B. 2	0	0
C. 3	2	1,3
D. 4	4	2,6
E. 5	10	6,4
F. 6	8	5,1
G. 7	22	14,1
H. 8	29	18,6
I. 9	23	14,7
J. 10 - Mycket bra	58	37,2
Total	156	100

Statistik	
Medelvärde	8,29
Median	9

Svarsfrekvens	
	98,1% (156/159)

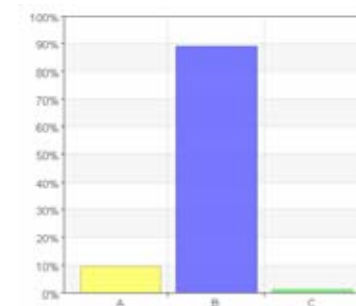
Tabell XVIII. Tycker ni att de nya kvarteren, med sin miljö och utformning, är en bra fortsättning på den gamla innerstaden - kommentarer, (n=18).

- Det känns inte att det finns en koppling mellan de två.
- Fast det är dåligt ihopkopplat. Affärsidkarna har det svårt.
- För att gå till centrum används oftast stråket genom Söderåparken över bron. Vet inte riktigt om det är en koppling?
- Jag tror att det är svårt för folk att hitta till butikerna i Söderstaden, då butiksstråket från innerstaden gör ett avbrott i och med Swedbank/Carema-huset.
- Kopplingen mellan de två delarna känns fortfarande lite lös, och den nya stadsdelen separerad från den äldre bebyggelsen.
- Bra övergång från gammalt genom att Söderåparken finns.
- Fin övergång från gammalt till nytt.
- Ganska olika typer av områden.
- Skillnaden för stor.
- Bra stråk från teatern till Badhusparken.
- Bra.
- Bro till Kungsgatan från Nygatan är önskvärd.
- Detta och fråga 15b skall ni ju fråga de gamla Kungsbackaborna om. Vi tycker det är en modernisering som från gammal till ny stad. Positivt.
- Innerstaden har redan börjat tappa sin gammaldags charm, speciellt med det nya huset vid innerstadstorget.
- Kanske att husen kom till för sent?
- Ligger ju lite andra (fula) byggnader emellan (bank, läkare).
- Lägre hus in mot torget.
- Tycker den mycket lilla stadskärnan är mysig som den är. Några hus till skulle vara okej men för många skulle bara skälpa mysigheten.

37

Husens höjder

17. Bebyggelsen i de äldre kvarteren i innerstaden är lägre än i de nya kvarteren. Vad tycker ni om hushöjderna i de nya kvarteren?

Namn	Antal	%
A. För höga	15	9,6
B. Lagom	139	89,1
C. För låga	2	1,3
Total	156	100

Svarsfrekvens	
	98,1% (156/159)

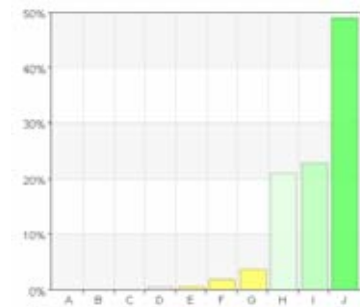
Tabell XIX. Hushöjderna i de nya kvarteren - kommentarer, (n=14).

- Bra mix med olika höjder på det nya.
- Det är okey.
- Höjden på husen i Söderstaden är helt ok men jag har inget emot att det byggs högre hus på andra platser i Kungsbacka.
- Ok utanför ån, men se fråga 16. Tråkigt att se det nya komplexet växa fram.
- En våning lägre hade räckt. Gården hade blivit ljusare.
- Mindre ljus med denna höjd
- Solen når inte ner.
- Högre hade varit störande mot den äldre bebyggelsen.
- Högst 4 våningar.
- Bara C-huset är för högt. De andra passar in i miljön mycket bättre.
- Kan gärna bygga på höjden i en innerstad. Jämför med andra städer.
- Olika smak. Självt tycker jag inte om att bo för högt (får svindel).
- Fler bostäder i och med denna höjd.
- För att passa in i Kungsbacka gamla innerstad, ge nya byggnader mer fria och gröna ytor mellan husen.

38

Trygghet och trivsel

18a. Känner ni er trygga i Aranäs stadsdel (Söderstaden)?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket otrygga	0	0
B. 2	0	0
C. 3	0	0
D. 4	1	0,6
E. 5	1	0,6
F. 6	3	1,9
G. 7	6	3,8
H. 8	33	21
I. 9	36	22,9
J. 10 - Mycket trygga	77	49
Total	157	100

Statistik	
Medelvärde	9,09
Median	9

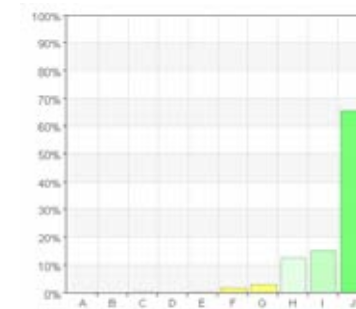
Svarsfrekvens	
	98,7% (157/159)

Tabell XX. Känner ni er trygga i Aranäs stadsdel (Söderstaden) - kommentarer, (n=15).

- Bör vara belysning vid träbron, är mörkt när man går mot Söderstaden.
- Dagtid, ja. Nattetid, nej. Dåligt upplyst!
- Saknar ljus. Vill ha bättre belysning utanför portarna.
- Ja, när portlåset fungerar.
- Känner mig inte 100% trygga då det har förekommit inbrott i området. Har även haft påringning på ytterdörren av okända. De kom in genom porten trots portlås.
- Skönt med låsta trappuppgångar.
- Det enda som är lite otryggt är att bryggorna vid ån har blivit som en mötesplats för personer med just alkoholproblem eller liknande.
- Bortsett från ?listerna på trottoarerna.
- Med undantag för att vi haft inbrott i vår bil i garaget.
- Bra.
- Ja, det verkar lugnt häromkring. Även på kvällar.
- Som pensionär och rörelsehindrad.
- Sällan ute på kvällen.
- Polisstationen ligger ganska nära.
- Sett polis och Securitas åka förbi flera gånger, känns öppet och inget kan hända då det hade märkts/ hörts av åtminstone någon.

39

18b. Trivs ni i er stadsdel?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket dåligt	0	0
B. 2	0	0
C. 3	1	0,6
D. 4	0	0
E. 5	1	0,6
F. 6	3	1,9
G. 7	5	3,2
H. 8	20	12,7
I. 9	24	15,3
J. 10 - Mycket bra	103	65,6
Total	157	100

Statistik	
Medelvärde	9,34
Median	10

Svarsfrekvens	
	98,7% (157/159)

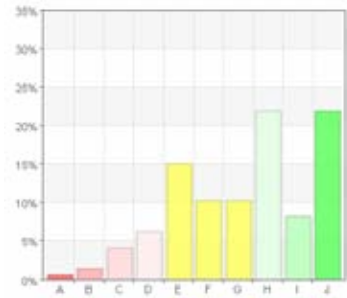
Tabell XXI. Trivs ni i er stadsdel - kommentarer, (n=8).

- Bott här i ett år. Trivs bättre och bättre.
- Bra.
- Trivs jättebra.
- Vi har bott i hus i 25år och detta är det bästa vi gjort. Saknar inte huset.
- Lagom långt till allt, både grönområde och stad.
- Nära till allt! Speciellt kommunikation.
- Trevligt område, nära till centrum och vackert med ån.
- För långt till livsmedelsbutiker.

40

Barnvänlighet

19. I kvarteret finns en förskola, det finns en lekpark och på gårdarna finns utrymme för en del lek. Tycker ni att Aranäs stadsdel (Söderstaden) är en barnvänlig stadsdel?

Namn	Antal	%
A. 1 - Inte alls	1	0,7
B. 2	2	1,4
C. 3	6	4,1
D. 4	9	6,2
E. 5	22	15,1
F. 6	15	10,3
G. 7	15	10,3
H. 8	32	21,9
I. 9	12	8,2
J. 10 - I högsta grad	32	21,9
Total	146	100

Statistik	
Medelvärde	7,18
Median	8

Svarsfrekvens	
	91,8% (146/159)

Tabell XXII. Barnvänlighet - kommentarer, (n=49).

- Absolut inte. Sten, glas och alldeles för tunga ytterdörrar in till husen.
- Det är mycket bilar som kör mycket emellan kvarteren.
- För mycket bilar mellan gatorna men fint längs ån.
- För mycket trafik för att vara barnvänligt. Jag hade inte velat bo här med små barn.
- Gatumiljön kanske inte är helt på topp vad avser barnens säkerhet,
- Hade inte bött här om jag haft små barn.
- Hade man i första hand vänt sig till barnfamiljer hade jag inte flyttat hit. Även vi med lite vuxnare barn bör beaktas vid nybyggnation.
- Inte med tanke på att biltrafiken är överallt omkring, gårdarna har endast en sandlåda och ingen grind finns att stänga.
- Lekplatsen på Södra Nygatan borde legat vid grönområdet vid Aranäs skola och inte i en så nära vägen.
- Mycket bilar i rullning.
- Trafikmiljön kunde kanske vara bättre för barn.
- Bra.
- Har inga barn men intrycket är att det är mycket barnvänligt.
- Har inga barn själv, men det tycker jag. Förskolans lekplats är väl inte så rolig. Då har dom ju möjlighet att gå till den lekplatsen som ligger norr om husen.
- Ja, vara barnen tycker det är roligt här.
- Jag tror det. Har barnen som leker här ibland.
- Lekplatsen vid Södra Nygatan är mycket bra och välbesökt.
- Mycket bra med den stora, inhägnade lekplatsen.
- Verkar fungera bra (mina barn 54 och 59 år).
- Vi börjar närma oss pensionsåldern. Den erfarenhet vi har, är när barnen varit här och utnyttjat lekparken. Det har bara varit positivt.

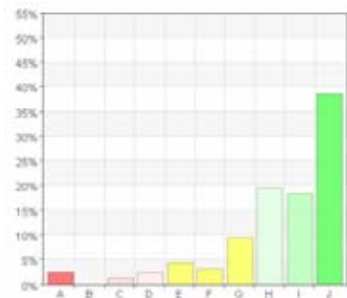
Forts.

Forts.

- Barnbarnen älskar lekparken och vill vara där hela tiden. Hoppas bara att man byter ut aktiviteter då och då i lekparken. Så att den alltid känns spännande.
- Bra lekplats men föräldrar måste vara med pga risk för drunkning i Kungsbackåån.
- De har lekparken.
- En bra lekpark vid ån, men inte mycket utrymme för lek på gårdarna
- Förskola, nej. Lekpark, ja.
- Dagisets uteplats ser inte så barnvänligt ut.
- Förskolan har ingen gård t ex.
- Förskolan ligger inte så bra, väldigt inklämd utan gård.
- Förskolans placering? Uteplatser för denna?
- De stora grönyrtorna borde utnyttjas bättre för t ex olika bollspel. Den gamla boulbanan borde rustas upp. Ta bort allt ogräs och göra banan spelduglig.
- Lite mer sand i sandlådan på gården. Lekplatsen är jättefin. Förskolan kanske borde placeras där de får tillgång till en större gård.
- Önskar lektytor på innergårdar samt fler barnfamiljer i området.
- Det hoppas vi.
- Gårdarna används tyvärr för mycket till bollspel (fotboll t ex).
- Vet ej. (4 st)
- Det ser ut så, vi har inga barn själva.
- Har ej egna småbarn.
- Har inte barn själva, svårt att bedömma.
- Ingen aning. Har bara äldre barn och inte tänkt på det.
- Jag har inga barn, så jag har ingen direkt åsikt.
- Neutral då jag inte har några barn här på orten.
- Saknar barn, men uppskattar lekparken och dess glädje.
- Svårt att svara på då jag ej har små barn.
- Svårt för pensionärer att besvara.
- Vet egentligen inte, har inga småbarn längre. Men tycker att förskolan ser tråkig och trång ut (på utsidan).
- Vi har bara vuxna barn.

Buller och andra störningar

20. Det är nära till järnvägen och trafikleder. Det är många som rör sig genom Aranäs stadsdel (Söderstaden) på väg till skolan eller Teatern. Är ni ofta störda?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket ofta	4	2,5
B. 2	0	0
C. 3	2	1,3
D. 4	4	2,5
E. 5	7	4,4
F. 6	5	3,2
G. 7	15	9,5
H. 8	31	19,6
I. 9	29	18,4
J. 10 - Mycket sällan	61	38,6
Total	158	100

Statistik	
Medelvärde	8,32
Median	9

Svarsfrekvens	
	99,4% (158/159)

Tabell XXIII. Buller och andra störningar - kommentarer, (n=36).

- Ibland av järnvägen.
- Järnvägen stör annars är det ganska lugnt.
- Mannen tycker det bara är trevligt att höra ljudet av järnvägen.
- Vi kan inte ha öppet fönster för då kan vi inte sova för järnvägen. Det var mer ljud än väntat. Nu hoppas vi det byggs ett hus framför oss el parkeringshus. Vi bor även på vindsvåning där sommarterperaturen är olidlig och så inte kunna ha öppet fönster. En miss tycker vi som måste åtgärdas med något luftkonditionering framöver. Annars står vi inte ut.
- Vid fel vind stör järnvägstrafiken en del.
- Godstågen hörs väldigt väl. På kvällen och det tidiga morgontimmarna stannar äldre ungdomar för att gunga etc. på lekplatsen. Ljudnivån blir stundom riktigt hög och mycket störande.
- Järnvägen, högljudda skolelever, gräsklippare o sopmaskiner tidiga mornar.
- Nattetid störning av alla tåg som passerar. "Nattklubsbesökare" på väg hem.
- Tåget hörs defenitift från min lägenhet längst upp vilket stör när tunga tåg brassar på i hög fart. När/om pendeln ska gå förbi till Fjärås osv så lär det bli mer trafik vilket självklart kommer störa mer. Ungdomar på väg till skolan är ibland livliga men inget jag stör mig på direkt.
- Steg hörs från våningen ovanför men inte så ofta från gatan. Tåget hörs. Mycket störande ljud från fläktarna i lägenheten.
- Tåget hörs. Folk som slänger tomma flaskor i soprummet mitt i natten.
- Tågen stör ganska ofta och bilarna på gatan. Särskilt sommardag när man har mera öppet.
- Av rökande ungdomar som kastar fimpar längs gatan.
- De går oftast förbi ungdomar på dagen, det enda som var störande var gothia cup, då gick de förbi med tutor etc. festligt men störande när man sovl
- Man får bestämma sig: Bo tyst på landet eller med mera liv/oljud i stadsmiljö.
- Naturligt med vissa ljud om man vill bo på gångavstånd till det mesta.
- Väljer man att bosätta sig i "centrum" så får man räkna med att det är rörelse.

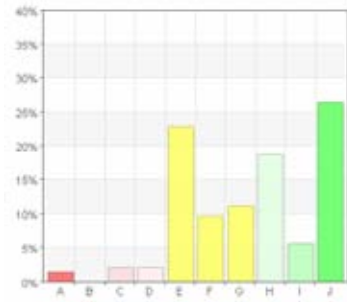
Forts.

Forts.

- Lite rörelse skall det vara i en levande stadsdel.
- Trevligt med liv och rörelse.
- Kanske är jag van från Stockholm, att det ska låta lite från trafiken.
- På balkongen kan det låta mycket om trafiken.
- Tågtrafiken stör inte alls däremot biltrafiken. Gatan skulle vara "ej genomfart".
- Endast nätter mellan fredag och lördag. Nattnätter vrål från berusade.
- Fredag och lördagkväll har vi stängda fönster pga "oväsen" på gatan. För övrigt är det mycket lugnt. Bra isolerade hus!
- Sommardag under fredag- och lördagkvällar är det tillhåll bakom skolan med bus och nedskräpning.
- Ej från "yttre" buller, däremot dörrar som smälls och på sommaren från livligt balkongliv sent på nätterna.
- Cyklister på trottoarer.
- Det är lite för trångt mellan de stora huskropparna.
- Nackdel är att parkeringarna tar slut för tidigt. Hinner oftast inte hem från jobbet innan det är fullt.
- På sommaren.
- Aldrig. Mycket välisolerade lägenheter och fönster.
- Bra ljudisolerat (vi bor i hörn lägenhet mot järnvägen).
- Nej.
- Så länge man har stängda fönster hörs det inget alls.
- Vant mig vid järnvägen och trafiken.
- Vår lägenhet ligger mot korsningen bland husen och vi störs mycket sällan av tågen, på sommaren när man vädrar så hör man dem men det är inget som vi störs av.

Bil användande

21a. En av tankarna bakom den nya stadsdelen var att minska bil användandet genom att förtäta Kungsbacka stad. Om man bor centralt har man nära till kollektivtrafik och behöver inte åka bil lika ofta. Har ni förändrat bilåkandet sedan ni flyttade till stadsdelen? Hur ofta använder ni bilen jämfört med innan ni flyttade till stadsdelen?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket mer ofta	2	1,4
B. 2	0	0
C. 3	3	2,1
D. 4	3	2,1
E. 5	33	22,9
F. 6	14	9,7
G. 7	16	11,1
H. 8	27	18,8
I. 9	8	5,6
J. 10 - Mycket mer sällan	38	26,4
Total	144	100

Statistik	
Medelvärde	7,31
Median	8

Svarsfrekvens	
	90,6% (144/159)

Tabell XXIV. Hur ofta använder ni bilen jämfört med innan ni flyttade till stadsdelen - kommentarer, (n=43).

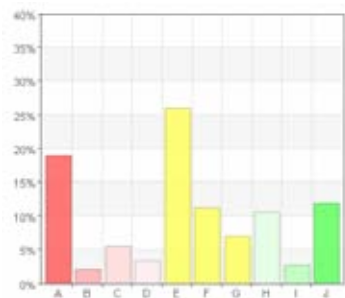
- Det är en dramatisk skillnad. Bilen kan nu stå i veckor, något som var otänkbart i mitt förra boende i Pixbo.
- En av oss cyklar mera nu.
- Handlar mycket i innerstaden. Använder bilen mindre.
- Hälften.
- Något mer sällan (Jobbar i Gbg men väljer bilen, mest pga dåliga förbindelser i Gbg, tar nästan 1,5 timme till jobbet kollektivt så det är inte så kul). På helgerna åker jag gärna pendeln.
- Närheten till centrum har minskat användandet av bilen.
- Promenerar oftare till simhall, gym, hockey och innerstaden.
- Slutat att köra bil.
- Svårt att svara på då vi flyttade från Kortedala till Kungsbacka dvs längre resa men samma antal dagar med pendling till jobbet. Åker dock mer sällan bil för att handla efter flytten.
- Vi har minskat från 2 bilar till 1.
- Bilen används i tjänsten. I övrigt sällan, gångavstånd till det mesta.
- Måste ha bilen till jobbet, då jag jobbar i Sisjön.
- Två av tre åker kollektivt. En kör bil till arbetet och behöver bil i arbetet.
- Vet inte vad vi ska svara. Till arbetet använder vi bilen lika mycket/sällan som tidigare. Julklapparna blev i år inköpta utan att vi använde bilen. Vardagshandlingen sker oftare utan bilen.
- Använder mest pendeltåget eftersom jag har barnen i Källered.
- Cykel och promenad, inte så mycket kollektivtrafik.
- Kollektivtrafiken är urusel och dyr.
- Åker inte till Göteborg numera pga krångliga biljettsystem. Ta tillbaka det gamla "100-kortet".

Forts.

Forts.

- Har dessutom end en bil nu.
- Såld bilen för att jag nu bor i centrum.
- Vi har gjort oss av med en bil.
- Bodde i centrum tidigare också så jag kan inte svara på detta.
- Vi bodde ganska centralt sedan tidigare.
- Vi bodde även centralt tidigare.
- Ingen förändring, jag tjänar såpass mycket tid på att ta min egna bil till jobbet jämfört med att åka kommunalt.
- Lika mycket som tidigare.
- Oförändrat, då jag tidigare bodde i Kungsbacka innerstad.
- Aldrig.
- Nästan aldrig.
- Man kan gå till innerstaden. Storköp i Kungsmässan fordrar bil.
- Tar aldrig bilen inom Kungsbacka förutom vid storhandling.
- 4-5 dagar i veckan.
- Använder bilen sällan. Både nu och tidigare.
- Skulle vara att man tröttnar på att köra över gupp eller på oplogade gator vintertid.
- Tar alltid bilen, men bara från Kungsbacka.
- Vi hade ingen bil innan vi flyttade hit, så det är klart att vi använder den mer nu när vi har en. Till vardags åker vi tåg till och från jobbet.
- Vi har gångavstånd till allt.
- Har ej bil.
- Har ingen bil. (3 st)
- Har inte bil.
- Åger ingen bil, varken nu eller tidigare.

21b. Hur ofta åker ni i familjen kollektivt jämfört med tidigare?

Namn	Antal	%
A. 1 - Mycket mer sällan	27	19
B. 2	3	2,1
C. 3	8	5,6
D. 4	5	3,5
E. 5	37	26,1
F. 6	16	11,3
G. 7	10	7
H. 8	15	10,6
I. 9	4	2,8
J. 10 - Mycket mer ofta	17	12
Total	142	100

Statistik	
Medelvärde	5,31
Median	5

Svarsfrekvens	
	89,3% (142/159)

Tabell XXV. Hur ofta åker ni i familjen kollektivt jämfört med tidigare - kommentarer, (n=43).

- Arbetspendlar kollektivt. Både nu och tidigare.
- Förhållandevis lika. Avstår bilen till Göteborg då vi har utmärkt pendeltågtrafik.
- Ingen skillnad.
- Lika mycket som tidigare. (2st)
- Lika ofta som tidigare.
- Lika ofta, dvs varje vardag minst-
- Oförändrat (se ovan). Åker kollektivt till mitt arbete i Göteborg, vilket jag alltid gjort.
- Pga arbete på ny ort. Annars lika.
- Samma som förut, dvs sällan.
- Samma som innan.
- Vi åker lika mycket men en helt annan resa.
- Tar alltid tåget till Gbg (även innan).
- Har aldrig åkt kollektivt förrän vi flyttade hit.
- Lite oftare. Vi åker numera pendel in till Göteborg.
- Mer på helgerna, vardagar ingen förändring.
- Tidigare förekom det aldrig. Bodde i Onsala - Draget.
- Vi åkte tidigare två bilar Göteborg- Kungsbacka varje dag. Nu åker vi kollektivt. Kanske använder en bil en gång i veckan.
- Inom Kungsbacka oftast cykel.
- Inom stan går vi, vet inte om det finns bussar som vi kan ha nytta av
- Promenerar mest.
- Vi cyklar och går till det mesta i Kungssbacka.
- Vi kan ju gå till många mål och slippa ta bilen.

Forts.

47

Forts.

- Krångliga biljettsystem. Gör det enklare, låt oss pensionärer åka gratis under lågtrafik.
- Pga av priset. Tidigare hade vi pensionärskort i Askim. Pendeln är mycket bra, men för dyr.
- Varför har vi inte samma förutsättningar som Göteborg. Fritt resande för pensionärer mellan 09.00 - 15.00, 18.00 -
- Västtrafik är för dyrt och krångligt. Jfr Stockholm.
- Min man åker varje dag.
- Så ofta man kan.
- Åker alltid kollektivt, men det är inte så lätt alla gånger.
- Endast pendeln till Göteborg.
- Med pendeln till Göteborg.
- Aldrig! Pga biljettsvårigheter.
- Aldrig. (3 st)
- Åker inte så mycket längre.
- Ännu har vi inte prövat på att åka kollektivt.
- Har svårt att utnyttja det.
- Har färdtjänst.
- Gångväg till Resecentrum från bostaden fungerar utmärkt.
- Har nyligen sålt min bil. Har ej behov av den längre.
- Långt till buss och tåg.

48

Tabell XXVI. Övriga tankar och synpunkter om Aranäs stadsdel (Söderstaden), (n=54).

- En mycket bra stadsdel att bo i.
- En trivsamt stadsdel.
- Mycket bra.
- Mycket trivsamt och praktiskt boende. Finns inget bättre lägenhetsalternativ i kommunen.
- Mycket trivsamt!! Stor härlig balkong. Vindsvåningarna måste få någon luftkonditionering. Fungerar inte när man inte kan ha fönster öppna pga järnvägen.
- Toppen, allt är perfekt.
- Trivs bra.
- Trivs bra med att bo centralt eftersom jag, efter en tids sjukdom, inte kör bil längre.
- Vi har bott här sen mars 2009 och stortrivs med allt.
- Vi trivs alldeles utmärkt. Anser att man verkligen lyckats skapa en utmärkt boendemiljö.
- Vi trivs på alla vis.....det är väldigt fint och trivsamt ordnat på alla sätt. Söderåparken är som pricken över i..... Hoppas det blir så fortsättningsvis också.
- Vi är stolta över att bo här. "Alla" tycker att det är ett jättesnyggt område.
- Vill aldrig flytta härifrån.
- Fantastisk fin stadsdel med vackra hus (gillar designen). Nära till allt/centrum men utanför sorlet. Stortrivs!
- Här är trivsamt och fin utsikt över ån. Fina promenadstråk.
- Jag stormtrivs i Södrestaden. Snygga byggnader, nytt och fräsch, nära till allt. Toppen!
- Trevliga hus, vackra, funktionella och lagom avstånd till det mesta. Bara positiva synpunkter i det stora hela.
- Trivs mycket bra. Kan gå till bl a Kungsmässan.
- Söderstaden är ett trevligt ställe att bo, närhet till det mesta och tyvärr för mycket insyn.

- Mycket trevlig omgivning för promenader och avkoppling
- Närheten till ån är mycket bra. Hade varit ännu bättre med promenadstråk/cykelbana längs ån till fjorden.
- En bro mellan de befintliga broarna. Svårt att nå Söderstaden med bil från norra infarten E6 utan att köra långa omvägar.
- Mycket centralt och man når snabbt nästan allting till fots eller med cykel.
- Svårt att hitta mötesplatser där man kan träffa grannarna, positivt med närheten till ån och möjligheten att promenera och övrig rekreation är bra.
- Sammanfattningsvis en fin boendeform för lite äldre. Närhet till torgen och bra möjligheter till promenader.

- Renhållning av gator, parker och gårdar funkar jättebra! Bra bemötande av fastighetsskötaren.
- Ågarna och fastighetsskötaren är fantastiska. Vid problem ställer fastighetsskötaren alltid upp.
- I stort sett ett fint område där underhåll och skötsel har hög nivå.

- Belysningen sedd från ån och den miljön som skapas på innergården känns allt annat än modernt och harmoniskt. Starkt, kallt ljus som vi upplever som den absolut största nackdelen med boendet, men även som invånare i stan upplever vi belysningen som störande.
- Teatergatans belysning släcks redan kl 24.00, men är tänd på förmiddagen. Vill gärna ha belysning till 01.00 på natten.

- Bra standard. Fungerar bra. Det är ok att bygga på höjden i centrum.
- De höga huskomplexen gör att det blåser ifrån alla håll.

- Beträffande lägenhetens planering. Diskmaskin placerad i direkt anslutning till balkongdörr. Mycket dåligt.
- Bra planering. Bygg ett hus till.

- Borde vara separat byggnad med tillräckligt mycket plats för cykel, moped och MC. Finns för lite plats.
- Saknar förrådsutrymme.

Forts.

Forts.

- Ett bra område. Tyst och lugnt.
- Lugn och prydlig stadsdel.

- Någoting (vet inte vad) är felbyggt i husen vilket gör att det stinker i lägenheterna ovanför soprummet och i trapphuset. Ingenting görs åt saken trots upprepade påpekande.
- Som jag nämnde tidigare: Det ser bra ut rent estetiskt. Likaså "modernt/fint" på insidan. Dock befarrar jag att det är ett "fusksbygge" ur en kvalitetsynpunkt på lång sikt. Därtill saknas det sista engagemanget i planlösningar/materialval/utförande.

- Avrundade kantstenar på fler ställen - rullator.
- Bra boende för familjer där barnen flyttat ut.
- Bygg då nya enheter.
- Bygg parkeringshus utefter järnvägen för att dämpa bullret.
- Bättre bussförbindelse med sjukhus och Resecentrum.
- Om man ska bygga fler hus i kvarteret bör de ha en annan fasad och utformning för att ge liv. Det blir för enförmig med ytterligare hus i samma stil. Är annars positiv till fler höga hus i centrala Kungsbacka.
- Stoppa byggandet nu. Förstör inte kvarteren med ytterligare hus.
- Synd att kommunen inte byggde färdigt området.
- Tråkigt att Kungsbackaborna ej upptäckt denna trevliga stadsdel med dess fina affärer. Det behövs bättre marknadsföring som kan börja redan vid infarten till Kungsmässan.
- Tyvärr kom vi till ett boende utan golvärme som kan spara energi och ger en trevligare inomhusmiljö. Radiatorer är inte estetiskt tilltalande och är problem med hur man möblerar.
- Önskar att träden mot ån tas bort för utsiktens skull.

- Har inga.
- Ingenting.
- Ännu har vi inte skaffat några synpunkter.

Tabell XXVII. Var bodde ni innan ni flyttade till Aranäs stadsdel (Söderstaden)? (n=151).

- Annan central del av Kungsbacka
- Anneberg (2 st)
- Borgmästaregatan, Kungsbacka
- Bostadsrätt i Kolla, Kungsbacka
- Dagcentret, Guldgubbegatan 3L, Kungsbacka
- Eget hus på landsbygden i Älvsäker
- Fors, Kungsbacka (2 st)
- Forsbäck
- Gärdskulla (KBA) samt Norra Ågatan (GBG)
- Hanhals, Vårdkaseberg 28
- Hede
- Hede, Kungsbacka
- Hus i Fors, Kungsbacka
- Hyllan, Kungsbacka
- Hyresrätt i Kolla, Kungsbacka
- Innerstaden, Kungsbacka
- Inneheten Kungsbacka (Storgatan)
- Ivarsgårdsgatan, Kungsbacka
- Kedjehus i Hede, Kungsbacka
- Kedjehus i Varla, Kungsbacka
- Kolla, Kungsbacka (3 st)
- Marknadsplatsen 9B, dessförinnan Onsala
- Radhus i Hålabäck, Kungsbacka.
- Radhus i Varla, Kungsbacka
- Rosengatan, Kungsbacka
- Signes Kulle, Kungsbacka
- Slättervägen (Tölö)
- Sommarlustvägen
- Stormgatan, Kungsbacka
- Tingberget, Kungsbacka (3 st)
- Tölö Allé, Kungsbacka
- Tölö Ångar
- Tölö, Kungsbacka (3 st)
- Varla (2 st)
- Varla, Kungsbacka (2 st)
- Villa på Hyacintvägen, Kungsbacka
- Villa på Ångsgatan, Kungsbacka
- Violgatan, Kungsbacka
- Västar Villastade, Svangatan
- Östanvindsgatan, Kungsbacka
- Östra Villastaden, Kungsbacka

- Egen fasth i Onsala
- Hus på Onsala
- Onsala (17 st)
- Onsala - Draget
- Orrviken Onsala
- Villa i Onsala
- Onsala och Vallda
- Onsala/Vallda
- Vallda (2 st)

51

Forts.

Forts.

- Vallda i 17 år
- Vallda i bostadsrätt
- Villa i Vallda

- Göteborg (7 st)
- Göteborg (Kviberg)
- Göteborg/Östanvindsg, Kungsbacka
- Askim
- Askim Göteborg
- Högsbohöjd, Göteborg
- Johanneberg, Göteborg
- Kortedala, Göteborg
- Kvillestaden, Göteborg
- Linnéplatsen, Göteborg
- Vasastan, Göteborg

- Gällinge
- Fjärås (2 st)
- Fjärås kyrkby
- Frillesås (2 st)
- Hus i Åsa
- Villa i Åsa (2 st)
- Villa i Åsa. Bor där 6 månader om året.
- Åsa (4 st)

- Kullavik (4 st)
- Malevik, Kullavik
- Kullavik och Sättila
- Hus i Särö
- Krokaviksvägen, Särö
- Särö (2 st)
- Villa i Särö
- Billdal

- Lindome (5 st)
- Villa i Lindome
- Källered
- Bifrost, Mölndal
- Mölndal

- Halmstad (2 st)

- Stockholm Bromma
- Stockholm, Älvsjö

- Värnamo
- Värnamo kommun, Bredaryd

- Hindås
- Pixbo Mölnlycke

- Centralt i Norrköping
- Karlstad, Värmland

52

Forts.

Forts.

- Lerum
  - Mariefred
  - Norra Sverige
  - Radhus i Stenungsund
  - Skummeslövsstrand mellan Båstad och Laholm
  - Tostared
  - Någonstans i Sverige
  - Bor i Norge med
-
- Egen villa

53

Tabell XXVIII. Vad jobbar ni med (yrke)? (n=143).

-
- Pensionär (34 st)
  - Pensionärer (17 st)
  - Pensionerade
  - Pensionerade lärare
  - Pensionär (elingsjör)
  - Pensionär (tidigare sekreterare)
  - Pensionär, fd vd för entreprenadföretag
  - Pensionär, regionchef
  - Sjukpensionär
  - Tjänstepension (Försäkringskassan)
-
- Hab.assistent, arbetsförmedlare
  - Inom vården
  - Kemiingjör och sjuksköterska
  - Key Accent Manager, demenssjuvsköterska
  - Leg sjukgymnast
  - Lokförare och psykolog
  - Läkarsekreterare
  - Pensionerad resp. sjuvsjöterska
  - Pensionär, skolassistent
  - Politiker, förskolechef, barnskötare
  - Psykolog, miljöskyddsinspektör
  - Sjukgymnast
  - Sjukgymnast, förskollärare
  - Sjuvsköterska
  - Undersköterska
  - Undersköterska/pensionär
  - Vård
  - Bankdirektör, Leg Arbetsterapeut
  - Mäkleri, sköterska
-
- Fritidspedagog
  - Förskola/Borrare
  - Förskollärare
  - Inom barnomsorgen, datakonsult
  - Högstadielärare och avtalspensionär.
  - Interntrevisor, lärare
  - Lärare (2st)
  - Lärare & Konstruktör
  - Utbildningsledare och studerande
  - Rektor
  - Studievägledare
-
- Försäljning (2 st)
  - Säljare
  - Säljare och IT-konsult
  - Säljare och pensionär
  - Säljare, butikschef
  - Säljare/verksamhetsassistent

Forts.

54

Forts.

- Egen företagare (2 st)
- Egen företagare/studerande (civilekonom)
- Eget företag
- Företagare/ledare

- Administration
- Administratör
- Handläggare - sociala frågor
- Kontor

- Boendestödare och studerande
- Hissmontör och sjuksköterske student
- Servicetekniker, doktorand
- Studerar, församlingsassistent

- IT
- Karriärvägledare, IT-Tekniker

- Inom handeln, byggbranschen och statsanställd.
- Affärsbiträde

- Ekonom
- Ekonomi

- Banktjänsteman
- Banktjänsteman, VD

- Chaufför, receptionist
- Receptionist, grafiker

- Arbetslös
- Arkitekt
- Bilskadecenter
- Civilekonom/Läkemedel
- Frisör
- Jurist och avd.chef
- Kalkylator, byggbranschen
- Kundsupport
- Lastbilschaufför
- Leverantörsutveckling
- Livsmedel
- Logistik
- Microsoftanalytiker/Rental Sales Agent
- Mäklare
- Personaldirektör
- Sekreterare
- Skatteverket, Räddningstjänsten
- Skogsinspektör
- Socionom
- Tjänsteman
- Underwriting assistant
- Ingenjör
- Inom Posten meddelande AB

55

Tabell XXIX. Var någonstans (i vilken ort) jobbar ni? (n=86).

-
- Kungsbacka (20 st)
  - Kungsbacka, Göteborg (4 st)
  - Kungsbacka och Göteborg (2 st)
  - Kungsbacka (Vallda) och Mölndal
  - Kungsbacka kommun
  - Kungsbacka Kommun; Åsa
  - Kungsbacka och Borås
  - Kungsbacka och Stockholm
  - Kungsbacka, Göteborg, Varberg
  - Kungsbacka, Mölndal
  - Kungsbacka, Mölnlycke
  - Kungsbacka, Onsala-Göteborg
  - KBA resp. Göteborg
  - Göteborg och Kungsbacka (2 st)
  - Göteborg, Fjärås
  - Göteborg, Vallda
  - Stockholm, Kullavik, Kungsbacka
  - Västsverige, Kungsbacka
  - Onsala
  - Billdal

  - Göteborg (24 st)
  - Göteborg, Falkenberg
  - Göteborg, Torslanda, Västra Frölunda
  - i Göteborgsområdet, pluggar i Varberg
  - Tidigare Ingenjör AB Volvo
  - Västra Frölunda

  - Mölndal (4 st)
  - Lindome, Mölndals stad
  - Mölndal och Lindome
  - Mölndal och Oslo
  - Mölndal/Landvetter

  - Varberg respektive Mölnlycke/Härryda
  - Värö

  - Stockholm, London etc.
  - Varierar
  - Pensionär
-

56

Tabell XXX. Varför flyttade ni till Aranäs stadsdel (Söderstaden)? (n=149).

- Av bekvämlighetsskäl.
- Bekvämare boende, Onsalavägen en flaskhals och närhet till allt.
- Bekvämare boende.
- Bekvämlighet.
- Bekvämt boende "mitt" i stan nära till allt.
- Bekvämt, Inga villa-bekymmer. Mindre boyta behövdes då barnen flytat ut. Närmare stadens centrum. Mindre bilanvändning möjlig. Ingen veckohandling behövlig. Trevligt område nära ån med vackra hus.
- Bekvämt.
- Blev änka 2010 och ville bo bekvämt och centralt. Ville ha ett boende att bli gammal i.
- Efter en stroke 2005 klarade jag inte att bo kvar i min dåvarande bostad (villa).
- Enklare att i bostadsrätt än i hus.
- Ett bekvämare liv utan ansvar för gräsklippning, snöskottning och underhåll av fastigheten.
- För att bo centralt och i lägenhet.
- För att bo centralt, lugnt och trivsamt.
- För att få ett "lättare" boende. Och så blev det!
- För att få ett bekvämt boende.
- För att få ett enklare liv där vi slipper att sköta ett hus och en trädgård. Att få bo lite mer centralt alltså närhet till affärer.
- För att få ett trivsamt och bekvämt boende på äldre dar.
- Efter ett jobb med eget hus blev för mycket. Närheten till service var bra.
- Hade radhus och orkade inte med trädgården.
- Huset blev för jobbigt. 4 barn har flyttat ut.
- Hälsoskäl.
- Jag sökte ett bekvämt boende med hiss och balkong samt grönområde som utsikt.
- Mer bekvämt boende och närhet till service vid ökad ålder.
- Min man skadade ryggen allvarligt vid fönsterbyte i Hede.
- Orkade inte med hus och trädgård längre.
- Pga för stort hus med mycket arbete.
- Pga ålder.
- Slippa huset och snöskottningen.
- Stort hus och jättestor tomt som tog på krafterna, nu har vi ett bekvämt liv och tid för annat
- Sålde hus, slippa trädgården.
- Sålde villa i Tölö (hustru sjuk).
- Tiden med eget hus avslutad.
- Tyckte det började bli lite mycket med radhus och fritidshus. Ville fortfarande bo nära barn och barnbarn.
- Var för jobbigt med skötsel av tomt.
- Vi behövde en bra lägenhet utan trappor. Min fru nu rullstolsbunden.
- Vi orkade inte med att sköta villan.
- Vi sålde vårt alltför stora hus. Vi ville slippa för mycket trädgårdsskötsel.
- Ville ha en mindre bostad. Bodde i radhus med trädgård. Balkongglädor passar mig bättre.
- Ville ha mindre bostad pga hälsan.
- Ville inte sköta någon trädgård längre.
- Ville komma ifrån ansvaret och arbetet med radhuset.
- Ålder.
- Åldern krävde mindre arbete och benen krävde hiss.
- Åldersrelaterat.
- Är nu 90 år och då är det bra att slippa trädgården.
- Kort väg till resecentrum och affärer. Slippa arbeta på tomten (snö - gräsklippning).
- Två utflugna barn, bekvämlighet och närhet till centralort.

Forts.

57

Forts.

- Barn vuxit upp. Ville lämna barnvänligt område för mer stadsaktigt boende. Snygga hus med god standard. Bästa läget i sta'n. (Bodde tidigare, före barn, i Göteborgs city).
- Blev änkan för ca tre och ett halvt år sedan. Efter så där två år började jag tänka på vad skall ske i mitt fortsatta liv vad vill jag. Golf har varit ett stort intresse. Så flytta till något nytt där golfbanan ligger "nära" blev allt tydligare. Så här är jag centralt och bra. Teatern på wedge avstånd och allt annat som gör vardagen så mycket trevligare. Bibliotek, butiker m.m.
- Bra boende som passar oss. Närheten till allt.
- Bra möjlighet till att bo centralt och att man flyttade till en helt ny lägenhet.
- Centralt boende med bra kollektiva kommunikationer och en stadsdel med charm som tilltalade oss.
- Centralt läge i "lantlig miljö" med vattenytor samt nära till vård, apotek och butiker.
- Centralt läge, bra arkitektur och välplanerat.
- Centralt läge, hyresrätt, nybyggt och fräscht.
- Centralt, bekvämt och det finns hiss.
- Centralt, nybyggt. Hyllan låg för långt från centrum.
- Centralt, nytt och låg månadsavgift. Nära barnens pappa som har barnen varannan vecka.
- Centralt, nytt och modernt.
- Centralt, nära till allt och att det ligger i Kungsbacka.
- Centralt.
- Det var närmare centrum.
- Komma närmare allt. Nytt och modernt.
- Läget. Nybyggt.
- Min man ville bo i hyreslägenhet och i centrum.
- Närhet till centrum och Resecentrum.
- Närhet till centrum.
- Närheten till butiker, aktiviteter och kommunikationer. Enklare utan trädgård. Mindre yta att ta hand om.
- Trots tidigare kritik ett av de bästa kvarteren i Kungsbacka. Troligen bästa om man söker ett fräscht boende centralt.
- Vi tyckte mycket om läget och området.
- Vi ville vara oberoende av bil samt ha lite trädgårdskänsla kvar med den härliga balkongen.
- Vill bo centralt.
- Vill bo centralt. Fint läge. Fina lägenheter.
- Ville bo mer centralt, närmare till affärer med mera, kunna ha gångavstånd.
- Våra barn bor i Onsala och Vallda. Bor närmare och kan ställa upp för barn och barnbarn. Ville bo centralt.
- För att jag fick en 2:a. Trivs med att bo i centrum.
- Nybygge, fina lägenheter och ett mycket centralt läge.
- För att få en billigare bostad, och dessutom en helt ny lägenhet, mitt i centrum!
- För att köpa istället för att hyra (investera i boendet) och att ha nära till allt.
- Närheten till arbete, pendel och för att bo i en mindre bostad.
- Vi tyckte om husen och läget med närheten till ån och innerstaden osv. Var också lockade av Kungsbacka som bostadsort.
- Design av lägenhet. Kvalitet i material och miljön.
- Fin lägenhet som passar oss bra.
- Fint, passar mig bra.
- Såg inbjudande ut.
- Trevligt boende.
- Tyckte att husen såg trevliga ut när de byggdes (jag har inge ånrat mig).
- Tyckte lägenheten såg trevlig ut.
- Vi tilltalades av läget och ritningarna på husen.
- För det verkade trevligt, fint m.m. Fick ett bra erbjudande.
- Det var dags att sälja huset.
- Sålde ett bostadsrättsparhus när lägenheterna blev klara. Fick flytta in när allt var nytt och fräscht.

Forts.

58

Forts.

- Sålde huset.
- Sålde huset. Ville bo i lägenhet när jag blev ensam.
- Sålde mitt hus. Ville bo centralt.
- Sålde mitt radhus och ville bo i centrum.
- Sålde villan.
- Vi flyttade från en stor villa. Letade länge, men till slut hittade vi detta i juli 2007.
- Vi sålde vårt hus i Onsala och enda alternativet som fanns var Söderstaden. Vi hade kravet att vi inte skulle behöva använda bil och när het till pendel och stadskärnan.
- Vårt hus var för stort för oss ,när sista barnet lämnade hemmet. Söderstaden passar oss perfekt.
- Vi sålde vårt radhus och ville ha en lägenhet. Såg bilderna från Söderstaden och föll direkt.
- Sålde huset. Yngsta barnen går i gymnasiet. Centralt läge. Nya lägenheter.

- Det var nybyggt och vi behövde en bostad efter 3 år i bostadskön.
- För att det är nytt och fint.
- Har önskat bo här sedan kvarteret började byggas. Attraktivt läge! Fina nya lägenheter.
- Vi ville bo i Kungsbacka för att vi gillar kommunen i sig. Det blev Söderstaden pga nyproduktion.
- Ville ha nytt och fräscht. Bostadsrätt.
- Ville ha nått nytt med mindre insyn och garageplats.
- Vi letade efter ett nybygge nära familjen som bor i Kungsbacka. Lägenheterna i Söderstaden och närheten till centrum lockade.
- Tillbaka till "rötterna". Bodde som liten i Göteborg, sommarstuga i Onsala. Kungsbacka har lagom avstånd till alla barnbarn. Söderstadens hus är nya och fina. Behöver (förhoppningsvis) inte åtgärdas på ett tag. Bara att flytta in.

- Barn och barnbarn bor här.
- För att bo närmare våra anhöriga.
- För att ha närmare till min dotter.
- Har släkt i kommunen.
- Närmare dotter, trevligt område o stad, fin lägenhet.
- Våra barn och övriga släktingar bor i Kungsbacka.
- Har alltid gillat området söder om Göteborg. Kerstins nya arbete i Göteborg. Har vår son här sedan tidigare. Kungsbacka är en pärla.

- Dödsfall i familjen.
- Pga att jag blev ensam.
- Pga skilsmässa.
- På grund av separation. Kommer från Kungsbacka ursprungligen
- Separation.
- Separation. Ville in till Kungsbacka. Jämförde olika bostäder/stadsdelar och föll för Söderstaden. Lite dyrare än andra men man får för mycket för pengarna! Fina lägenheter och omgivning.
- Skilsmässa.
- Ändrat civilstånd.
- Efter separation. Valde pga läget att ingen bil behövs. Nytt, fräscht och inget underhåll.

- Fick lägenhet, ny miljö och fint område.
- Flyttade hemifrån. Fick erbjudande om hyresrätt.
- För att det fanns lediga lägenheter när vi behövde det och de var fina.
- Huset, vi bodde i, skulle säljas. Vi fick den stora turen att få en bostad här i närheten av våra barn och barnbarn.

- Byte av arbetsort för en av familjemedlemmarna.
- För att hamna när jobben, mitt i mellan. Finns få val i kommunen för utomstående som vill ha hyresrätt.
- Förändrade arbetsförhållanden, vuxna barn.

Forts.

59

Forts.

- Kommer från Kungsbacka.
- Kommer ursprungligen från Kungsbacka.

- Has till bostadsrätt.
- Jag ville det.
- Jag ville flytta till lägenhet i Kungsbacka. Bodde tidigare i hus i Åsa.
- Jag ville köpa mig en bostad
- Jobbigt med två hus. Vi ville komma närmare vårt sommartorp i Frillesås. Jag (Ingrid) är född i Kungsbacka.
- Mindre trafik.
- Närmare Gbg.
- Pga idoga påtryckningar av son med familj.
- Sökte bostad. Det blev så efter att jag tittat på fler lägenheter lite varstans.
- Sökte bästa centrala boendet i Kungsbacka.
- Tvingades.
- Två familjer blev uppsagda av fastighetsägaren på Marknadplatsen 9 på grund av att fastighetsägaren startade ett HVB-hem, utan byggnadslov. Vi drev frågan i Hyresnämnden. Fastighetsägaren förlorade två gånger, men det blev ohållbart att bo kvar.
- Vi var i behov av en större lägenhet och tyckte mycket om Söderstaden.
- Vi ville bo i bostadsrätt. Vi tyckte området och typen av hus och lägenheter passade oss bra.

60

Tabell XXXI. Vänligen ange din nuvarande gatuadress här, (n=141).

- Aranäs Allé 3 (3 st)
  - Aranäs Allé 5
  - Aranäs Allé 6 (5 st)
  - Aranäs Allé 7 (3 st)
  - Aranäs Allé 17 (3 st)
  - Aranäs Allé 19
  - Aranäs Allé 20 (4 st)
  - Aranäs Allé 21 (3 st)

  - Gymnasiegatan (4 st)
  - Gymnasiegatan 14 (4 st)
  - Gymnasiegatan 15
  - Gymnasiegatan 22 (6 st)
  - Gymnasiegatan 32 (6 st)
  - Gymnasiegatan 36 (2 st)
  - Gymnasiegatan 40 (5 st)

  - Kompassvägen

  - Parkgatan (3 st)
  - Parkgatan 14 (6 st)
  - Parkgatan 15 (6 st)
  - Parkgatan 20 (10 st)
  - Parkgatan 21 (6 st)
  - Parkgatan 24 (4 st)
  - Parkgatan 25 (6 st)
  - Parkgatan 26 (5 st)
  - Parkgatan 27 (3 st)

  - Södra Nygatan (4 st)
  - Södra Nygatan 13 (3 st)
  - Södra Nygatan 15
  - Södra Nygatan 19 (3 st)
  - Södra Nygatan 21 (8 st)

  - Teatergatan (2 st)
  - Teatergatan 14 (2 st)
  - Teatergatan 22 (9 st)
  - Teatergatan 24 (2 st)
  - Teatergatan 26 (5 st)

  - 43450
-

CHALMERS

Under hösten 2011 gör Chalmers tekniska högskola, Arkitekturinstitutionen, en utvärdering av stadsdelen Aranäs (Söderstaden), på uppdrag av Kungälv kommun.

Den enkät som medföljer här, är en del av denna utvärdering. Enkäten tar inte lång tid att fylla i och vi är tacksamma för ert svar. Enkäten kan fyllas i som denna pappersupplaga eller digitalt, adressen är då : www.esmaker.net/kba. Svara gärna digitalt. Svartalternativen i enkäten ges på en 10-skala, där ni kryssar på ringen under siffran. Observera att frågorna ställs till hela hushållet, en enkät per hushåll.

Kungälv kommun delar ut en present till de fem först inlämnade svaren, om ni vill medverka lämna i så fall namn och adress i enkäten. I redovisningen av undersökningen visas inga namn, ni är anonym. Ni kan även utelämna namnet och vara helt anonym i undersökningen, vi önskar dock att ni anger gatuadress i enkäten då det ger oss uppgifter om vilket kvarter ni bor i. Resultatet kommer att presenteras med en kortare artikel på Kungälvs hemsida

Vi är tacksamma om ni vill svara på enkäten, ju fler som svarar desto mer tillförlitligt blir materialet att jobba vidare med. Kuvert med adress och betalt porto medföljer enkäten. Frågorna i enkäten är av allmän karaktär och handlar om hur kvarteren, gårdarna och gatumiljöerna i kvarteret används och hur material och gestaltning upplevs. Frågorna handlar också om hur ni uppfattar stadsdelen Aranäs (Söderstaden). Utvärderingen ska ge svar på hur de nya kvarteren fungerar och hur de upplevs. Avsikten är att arbeta fram ett framtida utvärderingsverktyg som kommunen kan använda vid planering av staden. Utvärderingen görs med en intervjudel och en enkät del. Dessa utvärderas och ställs samman i en rapport. Utifrån det samlade materialet arbetas också fram ramar för kommande utvärderingar, ett utvärderingsverktyg, av den byggda miljön i Kungälv.

Sista dag för att svara är 2011-12-12

Kontaktpersoner på Kungälv kommun är:
Madeleine Wilhelmsson tel 0300- 834763 och Eva Örneblad tel 0300-834017
Postadress, Kungälv kommun, Stadshuset, 434 81 Kungälv

Utvärdering av Aranäs stadsdel (Söderstaden), Kungälv kommun, Chalmers Teknisk Högskola
Kontaktpersoner: Madeleine Wilhelmsson tel 0300- 834763 och Eva Örneblad tel 0300-834017

SVARA SENAST 2011-12-12
Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är:
www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Gårdsmiljöerna

Gårdarna

1. På gårdarna finns privata uteplatser och gemensamma ytor. Gårdarna är utformade för att ge möjligheter för sociala kontakter, småbarnslek och avkoppling.

Finns det möjlighet att utnyttja gårdarna för dessa aktiviteter?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Inte alls   I högsta grad

Kommentar.....

.....

Sociala funktioner

2. Umgås ni med grannar eller andra som bor i kvarteren?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket sällan   Mycket ofta

Kommentar.....

.....

SVARA SENAST 2011-12-12
Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Soprum, förråd och cykel/barnvagnsrum

3. I källare och vid entréerna finns komplement till bostaden såsom sop-, cykel- och barnvagnsrum och förråd.

Hur fungerar dessa rum?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

Gårdens utformning

4. Gården har utformats med gemensamma sittplatser, lektytor, markbeläggning av sten och betong, samt en hel del grönska.

Hur uppfattar ni gårdsmiljön?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dålig   Mycket bra

Kommentar.....

5. Gården ligger inte i samma plan som gatan, vad tycker ni om det?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

SVARA SENAST 2011-12-12
Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Gårdens användning

6. Använder ni gården?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket sällan   Mycket ofta

Kommentar.....

Kvarteren

Slutna och halvt öppna kvarter

7. Två av kvarteren i Aranäs stadsdel (Söderstaden) är helt kringbyggda och två har en U-form med öppning mot ån och parken. Det är ett traditionellt sätt att bygga stad på med mer eller mindre slutna kvarter.

Ger det bra boendekvaliteter att bygga kvarter med kringbyggda gårdar, i jämförelse med fritt placerade byggnader utan kringbyggd gård?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Inte alls   I högsta grad

Kommentar.....

Balkongen

8. Till varje lägenhet finns en stor balkong. Att ha en egen uteplats är en viktig kvalitet i stadsboendet. Det är också av stor betydelse att balkongen är tillräckligt stor och inte har alltför mycket insyn.

Vad tycker ni om er balkong?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dålig   Mycket bra

Kommentar.....

SVARA SENAST 2011-12-12

Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Fasaderna

9. Fasaderna är putsade med puts i ljus kulör och har strama, regelbundna fönsterrader och franska balkonger. Översta våningen är byggd som tak/vindsvåning för att minska intrycket av höjden. Hörnen i kvarteren bryts upp av inbyggda balkonger. Bottenvåningarna har verksamheter och entréer till bostäder ut mot gatorna.

Vad tycker ni om fasaderna?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåliga   Mycket bra

Kommentar.....

Butiker och verksamheter i bottenvåningarna

10. I Aranäs stadsdel (Söderstaden) finns butiker av olika slag och verksamheter i bottenvåningarna, de ska generera liv på gatorna och ge service till boende och förbipasserande.

a. Är det bra att det finns verksamheter/affärer i området?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

b. Nyttjar ni själva verksamheter/affärer i området

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket sällan   Mycket ofta

Kommentar.....

SVARA SENAST 2011-12-12

Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Gator

11. Längs gatorna finns alléer, trottoarer, förträdgårdar, steniläggningar och belysning mm. Vackra gatuumrätt är en del i ambitionen att skapa stadsmässighet.

Vad tycker ni om gatumiljön?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dålig   Mycket bra

Kommentar.....

Trafiksäkerhet

12. Trafikmiljön ska vara säker för såväl fotgängare och cyklister som för bilförare.

Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på trafiksäkerhet?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

Tillgänglighet

13. Möjligheten att ta sig fram på gatan ska fungera bra för alla trafikant. Trottoarer ska medge plats för möte, markplaneringen ska vara anpassad för rörelsehindrade, barnvagnar, cyklister och bilister.

Hur tycker ni att gatumiljön fungerar med avseende på tillgänglighet?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

SVARA SENAST 2011-12-12
Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Parkering

14a. Hur många bilar har hushållet?

- 0
- 1
- 2
- Fler än 2

14b. Hur fungerar parkeringen i kvarteren?

Besvaras endast av hushåll som har en eller flera bilar i hushållet.

Kompletera gärna med hur ni har löst parkeringen.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

.....

Staden

De nya kvarterens hus och gator

15 Ambitionen med de nya kvarteren har varit skapa stadsmässighet. De nya husen står nära gatan, det finns alléer, kringbyggda kvarter, en mix av verksamheter och bostäder, caféer och butiker i bottenvåningarna.

a. Tycker ni att man har lyckats bra med att skapa stadsmässighet?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Inte alls   I högsta grad

Kommentar.....

.....

SVARA SENAST 2011-12-12
Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

b. Är detta sättet att bygga ett bra sätt att fortsätta expansionen av Kungsbäcka stad?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

.....

Kontakt mellan gammalt och nytt

16. En av ambitionerna har varit att de nya kvarteren ska kopplas till Kungsbäcka innerstad vid Lindens torg. På detta sätt knyts de båda stadsdelarna samman och de centrala delarna av Kungsbäcka, med handel och verksamheter, växer.

Tycker ni att de nya kvarteren, med sin miljö och utformning, är en bra fortsättning på den gamla innerstaden?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

.....

Husens höjder

17. Bebyggelsen i de äldre kvarteren i innerstaden är lägre än i de nya kvarteren.

Vad tycker ni om hushöjderna i de nya kvarteren?

- För höga
- Lagom
- För låga

Kommentar.....

.....

SVARA SENAST 2011-12-12

Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Trygghet och trivsel

18 a. Känner ni er trygga i Aranäs stadsdel (Söderstaden)?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket otrygg   Mycket trygg

Kommentar.....

18 b. Trivs ni i er stadsdel?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket dåligt   Mycket bra

Kommentar.....

Barnvänlighet

19. I kvarteren finns en förskola, det finns en lekpark och på gårdarna finns utrymme för en del lek.

Tycker ni att Aranäs stadsdel (Söderstaden) är en barnvänlig stadsdel ?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Inte alls   I högsta grad

Kommentar.....

SVARA SENAST 2011-12-12

Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är: www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Kommunikation/störningar

Buller och andra störningar

20. Det är nära till järnvägen och trafikleder. Det är många som rör sig genom Aranäs stadsdel (Söderstaden) på väg till skolan eller Teatern.

Är ni ofta störda?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket ofta   Mycket sällan

Kommentar.....

Bilavandandet

21. En av tankarna bakom den nya stadsdelen var att minska bilavandandet genom att förtäta Kungsbacka stad. Om man bor centralt har man nära till kollektivtrafik och behöver inte åka bil lika ofta.

Har du och din familj förändrat bilåkandet sedan ni flyttade till stadsdelen?

Hur ofta använder ni bilen jämfört med tidigare?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket mer ofta   Mycket mer sällan

Kommentar.....

Hur ofta åker ni i familjen kollektivt jämfört med tidigare?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Mycket mer sällan   Mycket mer ofta

Kommentar.....

Övrigt

22. Övriga tankar och synpunkter om Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Kommentar.....

.....

.....

SVARA SENAST 2011-12-12

Ni får gärna fylla i enkäten digitalt istället, adressen är:
www.esmaker.net/kba

Enkät till de boende i Aranäs stadsdel (Söderstaden)

Obs! Frågorna ställs till hela hushållet

Allmänna frågor och uppgifter

23a. Hur många är ni i hushållet?

Vuxna

Antal ..... / ålder.....

Barn

Antal ..... / ålder.....

23b. Var bodde ni innan ni flyttade till Aranäs stadsdel (Söderstaden)?

.....

23c. Vad jobbar ni med (yrke)?

.....

23d. Var någonstans (i vilken ort/kommun) jobbar ni?

.....

23e. Varför flyttade ni till Aranäs stadsdel (Söderstaden)?

.....

.....

.....

23f. Kungsbacka kommun delar ut en present till de fem först inlämnade svaren, vill ni medverka i detta behöver ni lämna namn och adress nedan.

I redovisningen av undersökningen visas inga namn, ni är anonym. Ni kan även utelämna namnet och vara helt anonym i undersökningen, vi önskar dock att ni lämnar gatuadress då det ger oss uppgifter om vilket kvarter ni bor i.

Namn & Adress

.....

.....

Tack för er medverkan!

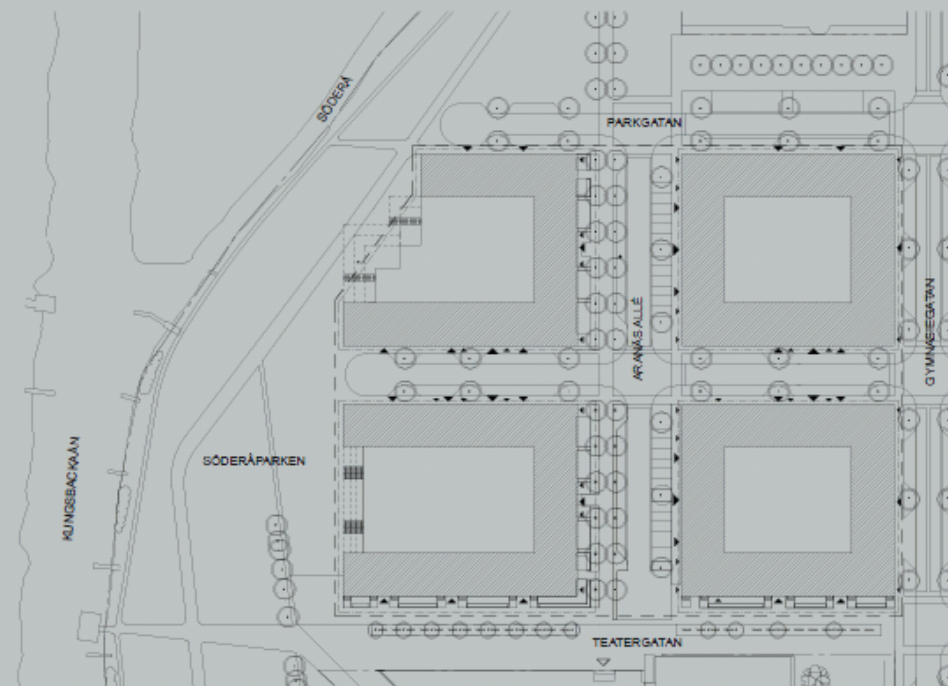
Hur blev det sen? Alltför sällan finns det tid eller intresse för arkitekter och planerare att återvända till gjorda projekt för att undersöka hur det blev. Alla diskussioner om krav och regler, ambitionen att skapa bra bostäder och bostadsområden, mötet med de ekonomiska ramarna – hur togs det emot av de boende?

Den här rapporten är ett resultat av att Utvecklingsgruppen för samhällsplanering, i Kungsbacka kommun, tog initiativ till utvecklingen av en metod för utvärderingar. Kungsbacka kommun och i synnerhet Kungsbacka stad växer snabbt och gruppen ansåg att det var viktigt att kunna utvärdera genomförda bostadsbyggnadsprojekt och ta med vunna erfarenheter till kommande projekt. Hur bygger vi en fungerande attraktiv stad och hur bygger vi den för alla och med platser där människor vill vara?

Den här är en rapport om en utvärdering av Aranäs, en ny stadsdel intill Kungsbacka gamla stadskärna. Utvärderingen genomfördes 2011-2012 och omfattas av djupintervjuer och en enkät som delats ut till samtliga boende. Materialet har sedan sammanställts digitalt och presenteras i diagram, kommentarer och en sammanfattande värderos. I samband med utvärderingen har också en metod för utvärderingar tagits fram. Metoden är tänkt att användas i kommande utvärderingar av nya bostadsområden i Kungsbacka stad.

Utvärderingen är gjord av Chalmersforskarna Anna Braide Eriksson och Ola Nylander som är verksamma som doktorand respektive professor på Institutionen för Arkitektur. De har tidigare gjort bostadsundersökningar för Hyresgästföreningen och för allmännyttan i Göteborg.

Arbetets resultat vänder sig till politiker och tjänsteman som jobbar med samhällsplanering, men också till fastighetsägare, byggare och boende i kommunen.

Kungsbacka

Kungsbacka kommun • Plan & Bygg • 434 81
Kungsbacka • 0300-83 40 00
plan.bygg@kungsbacka.se • www.kungsbacka.se

CHALMERS